PT
8911
N3
1895

704

NAAR SOL GAAR NED

Digitized by the Internet Archive
in 2011 with funding from
University of Toronto

http://www.archive.org/details/naarsolgaarnedfo00liej

JONAS LIE

NAAR SOL GAAR NED

FORTÆLLING

ANDET OPLAG.

KJØBENHAVN
GYLDENDALSKE BOGHANDELS FORLAG (F. HEGEL & SØN)
TRYKT HOS J. JØRGENSEN & CO. (M. A. HANNOVER)
1895

Retten til Oversættelse i andre Sprog forbeholdes Forfatteren.

LIBRARY
MAY 4 19
UNIVERSITY OF TORONTO

PT
8911
N3
1895

I.

Det var ikke saa grejt for Terna, hun havde en slig skøjeragtig Bedstefar at passe, som havde saamange originale Indfald og aldrig begreb, hvorfor man ikke kunde snakke til den eller den eller gjøre saa eller saa — rent imod al Skik og Brug.

Folk i Byen vidste blot, at han havde været Toldinspektør nogetsteds, at han havde taget Afsked med Pension og ifjor flyttet hid til sin Fødeby og Familje.

For den ældre Slægt stod han anderledes i Ihukommelsen. Kaptejnløitnant Grunth, ja . . . den voldsomme Grunthske Avisfejde om Reformer inden Marinen, — hvori der haglede med Chicaner og Skandaler. Det gik da som man kunde tænke, et saa uroligt Hode maatte heraus af Marinen og over i Toldfaget . . .

Nu maatte de holde Øje med ham hjemme i Familjen, og Børnebørnene kég efter hans Veje, for han gik sandelig baade til Uvenner og mangesteds, han, stik imod, hvad der var deres Omgang, og indlod sig om alt muligt.

De gik midt i den trange Formiddagsfærdsel paa Strandgaden, medens Vognene durede. Det høstlige Morgenrim var endnu kun saavidt smeltet af Fortoget paa Solsiden.

Det var især hende, — Terna, — han drev sit Jøn med, naar han saadan lod, som han vilde kjøbe den grønne Hue med Gulddusken, som de saa gjennem Spejlruden. Og hvergang blev hun forskrækket og maatte se paa ham, om han virkelig mente det. Hun kunde jo ikke vide det, naar han saa paa hende saa alvorlig. Men hun begyndte jo mere at fatte Mistanke, saa det bed ikke nu foran den store Messingsprøjten med Slangeapparatet, som han sa, de burde ha hjemme i Haven til Vaaren.

Det var disse store spørgende Øjne, Bedstefar nød at faa rettet paa sig.

Pludselig gav han sig til at vinke og kalde paa nogen.

Terna haabede i det længste paa, at en Kjærre med Æbler skulde bortdrage hans Opmærksomhed. Det passede sig just ikke videre at kjøbe Æbler midt paa Gaden — hun, som nu var konfirmeret og voksen —; men hellere end, at han skulde blive ved at raabe saadan paa en vildfremmed Mand, saa —

Nej, nu vinkede og kaldte han igjen:

»Willumsen — Kaptejn Willumsen!«

Manden krydsede i Gadens Trængsel med endel Papirer i Haanden og fik netop smidt sig foran et stort Vognlæs med Melsække, da han ved Raabet saa sig tilbage.

»Kaptejn Willumsen, kjender De ikke mig?«

Der var noget ved Haandbevægelsen, som pludselig indgav den hastende Skipper en Tanke om, at han, Manden, som vinkede der paa Fortoget, — mulig var nogen at ta Hensyn til. Han tog Hatten forbindtlig af, og med den hule Haand for Munden lød det paa Sprang til at fare videre:

»Véd ikke, jeg har havt den Ære!«

»Da kjender jeg Dem godt igjen, jeg, Kaptejn Willumsen. De husker nok Havøsund, — dengang Tolden holdt paa at lægge hele Fartøjet Deres under Beslag.«

»Det skulde vel aldrig være Toldinspektør Grunth?«

»Jo vist, jovist.«

»Ja undskyld, Hr. Toldinspektør, jeg løber her med Toldklarering nu ogsaa. Toldfolket venter paa mig, — jeg maa afsted.«

»Naa, sér De . . . Og er De gift, og har Børn?«

»Seks i forskjellige Stillinger,« — lød det gjennem Vognrammelen, — »Farvel, Hr. Toldinspektør!«

»Dette er min Sønnedatter Terna, De, — en slem Pige, maa De tro. Jeg har en Søn gift her i Byen og —«

»Glæder mig at høre.«

»Ikke altid bare Glæde, Willumsen.«

»Aa nej . . . Men jeg maa anbefale mig Adjø!«

Terna drog Pusten lettet. Men kun for et Par Hushjørner længere henne at rives ud af Freden ved at se Bedstefaderen tage nogle lange skyndsomme Skridt hen mod en høj Gadedørtrappe. Paa dens anden Side i Kjælderetagen hang Oljeklæder og islandske Uldtrøjer udover Fortoget fra Brodersens Butik. Der laa

grovt Stentøj og oprullede Kabler og handledes med allehaande Skibsfornødenheder.

Han havde opdaget Madamen, som endnu halvpaaklædt havde gjort et Udfald fra Kjøkkenet hen til den aabne Sildetønde nede ved Butikdøren og stod og talte op Sild i en Træskaal.

Bedstefar placerede sig ved Gelænderet paa Trappetrinet over. Og nu overraskedes Madamen midt i sine Overvejelser, om hun skulde ta seks eller syv Sild:

»La det bli med de seks De, Madam Brodersen! — med Pandekagerne efter kan De være tryg.«

Madamen skvat til og saa forvildet op, — hun vilde ikke truffet Toldinspektøren i Nattrøje for aldrig det. Hun samlede sig imidlertid og sa spøgende:

»Hvoraf véd De nu saa vist, at vi skal ha Pandekager, Hr. Toldinspektør?«

»Ingen Kunst at skjønne det. Det er Lørdag, og De er ude med opbrættede Ærmer og henter Sild. Tror De ikke, man véd saadant, naar man har været gift i firti Aar da. De maa vide, det var den stadige Disput om Lørdagene mellem min Hustru og mig, den

om Pandekagerne. Jeg la Eftertryk paa Æggene og hun paa Melet og Jevningen.«

»Naar Toldinspektøren ikke havde andet at være uenig med sin salig Frue om, saa —«

»Aa, — um . . . vi disputerede ellers om adskillige andre Materier ogsaa; — men hun havde altid Ret. De har det vel saa De ogsaa, Madam Brodersen, at De aldrig trætter med Deres Mand, uden De har Ret?« — blinkede han. »Og opsætter det naturligvis til Sengetid, — til I er alene?« — frittede han videre. — »Ja, for jeg sér jo paa alt, at De er en Kone med god Forstand.«

»Man prøver jo at gjøre det bedste ud af alt, Toldinspektør,« medgav hun. Dette var en underlig Mand at snakke med.

»Man kalder det Sparlagens- eller Gardinprækener. Men vi to véd det bedre, Madam, — ikke sandt, — at de tør være nok saa nyttige igrunden?«

»Aa, naar de ikke gaar for ofte paa, saa« — lo Madamen.

»Nejnej; men ganske gavnlige saadan i det store. Vi trænger alle til engang imellem at høre Grundsproget læst op for os — hvad? — saadan ordentlig — tilgagns.«

Madamens Blik og Nik viste en inderlig Begribelse.

»Aa ja, aaja, ikke blot Mandfolkene, Fruentimmerne med, — Fruentimmerne med, — hvad, mener De ikke? — Saadan en Overharvning engang imellem oprensker Grunden, — man behandles afklædt for al Pynt og Fjær, saa at sige, i Adams og Evas Kostume for hinanden. Saa man bevarer Fortroligheden — Det er *den* om at gjøre, sér De, mellem Ægtefolk. Kommer man først fra hinanden for Eksempel blot bort i hver sit Soveværelse, saa —. Ja, saadan er det nu ikke hos Dem, Madam?«

»Nej, vi er nok ikke saa fornemme — — vi som andre.«

Terna stod i sin høje Nød og stirrede ufravendt paa Kabelrullen; hun forudsaa yderligere farlige Udtalelser.

Toldinspektøren la Haanden et Øjeblik betydende paa Armen, hvori Madamen støttede Sildeskaalen:

»Akurat min Mening ogsaa. Den første Napoleon, som ialfald var en forstandig Mand, hvad han nu kunde være forresten, mente, at saadant Samliv styrkede Moralen. Men der er mere end det, Madam. Tro mig, De, meget

mere . . . mange Ting, som vi ikke véd, hvori Velsignelsen stikker. Og saa — og saa, — eftersom vi blir ældre, og Verden blir os sværere — og koldere og ensommere, De, — at ha et Bryst at lægge Hodet til og vide — vide, — at der ingen Dørstok er, som skiller, — og, naar den ene gaar bort, saa —«

Den gamle Mand tørrede med en ham ejendommelig Maner noget vaadt af Kinden.

Ternas store Øjne hvilte paa ham. Han blev altid saa underlig betaget, hvergang det drejede sig om Bedstemor. Men han nævnte hende aldrig eller snakkede om hende. Det var efter hende, Terna var opkaldt, og derfor, hun var hans Yndling, sa de hjemme.

— »Jo, Madam . . . det er ekstra Sild. Det véd jeg fra min Sønnekone. Hun siger, at hun altid kjøber sine Sild her . . . Og De har voksne Børn, De ogsaa?«

»To voksne Gutter ja og én Pige. Hun véd det nok, Frøken Terna, hun blev konfirmeret sammen med min Jeanette ihøstes.«

»Jo,« — Terna saa lysende fortrolig, barnekjendt paa Madam Brodersen; — og de havde ogsaa gaat paa Danseskole sammen hun og Jeanette, ivrede hun.

»Ja—a, da løb De rigtignok ind og ud her, — siden saa! —« Madam Brodersen gjorde et let Kast paa Nakken.

Terna stod som den onde Samvittighed. Det var jo det, at Moderen ikke vilde, hun skulde omgaas Jeanette nu, hun var konfirmeret, og saa blev hun med ét saa bange for, at Bedstefar skulde faa en af sine »Ideer« igjen og falde paa at bé Jeanette med dem ind til Konditoren, og det blev saa rent galt hjemme.

Hun blev saare snaksom, da de igjen kom ud paa Gaden, og ivrig paa at orientere Bedstefar over Byens forskjellige gabende Omgangsforholde, hvem der hørte hid, og hvem der hørte did, og særlig om Brodersens i Strandgaden, som var saa gruelig snille, og — og — det var bare saa ærgerligt, saa kjedeligt . . .

Gaderækken begyndte at tyndes, og i den stille Høstdag skinnede Stykker af den blanke Havn frem mellem Husene. De havde Ærinde ud til Laasesmed Fahlberg; han skulde gjøre ved Bedstefars Chiffoniere, som var faldt i Vranglaas.

Det blev en nok saa drøj Tur, — Søgaden ud og op Bakkevejen og saa hele den kjedelige Øvreby tilbage.

Da Terna igjen fløj op ad Stentrappen hjemme, viste Uret i Kirketaarnet, der stak sine Murglugger og sit grønsorte Zinktag og Spir op bag Torvet, nær to. De spiste først Middag henimod Tretiden hos Korpslægens, eftersom han naade til at komme fra sin Formiddagspraksis eller fra Brigadekontoret.

Hun havde alt faat Ydertøjet af, — medens Bedstefar endnu spændte Galoscherne fra sig i Entreen, — og holdt paa at fare ind; men standsede og lyttede . . .

Der lød et Par Anslag inde fra Pianoet.

»Aah, Wingaard« . . . undslap det hende lavmælt og som ilde berørt. Blikket fór hastig op mod Knaggen, hvor Faderens Militærhue plejede at hænge, om han var kommet hjem. Jo, den var der.

Hun stod igjen lidt og lyttede . . .

Der lød paany en Akkord; og nedslagen og stille forsvandt hun ind i Spisestuen.

Bedstefar studsede noget, og Underkjæven forblev betænkt optrukket, medens han, før han aabnede Døren, omhyggelig purrede i sit graa Haar og ordnede og rettede ved Halslinningen.

Da han traadte ind i det teppebelagte hyggelige Hjørneværelse, havde hans Ansigt oparbejdet et livligt, lyst Udtryk.

Der vuggede hans Søn Korpslægen sig i Gyngestolen med Foden over Knæet og en sammenlagt Avis i Haanden, medens Husets Ven, Konsul Wingaard, den passionerede Leder af Stadens Musikliv, sad med den ene Haand paa Tangenterne halvvendt mod Fruen henne i Sofaen. Han rejste sig et Øjeblik galant fra Taburetten, og Fruen yttrede venligt:

»Sæt Dig her, Bedstefar, i Sofaen . . .«

»Det er altsaa paa Dem hele Arrangementet beror,« — gjenoptog Wingaard Samtalen, — »paa den naadige Frues gode Vilje eller — lad os sige — Lune til at offre en Smule.«

Der var noget af Musikeren ved det nervøse Udtryk og det bløde sorte Haar og meget af den rutinerede endnu ungdommelige Selskabsmand, der pro forma var optaget i Broderens Firma og bar Titel af Konsul.

»Hvorfor ikke henvende Dem til Fru Organist Gierløw eller Frøken Holk, Sangerinden, som begge gjør Profession af deres Kunst?« — indvendte Fruen let henkastet.

»Hvorfor?« — hans Fingre legte ubevidst over Tangenterne, — »hvorfor? — De jager efter Komplimenter. Fordi Fru Gierløw og Frøken Holk, som De vel véd, nok kan være med at udfylde en Konsert; men bære den — arrangere — staa i Spidsen,« — han rystede paa Hodet. — »Det er ja eller nej det, Fru Grunth, De slipper ikke udenom.«

»Saa nej da.«

»Det er til at bli rasende over.« Han sprang op. — »Hvad synes Du, Grunth?«

Fruen slog sine smuktfryndsede Øjne op fra Broderiet, hvori hun sad og smaastak.

»Ja, hvad synes Du, Gunnar?« — spurgte hun stilfærdigt, der blinkede et Øjebliks Skadefryd i Blikket.

»Bevars, Du mener da vel ikke at gjøre mig til Bussemanden, som hindrer Dig,« — optog Korpslægen det gelassent. — »Tvertimod, jeg indsér slet ikke, hvorfor Du siger nej. Saa musikalsk interesseret, som Stefanie er,« — appellerede han til Bedstefar, — »er jeg ialfald ikke istand til at se nogen Grund, hvorfor hun ikke skulde lade Wingaard opføre hendes Navn paa Indbydelsen — og gjerne paa Plakater og i Aviserne med, — som den Kapacitet, man

kan paaregne til Konserterne ivinter. Hvorfor Pokker sætte sit Lys under en Skjæppe!«

»Jeg kan ikke andet end beundre din Interesse for vort Musikliv, Gunnar ... Betænk, han er ikke musikalsk« — Der laa noget i Tonen, næsten et Dir af Spot, medens de tætfryndsede Øjne igjen søgte ned i Broderiet. Den paafaldende klare Teint var lidt leveragtig humørsygt anstrøget, og de høje kjødfulde Kinder fik som et hedt Skjær.

»Aanej« . . . Korpslægen gjorde et kort Ryk bagover, — »aanej ... det er saamæn for Dig, — ganske personlig for Dig, — lad os ikke lede oppe i Skyerne efter højere Motiver, — simpelthen for at Du kan komme til din Ret, Stefanie!«

Wingaard standsede foran Fruen og støttede Haanden mod Bordpladen:

»Sér De nu . . . alle private og offentlige Argumenter samlet mod Dem? — Naturligvis, Fruen gir sig ikke for slige Bagateller . . . Men skulde ikke Humøret kunne bringes til at blæse en gunstigere Vej — hvad?« — Han tog lystig fløjtende nogle Toner af en Pianokonsert . . . »Saadant et Argument — hvad? — Altsaa ikraft af en Stemning, Humør, Lune — alle de Grunde,

som bider paa en Kunstnernatur som Deres... Nu, vil De være med?«

»Kjedeligt er det ikke,« — læspede hun med noget som en skjult Lystighed under Øjenlaagene. »Men, De er bare saa altfor letsindig, Wingaard. Det er saamæn ikke saa let for en stakkars Kone,« — sukkede hun som træt skjønhedsbevidst. — »*De* lokker og fløjter, og min Mand skyver efter . . .«

»Naa, hvorfor ialverden saa ikke gaa med da!« — raabte Wingaard.

»Det blir imidlertid ved det nej, jeg har sagt. Det gir saadan god Samvittighed, véd De.«

Hun sad og saa ned i Mønstret med Hovedet prøvende til den ene Side og til den anden.

»Indsér ikke, hvad det har med Samvittigheden at gjøre. Naar Du først har Lyst, saa —« yttrede Korpslægen ud i Luften.

»Du betænker ikke, at jeg maatte ud paa Prøver baade her og der, til alle Tider, baade Eftermiddag og Aften. — Og Huset, Gunnar!«

»Aah, Huset! — for den Sags Skyld« . . . han drog noget rydt paa Tonen. »Du véd, Du kan svinge Dig uhindret, hvor Du vil, efter Frihedens fuldkomne Lov —«

»Tilladelsen ja,« — mumlede Fruen. Der trak sig et eget Udtryk ved Hagelinien, der tegnede sin noget fyldige Runding mod Kniplingsbrystet.

Wingaard gav sig igjen til at fløjte.

»Bare hid til Pianoet, Frue ... Spil lidt af den . . .«

»Bestem, bestem nu Prøverne,« — afbrød Korpslægen. »Jeg skal ud lige efter Middag, — maa spise præcis.«

Bedstefar rejste sig hastig under et Indtryk af det, han i sit Hjerte vilde kalde Uforstand hos Sønnen. Formelig nøde hende ud i det! . . . Men han tog sig igjen og fordybede sig i at sammenholde sit Ur med Skyggen og Middagsstregen, som han havde optrukket i Vinduskarmen.

»Der sér De, Wingaard, hvor det blir af min Vilje,« klagede hun. »Gaar jeg ikke med, saa gjør jeg Gunnar til Bussemand og alt galt.«

Wingaard nynnede og nød dæmpet hen for sig . . . »Det synger indeni mig, hvordan De spiller den Adagio, — blødt discret — som over Fløil . . . Og i den store Sal, ser De« . . .

»Paa dette jammerlige Nannestads Instrument? — Nej, jeg spiller ikke, medmindre De skaffer Grosserer Jakobsens Flygel udlaant.«

»Aa, skal bli, skal bli — altsammen. Og saa,« — han tog til Hatten, — »naar ansætter vi første Prøve — Imorgen — Iovermorgen?« . . .

Fruen lagde Broderiet væk og fulgte ud:

»Imorgen Klokken tre da,« — lød det derudefra. — »Men De *lover*, Wingaard . . . De skal ikke gjøre mig ræd og nervøs . . . Og ingen Skjænd, om jeg kommer for sént, — hører De!« . . .

Entredøren klippede af Lyden.

Korpslægen sad og vuggede i Gyngestolen med korte Knirk og trak og trak den sammenlagte Avis gjennem Haanden. Blikket lyste af undertrykt Haan.

Bedstefars Mine blev pludselig urolig. Han kjendte de Øjne . . . de af Harme fyldte stumme Blaaskimt. — Just som Moderens, naar hun blev saa tung forgjemt . . .

»Det holder mærkelig stik, Du Gunnar,« — sa han rolig, som han puttede Uret i Lommen og gik ud, — »bare trække fra eller lægge til efter Almanaken, saa har vi nøjagtig Tid paa Soluret.«

Fra Spisestuen, hvor Døren stod paa Klem, og Maden bares ind, hørte han Ingvald forbittret svare Stuepigen:

»Skjeller det Dig, hvad Wingaard vilde« . . .

Guttens Stemme næsten hvæsede. Da han blev Bedstefar vàr, standsede han og gav sig ivrig til at spænde op Remmen med Skolebøgerne.

Efter Middagen var Bedstefar gaat op paa sit Værelse for at ta sin Middagslur. Han havde bedt Kaffen bragt op til sig. Han var træt og graableg ovenpaa den lange Formiddagstur og pint af Tingene nede i Stuen, — en lummer Fornemmelse af, saa at sige, en egen lav, trykket Barometerstand, af at Luften ligesom var hedere end Ordene.

Sin Duffieldsfrak byttede han ude i Klædeshænget i Forværelset med en bekvemmere til at sove i. I Hjørnet af den store magelige Sofa laa hans Kalot og et hæklet Sovetæppe. Han trak et af de tunge Gardiner frem, saa det tog af for Lyset, og, som han lagde Hodet

tilrette paa den af hans afdøde Hustru broderede Sofapude, rakte han Haanden ud paa Bordet efter en halvlæst engelsk Roman.

Eftermiddagssolen faldt paa skraa henover den store Chiffoniere og blinkede døende i et Par af Sølvbeslagene paa Merskumspiberne over Tobaksopsatsen for sagte at stige op mod Guldrammerne om et Par Familjeportræter. Det var et Udvalg af Møblementet fra hans gamle Hjem.

Ud af Halvskyggen mellem begge Vinduerne skimrede et langt Spejl med dybt Glas og en Dekoration over af to krydslagte Søofficerssabler.

Det durede hyggeligt i Ovnen — — og Romanen holdt paa at falde Bedstefar ud af Haanden. Han tog den op igjen og prøvede at fortsætte. Men blev liggende med Haanden under Kinden . . .

I den halvvaagne Tilstand steg Svigerdatterens Underansigt frem som en Vision . . . dette egne, der ligesom skimrede og vimrede, naar hun talte med sin Mand, og det trak sig til som en fordulgt Vilje eller Mening ude af Sammenhæng med det øvrige Ansigt. Det var, som alt sank af og ændredes nede ved Hage-

partiet til noget tilsløret, der frydede sig, spottede og trodsede . . .

Bedstefar sukkede . . .

Han saa igjen for sig de opluende blaa Skimt fra Gyngestolen, der svarte paa hendes fordækte Mening under deres stille skjulte huslige Kamp, — svarte stumt, stolt, utilgængeligt . . .

Bedstefar hev sig med et raskt Flyt op paa Albuen, saa han kom til at ligge højt fra Puden.

Hvad var det med denne Wingaard . . .

Var det noget mere . . . eller var det noget mindre?

. . . Børnene havde ogsaa deres Fornemmelse, det var ikke til at ta fejl af. Lille Kirstine snadrede alene ved Bordet idag, og Terna og Ingvald sad der sky og stille. Gutten kég gjentagende op paa Faderen og blev saa unaturlig ivrig og højtsnakkende om Læreren i latinsk Stil . . .

Man skuffede ikke hans gamle Spornæse.

Alt dette selvopgivende Galanteri fra Gunnars Side, denne overdrevne Føjen og Jaen til alt. — Var det Svaghed eller Stolthed? — som ikke *vilde* se? —

Disse krænkede stumme Blaaskimt langt inde fra Sjælen — han kjendte dem, disse Øjne ...

Den gamle Mand laa halvt i Drøm og stirrrede sig bort i dem.

De forvandlede sig til hans bortgangne Hustrus . . . skimrede frem som omgivet af Mulm ... Han følte paa sit Hjertes Raab, at nu kom de — disse staalkolde Glimt mod ham, disse ubeherskelige Udbrud af noget tendert i hende, der var uforglemmelig saaret, — og som brød stumt frem altid just i den dybeste inderste Hengivenheds Stund, saa dødskoldt, saa vildt bedrøvet ... Dette uovervindelige, som stødte ham tilbage, satte ham i Raseri, fyldte ham med Had, som var Kjærlighed, — som hun altid igjen bad om Tilgivelse for, og som hun altid vidste at udslette og forsone saa usigelig kjærlig hengivent ...

Han laa med det store Hoved bagover, medens det spillede fra Ovnsmundingen mod Foden af Bogskabet, og Skumringen faldt paa.

II.

Stor Overraskelse! — Det var sandelig, som alt skulde komme paa én Dag — en Regndag med Foræringer! — medens det silede ned af Ruderne, saa det mørknede i Stuen, og skyllede og klaskede i Gaderne.

Korpslægen var kommet hjem med et Par nydelig udstyrede, forede og pelsbesatte Gummigaloscher til sin Hustru, — høje Hæle, rigtig noget elegant. De havde været udstillet paa Prøve i Vinduet hos Jansen som eneste Par, og han tog dem straks. Dyre naturligvis . . .

Han prøvede dem selv paa hende.

»Se, Gunnar, — se bare, hvordan en Fod kan ta sig anderledes ud,« — belærte hun ham og gik over Gulvet med smaa Knirk. Hun maatte bekjende, at hun var fornøjet med ham dennegang.

Han havde faat det Indfald, siden hun var nødt til at traske hen paa Prøverne nu saagodtsom hver evige Dag gjennem Regnvejret og Sølen, — sét sig forarget paa de stakkars lave Galoscherne hendes, som stod der i Gangen graa helt op til Randen, — yttrede han, medens han løste de ny fine af hende, og hun kjælende strøg ham gjennem Haaret.

Og lige efter Middagen, medens Bedstefar endnu gik nede i Stuen og ventede paa Posten og Aviserne, bragte et Bud fra Wingaard & Comp. en større fint udstyret Papæske med Stempel fra Paris og adresseret til Madame Stefanie Grunth. En liden spøgefuld Billet fra Konsul Wingaard bad Fru Stefanie tilgive hans sørgelige Glemsomhed i Fillipine, — »maatte den bortvejres med Viften og skjules under Tilgivelsens Kaabe«. Det endte i en kort Nodesats — Adagioen.

Fruen stod en Stund og nød Æsken, der var sat hen paa Bordet, — Stempel fra Modeetablissementet, Seglene, Udenpaaskriften til »Madame« . . . Det var, som hun ikke rigtig kunde overvinde sig til at bruge Saksen.

Bedstefar havde alt taget op Aviserne, og Korpslægen gik med Hænderne paa Ryggen

og saa til, spøgefuld interesseret, men noget stram i Ansigtet.

»Naada, Fanie, skal Du ikke aabne og se, hvad det er?«

Stefanie klippede pludselig til, fjernede Snoren omhyggelig og tog Laaget af: —

»Ah, for en Parfume« . . .

Hun løftede hurtig ivrig det øverste Wattdække op efter de røde Silkebaand —

»Lige fra Paris!« — udstødte hun.

Der laa et hvidt guldkantet Futeral.

En stor, dejlig, kostbar malet Vifte af Elfenben . . .

Hun slog den ud.

»Aah, han er utrolig, Wingaard!«

»Ja, den er smuk, Du, — overmaade smagfuld, — sjelden smagfuld« — udtømte Korpslægen sig; men undgik at røre ved den, da hun holdt den hen imod ham.

»Jeg tænker, Du faar mere at være taknemmelig for,« — lo han tvungent, — »om Du ser efter.«

Fruen tog langsomt og varlig op, hvad der laa sammenlagt i et stort Silkepapir under det andet Wattdække.

En Theaterkaabe — Fløjl . . . atlaskforet . . . kantet med Svanedun . . .

Hun saa stum paa den, betragtede den ind- og udvendig, — kastede den om Skulderen og gik hen for Spejlet af og til med et Ah! — som hun aandede og trak ind Parfumen.

»Den klæ'r Dig, — falder brillant . . . Pokkers Kar den Wingaard til at træffe det, — mærkelig mangfoldig —«

»Ja, Du synes, den passer?« — vedblev hun fremdeles hængende ved Spejlet og mønstrende sig selvbevidst i Svanedunet.

»Og Du, Bedstefar?« . . .

Hun præsenterede sig spøgefuld foran hans Avis.

Bedstefar skjød Brillerne op i Panden og lod interesseret. Han strøg med Haanden paa det dybblaa Fløjl:

»Overordentlig luksuriøst — isandhed en kostbar Præsent.«

Hun trak paa Læben, som hun nok ventede en fyldigere Udtalelse.

»Overordentlig smagfuld, — overordentlig klædelig . . . naar man forstaar at bære den — som Du, Stefanie — med din Holdning og Vækst.«

»Aah — den Parfume« . . . Hun førte Kaaben op til sit Ansigt og gik om paa den anden Side, hvor Bordet dækkede hende, saa hun kun saa sig oventil kaabeklædt i det lange Konsolspejl lige overfor. Som hun stod der og figurerede med Viften, fik Hagen mere og mere et myndigt Drag af Uvilje.

»Naar én altid kunde gaa ind paa Konserter og sligt bag en saadan Bordskive!« — udbrød hun stille bittert. — »Saadan at være klædt førsterangs til Halvparten, medens Resten . . . Jeg synes, jeg staar her med Herligheden ligesom en af disse Havfruerne, som er saa bra oventil, men desværre forhindret ellers i at optræde« —

Hun tog Kaaben, som hun vilde lægge den ned igjen; men satte sig pludselig med den paa Skjødet:

»Jaja,« — sukkede hun og stirrede resigneret hen for sig — »det kan jo ogsaa være en Hygge at ha den liggende som en Mindelse om, at ialfald noget Menneske har kunnet tænke sig, at saadant passede for én —«

»Da synes saamæn jeg ogsaa, den passer for Dig, Stefanie, jeg har bare ikke havt Raad til at kjøbe den,« — lød det skullen være

lystig frejdigt; men Bedstefar følte, det var saare ydmygt.

»Jeg kommer ialfald ikke til at bruge den, kan Du forstaa, hverken den eller Viften. Jeg ejer jo aldeles ikke nogen Kjole at bære til det. Den gule . . . og min sorte med Stenkulsperlerne, som jeg nu har straalet saa længe i . . . Den gamle grønne er umulig . . . Jeg *vil* ikke kritiseres« . . .

Korpslægen begyndte pludselig at vandre op og ned med den ene Haand i urolig Bevægelse bag paa Ryggen:

»Saa—e — Saa—eh« . . .

»En Kone i tarvelige Omstændigheder faar altid være beredt paa en Nødløgn. Og det er jo saa let at afspise Wingaard med, at jeg først viser mig i Kaaben, naar jeg faar min ny Silkekjole færdigsyt. At den aldrig blir det — det . . .«

»Det gjætter han og forærer Dig en, — er det det, Du mener?« — fór Korpslægen rydt op; men tog sig igjen. — »Ja det forarger mig, at Du ikke et Øjeblik tænker Dig, at jeg ogsaa kan skaffe Dig en Silkekjole. — Silke eller Fløjel — lige fedt . . . Du skal faa den saa dyr, Du vil, — bare tag ud og vælg! — Sér

Du, Stefanie, jeg vil, at Du skal kunne hævde Dig — Død og Plage, for Eksempel en sort Silkefløjels.«

»Sort, mener Du?« — drog hun betænkt paa det, — »til mørkeblaa Kaabe? . . . Hos Jansen har jeg sét et Silkestof« . . .

»Jaja, saa hos Jansen.«

»Synes Du ikke, han er ufornuftig, Bedstefar?« — appellerede hun pludselig indsmigrende. »Nu skal jeg ha den nydeligste vinrøde Silkekjole, jeg kan opdrive hos Jansen . . . Jeg *skal* ha den, jeg *maa* ha den. Han er slig, Bedstefar!« — lo og spøgte hun, medens hun omhyggelig ordnede Kaaben og Viften ned i Æsken. — »Saa har jeg jo Anledning til at takke Wingaard nu straks i Eftermiddag paa Prøven oppe hos Tidemanns,« — fulgte det efter en liden Overvejelse. »Det skal bli pudsigt at fortælle ham, hvad Følgen blev af hans Præsent, — at min Mand nu forærer mig en dejlig Kjole.«

»Du maa sige *har* foræret Dig den, — ellers er han over os med en Kjole ogsaa!«

»Aa nej, Du, lad mig om det. Det var jo netop Nødløgnen, jeg skulde slippe ved din storartede Optræden.«

Bedstefar kremtede, lagde hastig Aviserne sammen og gik ovenpaa.

Lidt efter var Ingvald oppe hos ham; — der vankede jo af og til en Halvkrone eller en hel, naar Bedstefar var i det Humør.

Han fandt ham taus optaget af at ordne sine Overfrakker hen efter hinanden inderst paa Klædeskrogene bag Forhænget.

»*Den* har været ude mangen Nat, Du Ingvald, i Uvejr og Slud, — da jeg var tilsjøs, — paa mangen en ansvarsfuld svedende Vagt, — gjort sin Pligt, — Du, sin Pligt!« — udladede han sig endelig humørtungt ... »Luven er væk, ja. — M—en, én kan aldrig vide ...«

Det var et gammelt i Sømmene som i Farven medtaget Skilderhus med svære Opslag og Hornknapper.

»Men Bedstefar, naar Du aldrig kommer til at bruge den mere, saa —«

»H—m, — man kan aldrig vide,« — lød det mørkt.

»Du kunde da ikke falde paa at gaa med den, se ud som en Vægter.«

»Gaa med den?« . . . Bedstefar betragtede og besigtigede betænksomt det gamle Plag, som han løftede op med begge Hænder . . . »Nej visselig ikke, — isandhed Tiden gaar . . . Men, saa kan én aldrig vide, Du, hvortil én kan bli reduceret. Verden er alt andet end sikker, — alt andet. — — Jeg har oplevet mange — mange utrolige Skjæbnens Omvekslinger . . . En kunde vel ogsaa bli reduceret til en Vægterkappe, før én døde.«

»Ja for Eksempel, om der blev Brand her om Natten, Bedstefar, og bare den blev reddet ud — og saa Du. — Men ellers saa —« mente Ingvald lystig . . . »Den er vel tredive Aar nu?« —

»Mere, Gutten min . . . lad mig se, da jeg tog Permission og førte Dina i — det var i seks og femti« . . .

»Men her er jo to Overfrakker til, Bedstefar, foruden den brune, Du kom hid med ivaar.«

»Uniformsfrakker, Ingvald . . . Den der er Kaptejnløjtnanten — den med Ankerknapperne, — og den med Løveknapperne er Toldinspektøren

... Fine, fine Frakker igrunden endnu, sér Du. — — Ja, Kaptejnløjtnanten trængte jo en grundig Reparation — hm, Foret —«; han besaa den hovedrystende, før han overgav den til Knaggen ... »Men saa skader det ikke at ha Reserver — for det, som én ikke venter« . . .

»Fire Frakker bagom hinanden« — Ingvald kunde ikke dy sig for Moro.

»Gudbevare Dig, hvorlidet Du tænker for Dig, Ingvald,« — udbrød Bedstefar. »Sæt nu, at din Far døde, saa din Mor bare fik sin Pension at forsørge sig og Jer med, — hvordan skulde Du da komme frem . . . Vi maatte jo benytte alt, la omsy hos Skrædderen til Dig og —«

»Og jeg saa komme i Vægterkappen, Bedstefar! . . . Eller i Kaptejnløjtnanten eller Toldinspektøren« — drev Ingvald noget vovet paa.

»Den blev ialfald din egen og betalt, — bedre end at ta paa Borg,« — brummedes der bistert.

Ingvald prøvede fremdeles noget løssluppet at antyde: »Ho, Vægter, ho!« Men to utaalmodige Hægt, før Bedstefar fik Frakken ind paa Krogen, lod ham indse, at han var kommet

uheldig deran, og han trippede kun svagt forlegen efter, da Bedstefar pludselig opgav Klædeshjørnet og gik ind i sit Værelse . . .

— »Og saa skal det altid være det allerfineste, mest raffineret udsøgte, de maa ha, naar de saadan lader Krediten florere!« — undslap det ham . . . »Bevars, Gjæld er ingenting, — nej —. Den er bare værre end Fattigdom, rent ud som den svarte Vrangelven bagom den. I Fattigdommen der faar man ydmyge sig og bé. Men i Gjæld, sér Du — der maa én lyge . . . *lyge* . . .

Næst Synd, Du Ingvald, er Gjæld det værste, én kan drage paa sig!«

Ingvald begyndte at føle sig uvel og henfaldt i Grublerier over, om Gamlen kanske kunde være kommet efter hans Gjæld for Stikkelsbærvinen og Hermetiken nede hos Andersen . . . Eller var det de fille to, tre Kronerne, han skyldte Bøssemager Lund for Patronerne til Revolveren, han havde faat Snus i?

»Den, som har, han skal gives, staar der. Men den, som intet har, fra ham skal der tages« . . . lød det trykkende. »Og det slaar ind — slaar ind . . . Sandelig et dybt, dybt Ord.«

Ingvald hang paa Hodet, men drog lidt paa det, som han fandt Satsen noget urimelig.

»Du Ingvald!« —

Det klak i Ingvald.

»Hør Du, — hvormange Racer lærer Du der findes i Verden?«

»Racer . . , Menneskeracer?« — hug Ingvald ivrig i. — »Naturligvis . . . den sorte og den hvide og den gule og den røde. Der gives ingen blaa,« — gav han af sig inderlig lettet.

»Der eksisterer bare to — bare to Du, — mærk Dig det: De, som har noget, og de, som ikke har. — Du kan gjerne kalde dem for sorte og hvide. Steller Du Dig slig, at Du er en af dem, som ikke har, men skylder, da er Du dømt til at slave og udsuges for Renter af din egen Møje her i Livet. Men svinger Du Dig — om aldrig saa lidt ovenpaa, da er Du en Herremand og én, som skal *ha* Renter her i Verden, Gutten min! Forstaar Du det, Ingvald.«

Ingvald forstod, at det saa ilde ud med Udsigten til Kronestykket. Han havde en Tæft af, at, siden det ikke var hans, saa var det For-

ældrenes Pengeaffærer, som satte Bedstefar i dette leje Lune.

. . . »Og alt dette, Du Ingvald, vil igjen bare sige saameget som, at Vorherre ikke vil vide af Vekinger, som ikke tør vise sig i en omsyd Frak, men maa løbe hen og borge sig én. Naturligvis — den allerdyreste og fineste, de kan opdrive, — naturligvis« . . . Bedstefar gelejdede det med et fælt Udtryk ved Mundvigerne, »og som de saa maa trælle op *bagefter*. De, som kjender sig som Herrer, de sælger sig ikke. — Aa nej! — ikke hverken for Silkestads i Manufakturbutiker eller Luksus eller nogetsomhelst. Skjønner Du det!«

»Det er nu ikke alting bare at krafse til sig Penge her i Verden heller!« satte Ingvald i.

»En kan aldrig være forsigtig nok, siger jeg Dig, — aldrig forsigtig nok,« steg det hidsig ved Modsigelsen. »Der kan komme Ansvar af alting, — af det allermindste. Det er bare det første Skridt, — og inden én ved Ordet af det, har én Forpligtelser, Skyld, Gjæld, — kan være lige i Døren baade paa Tugthus og Slaveri . . . Gudbevare Dig, hvor Du snakker . . . Sky alt det, som Ansvar og Risiko heder, som Pesten — som Pesten!« . . .

Bedstefar holdt pludselig inde og saa betænkt paa den fregnede tæthaarede Sønnesøn, der struttede af Sundhed som en Oksekalv og stod der i sin udafvoksede Trøje med et Hode saa fast og rundt som en Keglekugle . . .

»Ja, det vil sige, Du Ingvald,« — kremtede han, — »naar én blir gammel, saa ræsonnerer én helst saa — og kan ogsaa mangen Gang ha Ret, saare megen Ret —. Men, sér Du« . . Han begyndte at spankulere og se med en vis flot Letlivethed ned ad sine Benklæder, medens Haanden legte i Lommen om Portmonnaien, — »naar man er ung og har Kræfter og Mod . . . Og, da din Bedstefar havde Alderen til det — og adskillig siden ogsaa, — saa spurgte han aldrig videre efter, om der fik lægges lidt Ryg til, nej . . . Og det skal Du ogsaa huske, Gutten min, at Du ikke blir en af disse, som lusker og lister sig undaf, straks der kan være lidt at vaage ved det. Eftersom én lægger sig ind i det, vokser én til Kar, Du, — og — og, da jeg mærkede, jeg blev gammel — ængstelig af mig, tog jeg Afsked — fluksens. Husk paa, hvad jeg siger Dig, Ingvald, — man maa ta Verden ved Hornene, skal man vinde paa den.

Bare gjør ikke Gjæld . . . Du har vel ikke Gjæld?« —

Det saa ud, som Bedstefar vilde lade Pungen glide tilbage ned i Lommen igjen.

»Naa naa, jeg paastaar jo ikke, Du har — og« — han stod og mysede og valgte ud af Rummene i Portmonnaien, — »her er et — et Tokronestykke. Lad mig se, Du bruger det fornuftigt« . . .

Ingvald straalte med hele sin uregelmæssige Tandrække. Han forlod Værelset beskedent, næsten paa Tæerne. Men Bedstefar opfangede et Par Dump udenfor af, at hans lange Ben klarede Trappen i to Satser. Fra Vinduet saa han lige efter sin Sønnesøn med Huen saavidt paa og Frakken hængt over Skulderen kile skraat over Torvet.

»Ja—ja, ja—ja—ah . . . Hos hvem skal man saa slaa Aftenen ihjel? . . .

Borte hos Toldkasserérens? — h—um—m . . . der skal det nu altid være L'hombre og tabes Penge . . .

Faa sig en Toddy hos Schultzes og døje Politik . . . Eller en Whist og en Prat nede i Foreningen . . . Naar man ikke risikerede at

plages af disse vrøvlede Pensionisterne, som altid vil hænge sig paa én og snakke om gammelt« — —

Han begyndte at tage frem af Skuffen og ordne sig til at gaa ud.

III.

Udenfor Trappen stod Wingaards Trille og ventede. Den var kommet som belovet halv otte for at hente Fruen til hans musikalske Aften, — »lutter udvalgte« — hed det i Billetten.

Korpslægen havde for sin Person sendt sin kammeratslige Undskyldning: — *quid Saul inter prophetas* eller han mellem de musikalske, han havde desuden en Patient at tilse; men hans Hustru! — Hilsener — Hilsener . . . G. G.

Lille Kirstine, den otteaarige yngste, havde været ovenpaa og bedt Bedstefar komme til Aftensbordet og, saa stærk hun var, faat draget ham med ned ad Trapperne.

Man ventede med at spise, til Fruen var kommet afsted; men det drog ud med Tiden, og Korpslægen gik et Par Gange utaalmodig ind og ud af Kontoret.

Sørine Stuepige fløj i sidste Øjeblik over Gangen for at slette Kniplingskraven, og Terna laa paa Knæ inde i Soveværelset og hjalp Moderen med at knappe Støvlerne.

»Nej er ikke Kirstine henne i Spejlet med Pudderkvasten,« — lød det derindefra . . . »Og Nodeheftet . . . og Handskerne, Terna!« . . .

Fru Stefanie viste sig omsider iført sin elegante Theaterkaabe, færdig til at stige i Vognen.

»Haaber, Sørine, at Du ikke har glemt at sørge for mygt Brød til Bedstefar,« sa hun i forbigaaende.

»Naa, Gunnar,« — hun rakte ham Kinden til Afsked, — »naa, har Du noget at udsætte paa mig?« — hun slog Kaaben tilside.

»Altid nydelig, véd Du.«

»Huf, det høres næsten, som Du ikke liker, at jeg rejser.«

»Bevars, bevars, hvorfor skulde jeg ikke det; — men lad bare ikke Theen vor bli kold . . . Jeg siger, mor Dig, — mor Dig godt, — og hils Wingaard fra mig!«

Hun skjulte som et foragteligt Jep, idet hun vendte sig og sa:

»Er Du snil og lægger Dig Klokken ni, Kirstine, skal Terna faa gi Dig tre Theskeer af mit Bringebærsyltetøj. — Og lig nu ikke og læs Romaner ud over Natten, Ingvald! Sluk Lyset i ordentlig Tid.«

»Og snork og ha det hyggeligt!« ... hørte Bedstefar Gutten mumle, som hun gik ud til Vognen fulgt af sin Mand.

Korpslægen kom ind igjen fra Tagdryppet og gik hastig tilbords.

»Det sér ud, som de opnaar Koncession paa Sporvejen gjennem Strandgaden aligevel, Du Gunnar, tvertover Statskonduktørens Indstilling« ... begyndte Bedstefar.

»Ja—a ... Ja—a« ...

»Da kan vi kjøre helt ud til Odden,« — — faldt Ingvald ivrig ind.

»Ja—a ... Ja—a« ...

I Korpslægens faste markerede Ansigt laa der et fraværende Udtryk, noget tilbagetrængt pint, medens han lidt braat forsynede sig.

»Tak, tak, Terna, mere The; — jeg skal ud i Praksis ... Du faar staa for Huset, Du, mens Mor har travlt« ...

Da hun kom med en ny Kop, strøg han hende over Kinden. Terna følte, hvor nervøs

han var, og satte op et Faareansigt, som hun intet forstod.

»Sørine siger, at Mor har faat de lange Handskerne af Wingaard,« — brød Kirstine ud.

Korpslægen svælgede rask sin sidste The og rejste sig knappende sin Frak . . . »Ja, jeg maa skynde mig.«

Som han mente at møde nogetslags mulig Tanke hos Bedstefar, yttrede han:

»Du synes nok, vi er noget fornøjelsessyge her paa Stedet, Far, — fortiden inde i en forrygende musikalsk Stormhvirvel; og jeg kan kun takke min Praksis for, at jeg ikke hvirvler med. Men det skader ikke at ha Interesser« . . .

Han skjød Stolen under Spisebordet og gik.

— Inde i Stuen maatte Bedstefar bagefter som belovet spille Frantsfus med Kirstine. Og Kirstine var uhyre heldig. Bedstefar tabte det ene Øre efter det andet, det vil sige, to Pebernødder hver Gang.

Ingvald var lej af sig, han vilde ud til en Kammerat iaften; men blev aligevel siddende og blade i Bedstefars gamle Dresdener-Galleri, som han kjendte saa inderlig vel . . . Nej, saamæn, om han indsaa, hvorfor man behøvede at leve just i dette Land . . . han vilde bli Tekniker

og gaa saa langt, at der ikke blev Tanke om engang at lugte noget hjemmefra!

»Ikke er Far gaat ud i nogen Praksis,« — betydede han Terna, — »han var ikke inde og hentede Forbindtasken . . . Han er bare ude for at gaa af sig Humøret . . . Vi er gale her i Huset, sér Du« . . .

— — — — — — — — — — — — — —

— — — — — — — — — — — — — —

Bedstefar var gaat op paa sit Værelse ved Sengetid; men fik ingen Ro paa sig. Han tændte Piben og satte sig til med sin Yndlingslekture, Macauleys Englands Historie.

Han gjorde et Skut paa sig i Stolen; han gjorde et andet, befandt sig ikke vel, sad ikke godt, — hele Tiden hørte han Sønnens Skridt frem og tilbage nedenunder paa Kontoret.

. . . Og disse stakkars forpinte Børnene . . .

Misligt — misligt . . .

Og han selv skyver og trykker hende ud i det. Det skal være høj Tillid . . .

Ja—a, — hun faar sin fulde Frihed, — intet forbudet Strøsukker paa Kagen, — det Slikkeri, hun med sit Væsen nok sætter over selve Bringebærsyltetøjet sit . . .

Pokker til Fruentimmer! . . .

Blikket blev hypnotisk hængende ved den blanke Spids af Officersklingen, der skimrede frem ved Spejlet, som forsænkede han sig i den Tid, da han bar den og levede som lykkeligst i sit Ægteskab.

Han tog fat paa Macauley igjen; men greb sig stadig i at lytte til Skridtene nedenunder.

Han trak op Uret. Klokken var alt henimod elleve. Man fik komme sig tilsengs. —

— — — — — — — — — — — — — —

— — — — — — — — — — — — — —

— Bedstefar havde draget Nathuen over Hodet som en Tankernes Lyseslukker.

Han var gaat ind i Søvnens Rige — — sov fast og tungt . . .

Der rullede en Vogn ind i Drømmen, durende paa Brostenene — en, som vedkom ham . . .

Pludselig standsede den —

Det plagede ham at skulle vaagne. Javist, det var jo Stefanie, som kom hjem fra Selskabet i Wingaards Trille . . .

Han hørte, hun raabte oprømt nogen Hilsen fra Gadedørstrappen ned til Kudsken —

Og nu ringede det . . .

Det var Sørine, som omsider kom slæbende ud fra Pigekammeret og lukkede op . . . og

Skridtene tabte sig indover mod Stefanies Soveværelse.

Hm, — Gunnar *var* oppe . . . gjorde Bedstefar sig Rede. Han var vist bestemt oppe . . .

Gaat dernede kogende og vandret og vanket. Og nu, med det samme han fornam Vognen, slukket Lyset og lukket sig inde . . .

. . . Staat der skjælv og hørt hende komme ud af Glæden, animeret og opsat . . . og holdt paa Dørnøglen, om han skulde vride om, — og — hm, — — ikke aarket at ta hende ind til sig lige fra Champagnerusen hos den anden — — slides mellem Forelskelse og Had . . . *vil* ikke se . . .

Husker ham fra Gut af — noget voldsomt ærekjært. Desto haardere, fordi det ikke faar Udløb . . .

Som Søvnen atter tog ham, dannede det sig for Forestillingen til en blaaklædt lyshaaret Gut, som traskede til og fra Skolen . . .

*　　*　　*

Det var trykket og stille nede ved den sene Frokost Søndag Morgen. Fruen led af Migraine. Hun laa i Morgenkjole paa Sofaen

i Stuen, medens man luftede og gjorde istand i hendes Soveværelse, — tog Nafta og lugtede til Ammoniak.

Hun sukkede og stønnede, naar de rørte ved Kopper og Theskeer inde i Spisestuen, hvortil Døren stod aaben ...

»Uf, Gunnar, jeg holder det ikke ud ... Der findes da noget, Du kan gi mig, om Du ejer lidt Medfølelse. Du har da Chloroform eller — Morphin.«

»Mod slet Champagne — nej ... den maa fordampes af Tiden og angres med Taalmodighed,« — lød det kort.

Der lysnede et Erindringens Velbehag, medens hun laa og ynkede sig ... »Nej, man faar ikke slet Champagne hos Wingaard, Gunnar ... Elegant Selskab — slig, som det kun kan bli hos en Kunstnernatur og Smagsmand som han.«

Det klirrede pludselig inde ved Bordet af, at Korpslægen satte Koppen haardt fra sig ...

»Elendig Kaffe — Skyllevand — traktere Far og mig med sligt!« — udstødte han.

»Hu—uh, for en Støj, det er, som Hodet vil revne ... Du maa skaffe mig noget, Gunnar, saa jeg kan bli frisk til iaften. — Jeg maa, maa

— det er næstsidste Prøve. Konserten er bestemt til næste Thorsdag — Aa—aah« ... Hun lugtede i et Par lange Drag til en elegant Fiol med Ammoniak ... »og med Bal efter ... Terna skulde jo egentlig være med blandt de voksne ivinter; men det blir umuligt at faa en Kjole istand til den Tid« ...

»Terna *skal* paa Bal!« — dirrede det, saa Bedstefar fik en glad Fornemmelse af gamle Dage og klart Skib.

»Aah ... Aah« ... led hun, — »Du faar hente Balkjolen fra Himlen da, for alt, hvad der bare kan sy i Byen, er optat ... Desuden, Terna kan ha godt af at vokse lidt af de spidse Albuer og Kantetheden af sig først.«

»Terna *skal* paa Bal!« — brød det løs, og Korpslægen fór op fra Bordet.

»Mon Du ikke kunde ta noget mere Hensyn til mig, Gunnar — slig, jeg ligger her« ...

»Som der ikke har været Tid nok til at tænke paa, at hun skulde ud ivinter!« affærdigede han.

»Og det siger han, Bedstefar! efterat det er ham selv, som har drevet og tvunget mig op i dette. Som det ikke er din egen Skyld, Gunnar, om der blir noget forsømt i Huset!«

»Jeg siger, Ternas første Indtrædelse i Verden skal ikke — *musiceres* bort!« — tordnede det efter et Par heftige Omgange i Værelset.

Der gik som et Ryk i Fruen og faldt et underlig hastigt Blik hen paa ham. Hun løftede sig lidt paa Albuen og yttrede spydig:

»Den store Kavallér for sin Hustrus musikalske Talent synes pludselig at være faldt ganske ud af Stemningen« ...

»Jeg taler om Terna, har ikke indladt mig paa andet,« — afbrød han brutalt.

Fruen faldt opgit tilbage paa Puden:

»Ingvald skal straks bringe en Billet om, at jeg ikke kan komme paa Prøven iaften. — Jeg vil helst være fri for det hele!«

»Terna skal paa Bal, siger jeg. Forresten, meld Dig ud, meld Dig ind — Jeg kan overstaa det, jeg er umusikalsk, ved Du.« —

»Aa Gud, han haaner mig, træder mig under Fødder« ...

»Far! ... Mor faar Krampe,« — raabte Terna.

»Naa da, Stefanie! — Naa« ... paamindede Korpslægen indtrængende. »Gi' nu ikke efter, — hører Du« ...

Han fór ind paa Kontoret og kom tilbage igjen med en Medicin, som han tællede til hende i Draaber.

»Saa, saa, — tag det nu ikke saa rent forfærdelig alvorligt . . . Naa, naa, letter det ikke?« . . .

Fruen svarede kun med Trækninger, indtil hun endelig fik Luft og Udbrud i et fortvilet Skrig, fulgt af en halvkvalt Jamren.

»Saa tag i mig lidt, saa hjælper jeg Dig ind i Soveværelset« . . .

Hun afværgede det vredt uvillig.

»Naar jeg faar beroliget Dig med en Indsprøjtning Morphin, saa skal Du nok se, Fanie min!« — overtalte han.

»Saa saa ja, det er ret, — støt Dig . . . Jo før, vi faar fat i Morphinen, sér Du« . . . lød det trøstende, som han førte hende ind til Sovekammeret. — —

»Nu er Far snil igen,« — mente Kirstine.

»Hold Kjæften din,« — fik hun af Ingvald.

Bedstefar saa Guttens bortgjemte tindrende hede Øjne gløtte paa sig. Der var noget saa raadløst i Blikket, — noget saa langt over hans Aar bevidst.

»Bare jeg kunde slippe at gaa paa dette Ballet!« hviskede Terna.

»Og *hun* faa sin Vilje!« — mumlede Ingvald indbidt.

Bedstefar stod urolig og trommede i Vinduskarmen. Han tog sit triste Indtryk fra den ene til den anden af de to, som sad der med de tunge Anelser over deres unge Ansigter ... utrygge, som Gulvet — selve Grunden, de gik paa — kunde være sprukket ...

Formiddagens Pinlighed afbrødes, idet Korpslægen omsider kom ind igjen med et opklarnet Ansigt ... Alt maatte være roligt i Huset ... Mor skulde sove, — maatte ikke forstyrres, om hun skulde bli frisk til Prøven iaften ...

»Du *kommer* paa Ballet, Terna,« — henkastede han let —

— — — — — — — — — — — — — —

— Alt om Eftermiddagen var Terna paa Vej op til Jomfru Langvig ved Skandsen ovenfor Reberbanen for at forhøre, om hun kunde komme og omsy Moderens gamle grønne Silkes til Balkjole for hende. Hun var vist ledig.

Det var langt op i Udkanten, og Bedstefar vilde følge hende, han trængte til at røre sig —

— Bedstefar skridtede i Taushed og saa ned mod Stokkespidsen . . .

»Den, som blot kunde bli kvit sine Tanker, Barn!« . . .

De var langt inde i Kirkegaden og skulde dreje opover forbi Svaneapotheket paa Hjørnet, da Terna trak ham i Ærmet for at faa ham over paa det andet Fortog og skyndte paa.

»Nej undskyld . . . Stop lidt, Terna!« . . . lød det overlydt og højst kjendt fra den brede gamle Stentrappe foran Apotheket. En ung Mand sprang ned imod dem og fulgte barhodet henad Gaden.

»Jo, jeg er kommet hjem igjen; — her er Glæde over hele Huset — helt, til jeg ber Far om Penge til at rejse igjen. De tror alle, at jeg nu vil bli og staa og tælle Draaber i Apotheket, saa her er Fryd i Himmerig.«

»Det er Paal Høeg, Du véd, Bedstefar, — Apotheker Høegs Søn.«

»Jeg er saa fri at forestille mig, Hr. Toldinspektør. Jo, som De maaske har hørt, Apothekets eneste Søn og Ulykke. Student med *non* og Farmaceut destoværre med Udmærkelse.«

»Saa saa saa, — Søn af Apotheker Høeg. Og Amtmand Høeg, Deres Onkel, hvad? —

Og Overtoldbetjenten i Kristianssand. Kjender godt Familjen.«

»Ikke tilbunds, Hr. Toldinspektør, det tør jeg gi mit Hode paa. Ikke et Oppositions-menneske i hele Raden . . . Man er for bare Luft at agte, indtil man har en Statens Stilling eller Embede — eller privilegeret Apothek. Men da, — da er vi Høeger! — Og jeg er desværre et Vanskud, en Udartning i Slægten.«

Bedstefar lo og truede ham med Stokken nu, han standsede til Farvel:

»Apropos, Terna, — Du skulde vel ikke ha de fem hundrede nu, Du?« . . . plirede Paal, idet han eget hemmelighedsfuldt holdt de fem Fingre op i Luften.

»Uf, kan Du ikke sige mig, om Du rejser snart igjen.«

»Se, se, Du har sandelig tat Dig op, nu svarer Du jo for Dig. Før var Du altid ligesom bare Øjne uden Næb. — Jo bevars, jeg rejser alt Tirsdag Eftermiddag. Det var derfor, jeg tillod mig at følge Frøkenen herud saa langt paa Gaden . . . Men ellers paa Gjensyn til Vaaren,« — hilste han.

»Pén, kvik Gut, Du.«

»Han pén?«

»Der er Liv i det Fjæset. Spræller vel lidt for Forældrene. Me—n solid Stilling — et privilegeret Apothek at overta« . . .

»Det gjør han aldrig. *Ham* faar de ikke til andet end det, han har Lyst paa.«

»Men, hvad var det for Abligøjer, han gjorde med Fingrene til Dig?«

»Aa uh,« — blaaste hun, — »bare noget Ærteri. Han har plaget mig med det nu, siden jeg var ti Aar. — Saa dumt« —

»Saa han er slig en Plagegejst, den Fyren!«

»Ja Ærtekrog, det har han altid været . . . Han fandt paa alting, lurte sig til at flette Fletterne sammen paa os Smaapigerne, saa vi ikke kunde faa Hoderne fra hverandre.«

»Ja, men dette om fem hundrede?«

»Huf ja, det var et Bibelsted, vi læste, at »Syndens Sold er Døden«.

Der véd ingen af dere Smaapiger, hvad Sold er, ærtede han. Tænk, ikke vide, hvad Sold er! — alt Vettet deres er vokset ud i Haaret . . . Tør Du vædde, Terna, holdt han paa. Ja om en Kage kanske; men Du tør ikke vædde om fem hundrede Kroner — Du er ikke sikkrere . . . til vi blir voksne?

»Skulde jeg ikke vide, hvad et Sold er,« mente jeg, og saa sa jeg: »Jo, jeg tør!«

»Fem hundrede Kroner!« raabte han og slog af Væddemaalet. — »Naa?«

»Et Sold er et Blikspand med Huller i,« forklarte jeg trøstig.

»Jeg skal bie,« sa han ondskabsfuldt, »til Du har spurgt Læreren imorgen.«

Og siden har han ærtet og krævet og plaget mig opigjennem hele Skoletiden, saa jeg har været rent ulykkelig, og tit sneg jeg mig Bagvejen om Sparebanken for at slippe den store forfærdelige Apothekertrappen paa Hjørnet, der var som en Vagt til begge Sider.«

»Jajaja, — Sorger i alle Aldre,« — nikkede Bedstefar, — »bundforgjældet fra Barndommen af« . . .

»Det var jo ikke bare Pengene, — forstaar Du, Bedstefar. Men det, at jeg svarte saa dumt, gaar han endnu og morer sig over« . . .

De var nu kommet i Skandsebakken, og Bedstefar strævede opover med den egne, lidt kryle Ryg, der var som en Kraftbeholder. Det lykkedes ham at indhente Klokker Fagerholdt, som med sine Messingbriller graa og affældig pæsede foran ham. Han huskede, at

de havde staat til Konfirmation sammen i Stedets Kirke.

Begge de gamle standsede og drog Vejret.

»De har ikke saalænge igjen De heller, Fagerholdt,« indledede Bedstefar.

»Ne—hej, hehe—he—j, Hr. Toldinspektør,« hostede han udaf det flade Bryst.

»De gjør vel som jeg De, Fagerholdt, — tænker paa, hvordan De skal dø rolig. — Hvad . . . kommer det ikke saadan undertiden paa Dem?«

»Jo, Gudbedre mig elendige Stakkar,« veg Fagerholdt tilbage, — »kommer én paa de Tanker, saa, — saa kan én jo ha adskilligt at angre —. Ja bevars, ikke det, at én har noget paa sig efter Loven; men saa har vi jo alle at drages med denne Synden.« — Han saa ned paa sit ene skjæve Ben. »Og hver skal svare for sine Gjerninger baade i Tanke og Tale.«

»Véd De, hvordan jeg har det, Fagerholdt, — jeg bryr mig ikke saameget om det, jeg har gjort, — for, har jeg i det Stykke klaret mig for Menneskene, saa er jeg ikke saa bange for Vorherre, — han er nok mange Gange bedre at ha med at gjøre.«

Fagerholdt maabede paa ham.

»De kan da begribe, Fagerholdt, at der er en ganske anden dybtskuende Kjærlighed og Overbærenhed end hos kortsynede Mennesker, som er forblindede af Fordomme. De ser jo, hvordan de dømmer hverandre hver Dag, de, vi gaar imellem. Og saa lade mine inderste Skrøbeligheder dømmes af dem. — Jo, det skulde gaa os net, Fagerholdt!«

»Men saa staar der nu, at vi skulle bekjende for Brødrene og ikke falde i Hovmodighed,« kom der med en noget opløftet Røst.

»Nej, det, jeg er mest bange for, Fagerholdt, det skal jeg sige Dem. Det er akurat for det, jeg *ikke* har gjort.«

»Aaja—a—ha, al den Kjærlighed i Ord og Gjerning, vi har undladt at bevise vor Næste,« bekræftede Fagerholdt i en syngende Salmebogtone.

»Aaja, det ogsaa,« — kom det utaalmodigt. »Men, sér De, det, jeg væsentlig tænker paa, det er, hvordan jeg skal svare Vorherre paa, hvad jeg har brugt Livet til? — Har jeg glædet mig i hans Gaver, elsket i min Ungdom og handlet godt og modigt i min Manddom? Kan jeg, som har havt et saa sundt og stærkt Legeme og en nok saa god Forstand, — kan jeg med

Sandhed staa frem og takke ham for den Række af Glæder, jeg burde taget af Livet baade for Legeme og Aand og git andre med af, — eller maa jeg ikke med hin Tolder« — han faldt med Pathos i Præketonen, — »slaa mig for mit Bryst og sige: Herre, Du gav mig meget til Glæde; men jeg havde Mistillid til Dig og trode, Du mente det ikke ærligt, og at Du blot vilde lokke mig til at gaa til Helvede. Og se, derfor vragede jeg Glæden og gik og lurede og passede mig forsigtig for, at det skulde lykkes Dig at faa nogen Hage paa mig. Ja, saa ondt har jeg arme Menneske tænkt mod Dig, Herre! Jeg har kun din Barmhjertigheds Dyb at stole paa« . . .

»Hr. Toldinspektør, — jeg ser nok, at De vil mig og min Art Tro tillivs; men at Vorherre skulde ville behandle en redelig, om end skrøbelig Vilje til at undgaa Synden paa det Vis, istedetfor at se med Velbehag paa vor Kamp mod Kjødet det, det . . . Nej, det blir nok saa, at det er de smaa og umyndige, som skal arve Riget.«

»Men de, som har den Ulykke at eje en klar Forstand, mener De, de skal gaa til Helvede de!«

»En skulde tro, De drev Aberi og Jøn med disse Ting, Hr. Toldinspektør, naar én ikke vidste det bedre,« udbrød Fagerholdt forarget.

»Jah—jah, det kan jo nok synes saa« . . . sa Toldinspektøren grundende med et stigende Udtryk af Vemod, som slog Fagerholdt og gjorde ham tvilraadig.

»Ja vi gaar kanske hver sin Vej, Hr. Toldinspektør,« — yttrede han stilfærdigt og slog ind paa Sidestien til sit Hus borte i Aaskanten.

Bedstefar gik og svingede betænkt med Stokken . . .

»Den Mand gav mig sandelig en Korreks . . . En Korreks, Du . . . De Ting skal man nødig fingerere paa for hverandre« . . .

Ærindet hos Maren Langvig faldt ud til Tilfredshed.

Paa Nedvejen føltes smaa Sne- eller Sludkorn i den graa Luft. Skumringen bredte sig, og et og andet Lys tændtes nede i Byen under Hustagene.

Bedstefar var kommet i lunt Humør; han fortalte Terna om de Aar, han fór til Koffardis, medens de langt ude i Havet øjnede grønne og røde Blink af Fyret.

IV.

Det var en raa blaasende Vinterdag med Snebyger i Luften og indkoldt og ustelt endnu over hele Huset.

Bedstefar nød sin Morgenkaffe nede i Spisestuen ved et lidet Bord, som han havde trukket hen til Ovnen. Værelset laa fuldt af Tøj og Sysager, og over Bordet heldede Sypigen sig skarpklippende med en stor Saks igjennem Silken, medens Symaskinen stod med en halvgjort Søm under Piggen. De korte Timer, der var Dag og lyst, maatte i denne Tid før Soiréen i Foreningen, — Konsert med Bal efter, — nyttes til Søm og Arrangements af Dragter.

Terna knappede netop sit Kjoleliv efter at have prøvet og prøvet, da det ringede i Entréen.

Konsul Wingaard lukkede paa Spisestudøren med det blottede Hoved stikkende op af Tulup-

kraven; men trak sig diskret med et leende undskyld, undskyld! — tilbage.

Fruen fór hen ...

»Nej, Wingaard ... at De skulde komme og se, hvor uryddigt her er! — Man skal jo ogsaa udstyre en Datter til Bal, sér De« ...

»Jeg forsikkrer,« — udbrød Wingaard, — »jeg titter ind med en Følelse som i en Komponists eller Digters Arbejdskabinet. Naar én ved, hvilken Festlighed der kommer ud af det, — af alle disse Noderettelser og Overstrygninger og Fejlklimpringer« ... han klippede med Fingrene i Luften.

»Ja, kjære, undskyld,« — gjentog hun; — »men jeg kan umulig bé Dem komme ind!«

»Nej, nej, — bare to Ord, Fru Stefanie ... Hvem skal føre Dem frem til Pianoet iaften?«

Fruen mysede paa ham gjennem de mørke Øjenfryndser: »Naar fik De den Ide? ... Føre frem — her i denne By, hvor vi kjender hverandre allesammen?«

»Saadant maa ialfald være arrangeret iforvejen, — ikke overlades til Tilfældet eller — Hr. Direktør Fengers bekjendte Takt! Hans Brorsøn, Bergværksstipendiaten skal nu paa al

Vis sættes i Relief her ivinter som glänsande Tenor, musikalsk Skjønner og saa videre.«

»Jeg gaar da frem til Pianoet uden nogen Højtidelighed, kan De vide,« — lo hun.

»Men nogen maa da vende Nodebladet for Dem,« ivrede han.

»Ja, det bér jeg selvfølgelig min Ven, Konsul Wingaard om, som baade medvirkende og Arrangør og Direktør og Sjælen i det altsammen.« — erklærede Fruen med sin doucest indsmigrende Stemme.

Symaskinen overdurede Resten, indtil den kom i Ulave og hakkede.

»Ønsker ingen ind paa mine Enemærker,« — hørtes det irriteret fra Konsulen mellem de sidste nølende Hug i Sømmen.

»Hvad mener De, Wingaard?«

Det letsindige lille Jep ved Munden, medens hun gløttede op paa ham, undgik ikke Bedstefar. — Og saa denne kattepoteagtige Bevægelse med Hænderne ud mod hans Peltskrave! . . .

Maskinen durede paany.

»Være Dem nær . . . føle med Dem i Deres Spænding« . . . skar det atter svagt igjennem, som Maskinen løb ud ved Enden af en Søm.

Terna fik det pludselig travlt med at plukke Traakletraade af sit Silkeliv, der var omsyt efter Moderen; og Stolen skrabede med Kraft af, at Bedstefar pludselig brød op. Han rejste sig og harkede:

»Tør jeg anholde om, at der godhedsfuldt blir konfereret enten indenfor eller udenfor Døren. Jeg har desværre ikke den Fyrighed i Blodet, som lar én sætte alt Hensyn tilside til — til Dørtrækken« —

Ternas store stille Øjne fæstede sig forfærdet paa Bedstefar. Han tyggede taus med Kjæverne og strævede med Kaffebordet, som holdt paa at vakle overende for ham, saa hun skyndte sig hen og hjalp.

»Bér meget om Undskyldning, Hr. Toldinspektør!« raabte Wingaard. — »Adiø, — Adiø, Frue« . . . Han hilsede langt ind med Pensylvanskindshuen, og lige efter smeldte og klirrede Entrédøren efter ham.

Fruen lukkede langsomt og skred med en vis lidende Mine tilbage til Bordet.

»Vi har desværre ikke opvarmet Entré, Bedstefar!« yttrede hun blidt . . . »Vi var nødt til at bé Dig ta tiltakke med din Morgenkaffe midt i al Sømmen her idag; — det vilde bli

noget lukseriøst at lade Ternas Dragter syes udenfor Huset.«

Bedstefar lod blot optaget af at sætte Kaffekoppen hen paa Buffeten. Han foldede Morgenavisen hastig sammen og begav sig ovenpaa. Der var som noget oppjusket i Fjærene ved ham.

Siden ved det skyndsomme Middagsmaaltid var Fru Stefanie værdig og stram . . .

»Det gaar ikke an at bruge Fingrene, Ingvald! til at række op Rygraden af Hvittingen,« — rettede hun mildt. »Det tar sig ikke ud for unge Mennesker. Bedstefar har jo sin egen Maade, han« — fulgte det overbærende.

»Det er en Hændighedskunst, som man lærer i Fiskeridistrikterne,« — lo Bedstefar godmodigt, han rækkede triumferende op en ny Rygrad med alle Ben hængende ved.

. . . »Og heller ikke saadan at slurfe Hjernen ud af Fiskehodet! — Bedstefar, det er en anden Sag. De gamle har sine Privilegier, véd Du, Ingvald.«

Bedstefar slog spøgende over i interesserede Udtalelser i Anledning af de sidste Nyheder ved Svigerdatterens Dragt . . . De oventil vide Ærmer var akurat den Mode, som havde domineret i hans Ungdom. »Jeg har sét mangen

en smuk og elegant Skjønhed føre sig i *den*, og kan nok sammenligne,« — smaaærtede han godslig forsonlig. »Der skal Anstand til at bære den, og jeg indrømmer, at den Mode er præcis som skabt for Dig, Stefanie, som overhodet for alle rankt opbaarne Figurer.« Han kremtede med en Skjælm i Øjet hen til Sønnen, eftersom det jo nok kunde være tvivlsomt paa Grund af Fyldigheden . . . »Jeg er gammel, ja, — Du siger mig jo det; men,« — han lo noget overdrevent komplimentøst, — »ikke saa afdød og mosegrot, at jeg ikke kan fryde mig ved at se Dig i din fulde Pragt iaften, Stefanie!«

»Om din Helbred tillader Dig at komme der, Bedstefar. Saa ømfindtlig, som Du er for lidt Dørtræk — selv inde i den anden Ende af Stuen,« — lød det stilfærdigt.

Bedstefars snare Blik strejfede hendes Ansigt; han havde Øje for Draget ved Mundpartiet —.

— — Efterat ha gjort sit Hjerte til en Røverkule inde ved Bordet, stod han i Overfrak og med Stok ude paa Trappen. Han trængte til at lufte sig.

. . . Hen igjen og bese det lille Hus med Haven ude ved Stranden, som han nu havde

spekuleret paa helt, siden han kom hid? . . . Gaa lige hen og smøre ivej og kjøbe det! . . .

Han følte en ustyrlig Lyst, — var indkjed af at gaa paa Taa længere i sin Søns Hus og lede op Behageligheder at sige hans Kone!

Uværdigt . . . højst uværdigt!

Han stødte Stokken i Trappestenen og traskede afsted.

* * *

Den musikalske Del af Aftenen var lykkelig overstaat.

Fru Grunth havde paa Jakobsens Flygel høstet varm Applaus. Og hun modtog den beskedent tvilende som med en lidt skjelmsk Resignation over sine snart firti. Den skjulte stille Leen under Øjenlaagene og det kostelige lille Jep ved Underansigtet, da hun trak sig tilbage, havde noget pikant eggende, der lod en sand Bifaldshede eksplodere over hende og samlede en hel Kreds af lykønskende om hende, da hun vendte tilbage til sin Plads.

Medens Fruen paa sin stilfærdig lukkede Manér modtog Komplimenterne, nærmede Damernes Hoder sig hinanden, mumledes og

hentydedes og telegraferedes der med Blikke og hviskedes. Der hviskedes overhodet altid om Fru Stefanie Grunth og hendes Virkemidler lige overfor Herrerne, — hvad der iaften hos Fru Mathisen paa plat Sprog løb ud i det forargede: »Aa Gud, hvor hun forstaar at fiske?« —

— Nu bares Flyglet, — Jakobsens Flygel, — lige ned igjen i Vognen, og Hornmusiken fyldte Tribunen. Stole og Bænke ryddedes bort, og Salen laa der med sit hvide rummelige Gulv færdig til Dans.

Balpyntede Damer vandrede op og ned i Rækker og optog Salens ene Side, medens hvidhandskede Herrer strømmede ind af Døren for at tage op Damer til den højtidelige Polonaise, hvormed Ballet skulde aabnes, og hvori ogsaa Fruerne deltog, — Amtmandinden naturligvis som opførende med Direktør Fenger. Stiftsprovstinden havde selvfølgelig vægret sig; men til Gjengjæld havde hun jo en Skok af Sønner og Døttre, som kunde opta det for hende, — spøgte hun paa sin værdige godslige Vis.

Lige efter Stiftamtmandinden kom Konsul Anders Wingaard med Fru Korpslæge Grunth, som Aftenens feterede, i glansfuld vinrød Silke yderst modern tilskaaret.

De brogede Rækker snode sig under Lysekronerne til Dansemusiken.

Og Bedstefar gik og saa paa og snakkede med en og anden af de siddende Fruer, indtil han passende kunde trække sig tilbage til et Kortparti i et af Klubbens indre Værelser. Der gik en Trækning af Kjede i hans Ansigt, da han saa sin Søn, Korpslægen, som det lod, højst animeret konversere bagover i Dansen med Konsul Wingaard . . .

Han huskede flere af disse ældre Fruer, som sad omkring Væggene, — nu Bedstemødre — hvorledes de tog sig ud i hans Tids Romantik, — og nu havde groet sig til faste Figurer med underlig indgravede, af Livet medfarne Fysiognomier, — Furer som gamle Tagrender, hvori der har flydt meget Regn . . . De sad der med forskjellig opsat Selskabsmine til Livets Regnskab, — mildt overbærende med gjemt Spejden, — sikkre suffisante eller fordægtig blide, — gamle Fru Direktør Fris bestemt afgjort skarprettersk med et »enten eller« ved den magre krogede Næse og i de to tindrende hvasse Høgeøjne. Han huskede nok den fulminante Skjønhed, da hun var ung. Men Stiftsprovstinden saa sød ud — som et velbeholdent indre

Bo. Hun var altid styg som Pige; men uhyre hyggelig . . .

»Krrrm —. Krrrm . . . man maa ikke fortabe sig i Betragtninger, — hvad, Fru Jønsberg? Har De en Datter her?« . . .

Han blev i det samme opmærksom paa Terna; hun dansede saamæn med selve Bergværksstipendiaten, Fenger!

Bedstefar flyttede sig fra Fru Jønsberg for at slippe videre Passiar. Han maatte se paa Terna. Hun tog sig sandelig ud hun, — ganske mærkelig ud i den omsyde grønne . . . Førte sig saa troskyldig nydeligt, — saa spædt rankt og tækkeligt — saadan rigtig nyudsprunget. Det var det, han vilde kalde Stil over Ungen, — den egne Hovedrejsning, det enkle, myge Fald ligesom over hele Figuren . . .

Nu kom Valsen — for de unge —

Bedstefar glemte sin Plan at trække sig tilbage til Kortbordet. Han stod optaget af Ternas klække, sivagtige Skikkelse, — Udtrykket saa helt fyldt af den første Dans paa hendes første voksne Bal!

Han var paa en Maade forbløffet. Det var første Gang, han saa det hos hende, dette

anelsesrige — som et lidt for ungt svajt Træ, før det skyder Blomst.

... Sætter hun ikke Foden for sig, saa —. Ja—a, Terna skulde nu egentlig være født med at kunne danse, hun, — som Sjøfuglen til at svømme, — ligesom Bedstemoderen ...

Jaja, Terna mi', — din første Dans det ... En kunde kalde sligt for Brudedansen med dette Liv. For nu er Ungen voksen, hun ...

Bedstefar plirede lunt ligegyldig paaskraa bortover:

Fyren vil nok ha flere Danse med hende, han, — som ikke saa urimeligt, nej ... Hun blader i Balbogen og skriver ham op — skrækkelig op, — som i en Protokol, — næsten, saa han maa skjønne, han er første Kunde i Registret ...

Sesaa, — nu er hun forsaavidt forsørget for Kvelden. — Og saa kunde man jo saa sagtelig trække sig tilbage til de indre Gemakker!

Det gik ikke for sig uden Forhindringer nu, Dansen igjen fortsattes, og der mere og mere blev den trange Vej forbi Siddepladserne langs Væggen. Han arbejdede sig frem med den ene behandskede Haand paa Ryggen, saa at sige, fra Næs til Næs, — undgik i en resolut Bue Frøken Uhlenhorst, som paa det sidste

havde begyndt saa ivrig at spørge efter hans Kardialgi og paalægge ham at bruge strikkede Mavebelter — som hun havde saa udmærket Mønster til ... Man er jo aldrig saa gammel en Knag at — hm—m ...

Overalt skulde og maatte han komplimenteres i Anledning af Sønnekonens Optræden paa Konserten iaften, hvad der mere og mere irriterede ham. Han følte, han holdt paa at aflevere et og andet bedsk Svar, — — saa just Statskonduktørens Frue hæse imod sig med aabent gratulerende Gab, da han heldigen slap ud af Døren.

Handskerne kom hastig i Baglommen, og med en vis befriet Følelse slentrede han indover de af Kortborde besatte Smaaværelser, udforskende en Lejlighed til ønskelig Anbringelse for Aftenen.

Der svævede en vis Højtidelighed over Vandene; man sad og spillede med hvide Skjortebryst og gentilt knappede Manchetter; og her og der blinkede en Ordensdekoration paa Snipkjolen. Der røgtes ekstra Cigarer og laa opslagne elegante Etuier for Snadden ved Siden. Et Øjekast ind i et næste Værelse lod ham skimte Ryggen og Tasken af Sønnens Uniform. Korpslægen sad med Nakken magelig bagover og det

ene Ben paa en ledig Stol og røg og gav ironiske Bemærkninger af sig.

Bedstefar kjendte baade Tonen og Bitterheden . . .

Han vendte sig braat: — »Sprutter paa Stegepanden, stakkar,« — mumlede han og drog sig udover.

Med gamle Mægler Knoff, som stod ledig, Postmesteren og Direktør Brønnich opdrev han saa et Bostonparti ude i Kabinettet ved Siden af Balsalen.

Bedstefar havde faat en vis ilter Trang til at gi sig Luft. Han ordnede op Kortene paa Haanden, bladede dem raskt over med et og andet hastig prøvende Blik paa Makkeren og meldte kort:

»Petite misère ouverte!«

Spillelykken lod imidlertid til at arte sig contrary for ham, og han tog sig en Slurk af Toddyen for at komme over Bêterne.

Bedstefar sad der med den høje skraa Pande indrammet af graat Haar, der bar Spor af at have været rødt. De klare blaa Øjne dvælede af og til forskende paa Medspillerne . . . Postmesteren ærgrede ham ved at sidde og spille saa næringsbekymret ængstelig, som det

gjaldt at forsvare Kone og alle hans otte Børn. Og Mægleren, gamle Knoff med sin blanke Skalle tog gløg ind Stik og smattede hastig paa Cigaren, som naar han løb i Byen om Formiddagen fra Portvin til Sherry og røg og sparte paa Stumpen, for at den kunde række til den næste, som bød . . . Ungkar . . . ingen Familje at dra . . .

»Hør, Mægler,« — brød Bedstefar med ét ud af sin Tankegang, — »har De ikke engang havt saameget som en Bror- eller Søstersøn, som De har maattet skrive paa for?«

Mægleren satte pludselig Kortet i Bordet med et argt: »Jogu . . . det var ham, som befordrede mig til Mægler . . . Jogu, han satte mig itrav! — spradede paa Børsen i Petroleum, Kaffe og tilsidst i Rug, saa« — Mægleren blaaste, — »det hele røg, og jeg sad igjen med bare Sækkene.«

»Hm, — man smider sig ikke undaf ved at være Ungkar heller« . . . mumlede Bedstefar. Blikket strejfede just Sønnen, som knappede Handskerne og strøg ind i Balsalen.

Luften i Spilleværelserne fortonede sig alt mere i graa Skaadde med Sur af Snakken og højrøstede Udbrud, og i Mellemrummene

strømmede de dansende Kræfter udover til Restaurationen.

Bedstefar nyttede Anledningen, da der skulde skiftes Makker til at rette Ryggen og ta sig et Pust og et Kig ind i Balsalen.

Bag de dansende Rækker ombødes Is og Limonade. Man var nu mere flyttet sammen i Familje- og Bekjendtskabskredse.

Henne i Hjørnet sad Stefanie i sin vinrøde med lange knappede Handsker behagelig lænet mod Stoleryggen, underholdt fra begge Sider. Den elegante Bankchef Hoyers Guldbriller blinkede, hvergang han bøjede sig imod hende og sa et Pikanteri, der faldt i hendes Jord og fik hende til at le og smaavifte sig med den egne lukkede Nyden. Han og Byens mægtige Sagfører, Thurmann, syntes for Øjeblikket at konkurere. Hun vendte dovent halvsmilende Ansigtet med de stærke kjødfulde Kinder fra den ene til den anden, affærdigende dem med et lidet Udraab eller halvt Ord.

Midlernes Mangfoldighed til at angle med har hun endnu . . . gik det i Bedstefar.

Og fra Døren skraat over betragtede Wingaard Dansen. Han klippede med Øjnene ligesom nervøs lidende under Skraldene af Horn-

musiken. Haanden søgte af og til med den vante Bevægelse op til det fyldige, bløde, lidt graaladne Haar, medens Blikket hastig skjød mod den Kant, hvor Stefanie sad.

Hans Søn, Korpslægen befandt sig paa den anden Side af Salen vel gjemt bag de dansende ... sad der pint og forgabet i sin Hustru. Han dækkede sig ved at passiare dybt og vidtløftigt med den ældre Fru Hvidt, hvem han tilsaa hver Dag for Leversting.

Bedstefar fik et Nik med et kort Udraab af en forbidansende Dame.

Hans Øjne fulgte den lidt veke Skikkelse. Det var nok ikke rigtig Gulvet, Terna dansede paa iaften, hun havde et forunderlig gjennemskinnet Udtryk ... var i Vinden, — toges straks op igjen —

Da Dansen endte, kom hun farende lige hen til ham, som hun vilde bryde ud med noget; men standsede, da hun saa Stipendiat Fenger stile tvertover Gulvet hen imod dem.

»Forfærdeligt, Hr. Toldinspektør« ... henvendte Stipendiaten sig spasende til ham med et Blik paa Terna, — »saa ung, og alt skrive falsk! Jeg fandt Deres Balbog, Frøken, — og her, — se her, — staar jeg for en ussel Gallop

istedetfor Kotillonen . . . Nej, sæt nu ikke de store Øjnene saa forskrækket paa mig da, Frøken, — — man kan faa Samvittighed« . . .

»Ja, er det ikke besynderligt, De,« — tog Bedstefar ham pludselig ved Kjolelivet, — »at det efter nogle Mennesker altid er Øjnene, som sidder igjen i én. Det var Tifældet med Ternas Farmor ogsaa, og jeg kan sige med min Søn, Korpslægen« . . .

»Men, hvordan har De faldt paa at klæde Dem i grønt, Frøken?« — brød Fenger ud. »Saadant kan kun skabes af det rene Instinkt, — saa pikant netop for Dem.« Han mønstrede hende med Seglasset.

Terna saa sky op paa Bedstefar; hun havde ikke Lyst til at bekjende, hvad den omsyde var skabt af. I Formiddag, da hun prøvede, havde hun syntes, at hun med de runde Pufærmer tog sig ud som en grøn Sløjke.

»Det dejlige slu ved den,« — beviste Fenger kritisk kyndig, — »er, at den sér saa uvalgt, ubetænkt ud, — lader det naturlige uraffinerede komme saa sejrrigt frem. Netop ikke af Jansens Modemagasinsmag.«

»Fra Jansens Modemagasin!« . . . Latteren

overvældede hende, — »Du maa ikke sige noget, Bedstefar! — Du *maa* ikke« ...

»Jeg vil bare faa beholde min Mening,« — ivrede Stipendiaten, »at det er den yndigste Dragt, jeg har sét, — enten det er Kjolen, som klæ'r Dem, eller De, som klæ'r Kjolen ... Faar jeg saa Lov til at føre Dem tilbords, Frøken Terna?« bukkede han.

Der blev almindeligt Opbrud til Soupéen. Man strømmede mod den store Sidedør, og Bedstefar saa Stefanie fremme i Rækken ved Konsul Wingaards Arm. Hun vendte sig af og til og fulgte med en egen Mine Datteren, der gled opstemt gjennem Mængden med Aftenens højt bemærkede unge Løve.

Gjennem Trængselen fandt Bedstefar frem til den vel besatte »staaende Buffet«.

... »Vove et Stykke Gaas saa sent,« — spasede han med Stiftsprovstinden, — »og en Dram Akevit til?« ...

Han fuldbyrdede det sidste sammen med Storthingsmand Bredal. — »Og saa,« — han saa sig om, — »et hensigtsmæssigt Sted at lande paa med sit Bytte« . . .

Hans Søn, Korpslægen, skaffede ham op i Hjørnet hos Mægleren, som havde indrettet en

egen Husholdning og sikkret sig en Vinflaske til sin fuldladede Tallerken.

»Den Vin, Hr. Toldinspektør,« — nikkede Knoff, — »har jeg selv skaffet Restauratøren, saa jeg véd, hvad det er. Naar én tit maa tøjre det rene Blæk og dertil smække med Tungen og sige ekstra, saa forstaar man, hvad den personlige Sikkerhed vil sige« ...

»Skaal, Hr. Mægler, De er, saa at sige, en underfundig Filosof« ...

»Den Fiskepudding med Hummersauce skal vi se til at faa fanget lidt mere af,« — mente Mægleren lumsk. »Den gjemmer sig bag de to Fruer ved Bordopsatsen ... bare passe paa, naar Adgangen blir klar ... Sér De, Toldinspektør, — lykkets! — Maa jeg byde. — Dertil hvid Vin, — Rhinskvin fra Brunnich, — ganske paalidelig« ...

Ingen af Bordets Herligheder passerede upaaagtet eller ubedømt af Mægleren ... Han betvilede *en bloc* Restauratørens nedlagte Erter og stuvede Grønsager, lod stærkt betænkt ved Kjødbollerne, accepterede Skildpadden og anbefalede roligt Hønsefrikasséen for ældre rationelle Maver.

Med Servietten op for Brystet, magede Bedstefar sig sorgfri for Udkommet . . .

Mægler Knoff vidste ogsaa paa en Prik, hvad der var at holde sig til ved Desserten. — »Champagne?« — han besaa Flasken, — »fint Mærke ja . . . Me—n — den — den er mest for Damerne og den begejstrede Ungdom, og,« — han kneb Øjnene fortrolig til, — »vil De stole paa adskillig stedlig Erfaring, Hr. Toldinspektør, saa holder vi os til Gundersen & Comp.s Portvin, den lyse, — den svarer jeg for« —.

Bedstefar fulgte gamle Knoffs store blanke Hovedskalle og runde Ansigt, som det forekommende viste sig og forsvandt under hans Ekspeditioner efter det fornødne til at afslutte Maaltidet med.

Oppe ved Bordenden saa han Stefanie sidde i sit glansfuldeste Velvære, — opvartet af Vennen Wingaard. Hun havde skudt Stolen noget tilbage, og de slørede Øjne skjød af og til blafrende Lygtemandsskimt nedover mod Datteren, der livlig underholdtes af Stipendiaten.

Fru Stefanie afslog med et noget uopmærksomt Nik den yderligere Forsyning med Is, som Wingaard galant præsenterede. Hun samlede pludselig Viften, som hang ved Armen, og gled

ind gjennem Dameklyngen didhen, hvor Terna stod med Fenger. Hun slog ham let paa Skulderen, nikkede og hilste. Det saa ud, som hun paa sin indtagende læspende Maade overtalte og nødte ham til noget. Der udspandt sig en animeret Samtale mellem dem.

Og nu, man gik fra Bordet, lod hun ham med en vis spøgende moderlig Myndighed føre sig ind i Salen, medens Terna vandrede efter uden Kavaller.

. . . »Og saa bevæger man sig saa sutjes tilbage til Spillebordet,« — sa Mægleren og rejste sig, — »vi skiltes i godt Held.«

Men Bedstefar stilede med en vis Videbegjærlighed indover til Salen.

Der var Sur og Snak; unge Herrer skyndte sig med halv paatrukne Handsker til Kotillonen.

Det hed sig imidlertid, at Fru Grunth havde faat bevæget Stipendiat Fenger til at lade høre sin smukke Tenor, og Bedstefar saa Konsul Wingaard efter Ordre fra Fru Stefanie fare afsted og arrangere med Pianoet. Foreningens Instrument, som nu kom til Ære, droges et Stykke frem paa Gulvet. Korpslægen kappedes om Tjenesten, — trak i Instrumentet og tændte Lysene. Det lod til at skulle blive et Slags

friere Fortsættelse af Konserten, og Stefanie skulde akkompagnere . . .

Stipendiat Fenger stod henne hos hende og konfererede; han skjeglede over Næsen og ligesom stjal sig til at se paa den ældre Frue, hvis Naade saa pludselig beskinnede ham.

Arrangementet var færdigt; og udsøgt og langsomt trak hun sine lange Handsker af, idet de begav sig til Pianoet.

Der blev en Henten og Vragen af Gjenstande til at forhøje Sædet med.

Nej det duede ikke . . .

Og nok engang . . . Hun satte sig spøgende ned og stod op igjen, lo til de omstaaende og til Stipendiaten.

Nu var det rigtigt! . . . Nu kunde de begynde, nikkede hun.

Det var en Stemme, som ganske vel forsvarede sig, Hr. Fengers, og han saa ud, som han vidste det. Han foredrog med en vis Applomb.

Almindelig Anmodning om nok en Sang!

Fru Stefanie saa triumferende op paa ham, og han bøjede sig hviskende ned for at enes med hende om Valget.

Saa brød hun pludselig op og bad ham leende først igjen rette paa det vidtløftige Sæde.

Der opstod en halv opsluppet Lystighed mellem dem, medens Stipendiaten arrangerede og lagde tilrette, og hun hjælpeløst foreviste sin utilstrækkelige Evne til at ballancere paa et Stillads af Nodehæfter og en Pude.

Nu greb hun Akkorden . . .

Den gamle Romance med de forelskede Ord bares i Begyndelsen frem lidt usikkert. Det var først, da hun med sit lange Blik under Akkompagnementet vendte sig om til ham henimod der, hvor Omkvædet gjemte et Udbrud, at Udtrykket voksede og blev varmt.

Ved det andet Vers satte hun Fart i Pianoet og saa op paa ham med et betaget Smil. Og, som han stigende vovede sig, blev Akkompagnementet mere douce og tilsløret og endte med at falde sammen med Stemmen i en lang bortglidende Tone.

Der fulgte en bragende Applaus, hvorunder Fru Stefanie langsomt arbejdede sin ene Handske paa og rakte Haanden ud til Fenger for at han skulde knappe.

Men nej, — hun mysede drillende paa ham, — han var ikke hændig. Og resolut bemægtigede

han sig den anden lange Handske og førte hende ved Armen hen til sin Plads.

Deroppe i Hjørnet fordybede de sig — syntes det, — i Handskernes Vanskelighed. Hun bøjede Haandledet til og gav ham Instrukser, og han søgte at bevise sin Dygtighed i at knappe . . .

Rundt om i Salen engageredes og optoges Damer til Kotillonen.

Pludselig kjendte Bedstefar et krampagtigt Greb i Armen . . . Det var Terna, som ligbleg hviskede: — »Jeg vil hjem, Bedstefar, — hjem« —

Han tog hende fast under Armen og ledede hende ubemærket ud.

Efterat ha faat Kaaben om hende i Garderobeværelset, førte han hende stilfærdig ned af Klubbens oplyste Trapper.

»Nu da, Terna!« — trøstede han, da de kom ud i den snetunge, kolde Luft.

Han fik intet Svar; hun blot krammede hans brede Haand uafladelig med sine tynde smaa Fingre.

»Terna, — naa da« . . .

Hun bare skyndte afsted.

»Naa, naa, Terna, — Guldungen min! — Du véd jo, til mig kan Du sige alt« . . .

»*Kan* ikke, Bedstefar,« — skreg hun hæst som klemt ud af Halsen. — »*Kan* ikke.«

»Saa sig intet, Du Ungen min« —

»Heller ikke vil jeg gifte mig nogengang — nogen Gang, — vil ikke — vil ikke« ... higstede hun. — »Der er ingen at tro paa — ingen, ingen at stole paa i hele Verden!«

»Nejnej, der er mange, som kan leve lykkelig uden det, Du.«

»Vil sørge for mig selv — og saa bare passe Dig, Bedstefar, — bare Dig« —

»Ja, Ungen min, — vi to. Jeg kjøber kanske Hus, Du,« — prøvede han, uden at det dog syntes at trænge ind i hendes Bevidsthed.

»Tænker, naar Du faar sovet, Terna, saa skal Du se« ... mente han, da de gik op af Gadedørstrappen hjemme. Men, da han havde tændt Lyset i Entréen, slog det ham, hvor bleg og betaget hun var, og at han ikke straks burde overlade hende til sig selv. —

»Bedst Du kommer op til mig lidt først,« — sa han, — »der er varmt og lunt« ...

Derovenpaa udsendte Lampen snart sit Skjær under den grønlige Skjærm, og Bedstefar stak paa sig Tøflerne og sin bekvemme Husfrakke.

Fra Sofahjørnet traadte Ternas balklædte Skikkelse frem af Dunkelheden.

»Nej, det er ikke saa grejt, nej,« — stullede Bedstefar.

»Sig mig,« — sprang hun ude af sig pludselig op, — »ligner jeg Mor — ligner jeg Mor — i nogenting!«

»Naada, naada .... Men sandt at sige, saa — saa hører Du til en ganske anden Type i Familjen, — spæd, og de Øjnene .... og din Mor er jo — —. Nej, den, Du har arvet baade i Udseende og Sind, det blir nu nærmest min — min — din Bedstemor, skjønner Du ... Hun havde det ogsaa med, at hun kunde være saa bedrøvet, — stille stum, — rent, som hun fortvilede ..... Sjøfuglen kaldte jeg hende, medens vi var nygifte og unge, Du, — og Terna og Fugleungen ... Hun var saa lys og let og glad bestandig ... Jo—o, i adskillige Aar ... Men siden saa, — sér Du mellem ældre Folk — Og saa sa man heller saadan lidt spasende Fruen og lille Fruen min ..... Mja — M—ja, helt til« —

Bedstefar blev urolig og rokkede i Stolen —

— »Helt til Sjøfuglen fløj væk fra mig ... Den Nat kaldte jeg hende baade Sjøfuglen og Terna. Men da nyttede det ikke at rope« ...

Han blev siddende og se hen for sig.

»Bedstefar da!« — kom hun hen til ham, — »jeg mente jo ikke at faa Dig til at tænke paa dette.«

»Aa Du, — aa Du, — det skader ikke at faa snakke engang om det, én gaar med paa Sindet. Gamle Folk prater ellers nok om alt det, de *ikke* bryr sig om. Hun og jeg fulgtes i én og firti Aar« . . .

»Og — og« . . . Terna stod uvis grublende, — »var I glade i hinanden hele Tiden, Bedstefar, — lykkelige?«

Bedstefar blev betænkt og sad lidt hen . . .

»Jeg kan sige Dig, Terna,« — kom det opgjort, — »jeg har aldrig angret at ha giftet mig, — om ogsaa adskilligt kunde været anderledes . . . Saa der *er* noget at stole paa, det maa Du tænke aligevel.«

»Aligevel,« — hviskede Terna smerteligt.

»Lykkelige,« — optog han hen for sig, — »det er nu et Begreb, som —. Hm, — — Jeg kan sige, jeg vilde aldrig miste hende, — nej nej aldrig . . . Jeg tænker mig hende altid som en kredsende Fugl, kredsende, kredsende, — som hun vil mig noget« —

»Men er ikke det godt det, Bedstefar, — er ikke det dejligt!«

»Jo—o, — om der ogsaa var fuld Fred i det, Du,« — sukkede han.

Der hørtes Dombjelder udenfor og Støj paa Trappen:

De kom fra Ballet . . .

Terna lagde sig hastig ind til Bedstefar og listede skyndsomt over paa sit Værelse.

Bedstefar sad i Tanker og saa efter hende —

»Lykkelig ja . . . . Javist ja . . . . Men aldrig vilde jeg miste hende. Selv naar hun værst plagede mig med disse sjælesyge Øjnene, der spurgte og tvilte og forskede uafladelig og pinte mig — — som Sjøfuglen, der bare har sin evige stumme Klage, bare ét Skrig om Skjæret, — og det var mig. — — Men jeg bar over med det, bar over med Dig, Terna! . . . fordi jeg ikke vilde miste Dig — —

Bedstefar begyndte at klæde sig af.

Da Lampen var slukket, hengav han sig resolut til Tanker paa, hvordan det vilde blevet, *om* Grouchy havde forenet sig med Napoleon ved Waterloo; hans Fantasi svævede indover Europa med de sejrende franske Tropper . . .

V.

Aprilsolen piblede og randt ind igjennem alle Sprækker, saa henimod Middag gik Rullegardinerne ned for Vindu efter Vindu i Gaden.

Der var en vaad Glans i Luften af, at det smeltede overalt, af Hustagene, som dryppede, af Husvæggene, som var fugtige, af Ruder, som blændede, og Taarnspir og Mastefløje, som tindrede. Solen stak af Sneflækkerne, og Fjorden skjød skarpe Blink.

Ude paa Havnen fløjtede Dampskibene i lange Toner gjennem Dagen, — det føltes som et almindeligt Opbrud. Folk færdedes urolige i Gaderne og ved Bryggerne. Vinterhammen var kastet baade ind- og udvendig.

Bedstefar kom ned i Stuen med de vanlige saare rundelige Maanedspenge til Fru Stefanie.

»De kommer godt med, Bedstefar. De store Børn trænger altid noget ... Vaardragter — Parasol — Hat, Skotøj« ...« opregnede hun mat, medens hun skjænkede hans Eftermiddagskaffe.

Bedstefar nærede ikke Spor af Tvil om, at Pengene forsvandt som Dug for Sol, — dertil saa han nok af Regninger paa Maanedsdagen komme baade ind Kjøkkenvejen og til Kontoret.

Bedstefar søgte altid hen til Pladsen ved Hjørnevinduet. Det var ikke netop det, at Udsigten til Torvet saa tiltalte ham, skjønt det jo altid beskjæftigede; og han holdt jo ogsaa sin daglige astronomiske Kontrol med Middagsstregen. Men der undgik han at se det oljemalede Portræt af sin afdøde Hustru, der hang i Guldramme paa den anden Side af Spejlet. Billedet var paa sin Maade ikke uden Lighed. Men Udtrykket var i hans Øjne saa total forfejlet, — hendes fine Mund med det bævende Udtryk var grusomt misopfattet, omsat i noget strengt, ydre myndigt, og den modige, frejdige Næse var blevet skarp og ligesom lukkende for Ansigtet. Hende der paa Væggen havde han intet at sige — andet end, at hun saa ærgerlig forstyrrede ham hans indre Billede.

De dobbelte Vinduer var idag borttagne; men Gulvtæppet var endnu efter Fruens Vilje bibeholdt og laa og satte Støv ind i et Par smale Solstrimer, der vibrerede henad Gulvet og ligesom dampede af og forsvandt i nogle Siljukviste med »Gaaseunger« paa, som Korpslægen havde sat hen i et Glas paa Hjørnehylden.

Gunnar kom ind til Kaffen.

»Sig mig, har Du lagt Mærke til, at det er Solskin ude idag, Stefanie?« — sa han, medens han forsynede sig. »Jeg indbilder mig, sligt eksisterer ikke for saadant Byblod som dit, før Du kan kalde det »Sæsonen«. Men jeg, sér Du, — jeg har i Travlheden idag ikke gjort andet end keget op i den blaa solfyldte Luft over Tagrenderne.«

»Jeg skulde saamæn gjerne ha spadseret ud jeg, Du,« oplyste Fruen, »bare jeg havde faat mig en Vaarkaabe; man maa jo vise sig ordentlig paa Gaden.«

»Gaden ja, — Toiletterne etcetera ... En kan bli vaaryr af saa saare forskjelligt. — Jeg for min Del har ikke gjort andet end tænke paa Landet og Løkken idag ... Hvad siger Du, Stefanie, om at kjøre didud imorgentidlig? — Jeg løber fra det hele og tar mig en Fridag,

— tar Rede paa Frugttræerne, faar Halmen af Stiklingerne og sér efter, hvormange der lever.«

»Kaste bort en hel Dag netop nu, vi holder paa med Vaartøjet, Gunnar!«

»Du skal faa det varmt og hyggeligt,« — overtalte han, — »Ild paa Peisen, Plaider og lunt ... Vi tar med os gode Sager, for Eksempel den søde Muskatelleren, Du liker ... Terna og Kirstine kan være med og opvarte Dig, plante Aurikler i Bedene og se til Rosenstokkene i Kjælderen. — Jeg lejer Vogn ... Tro mig, Du vil ha saa godt af det. Du rører Dig saa forlidet, Fanie« ...

Der var kommet noget bønligt spændt i hans Øjne og markerede Træk.

»Ja ja da,« — gav hun medgjørlig efter, — »siden Du saa uforstandig ønsker det, saa lar jeg mig trække med. — Ribs og Bringebærgelé véd jeg, vi har derude fra Syltningen ihøst, — og vi maa ta skaarne Smørrebrød og lidt af hvert godt med.«

»Afgjort altsaa, Stefanie! — Klokken ni imorgentidlig ruller vi udover. — Jeg regner altid en ny Æra for Aaret fra den Dag, jeg begynder ude paa Sollid, — sætter Husnøglen

i for Sommeren, — til jeg hænger den ind i Skabet for Vinteren.«

Korpslægen gik livlig op og ned og satte sig af og til paa Sofakanten hos hende, og Bedstefar saa Sønnens Øjne oplivede af et Lysskjær af Lykke.

. . . »Solsteg slig, som Du synes om og rigtig knurrer i, Stefanie! — Saa bruner vi lidt paa din Teint igjen . . . den taaler et Skjær Farve efter al Vinterblegheden — saadan en liden varm Guldtone« —

»Blas, mener Du,« — hun rakte sin Haand op til ham og skjøv Kjoleærmet lidt tilbage.

»Aa ja lidt hvid,« — han strøg den. »Du kunde gjerne se lidt kraftigere ud. Gjerrig paa Dig, sér Du!« — Han rystede paa Hodet og smilte: — »Naturens Underfundighed . . . drager og drager — fordi én aldrig kan komme tilbunds i den« . . .

Stefanie gløttede op paa ham med et Smil som kildret af et Straa.

»Sphinxen, sér Du« — — smaalo han henført. — »Vi skal ha os en rigtig Slaraffendag for en Gangs Skyld imorgen — uden Ringen paa Dørene — ganske fri« . . .

Der standsede en Vogn udenfor . . .

Fruen fór op af sin halv hvilende Stilling og ordnede hastig paa sig selv og paa Kaffebordet.

Entréklokken lød, og Wingaard traadte ind med Haanden fuld af nyudsprungen Løvetand.

»Mit første Vaaroffer til Huset,« — hilste han og kastede Blomsterne hen paa Bordet.

»Jeg er ganske mat af Luften og Solskjæret, — det gaar langt ind i baade Hode og Hjerne, saa jeg maa faa ta Plads her i Skyggen af Gardinet.« Han lod sig falde ned i Stolen.

»Nej, alt Løvetand ... og saa friske!« — beundrede Fruen.

»Jeg har plukket dem ude i Skjærene ved Yderhavnen, — har netop sét vort Firmas Chinafarer staa tilsjøs. Stolt Syn, saadan en bugnende fuld Sejlmasse mod Himlen, vuggende som en Symphonie udover. Det var, saa én maatte snappe efter Luft ... Fest til Afsked i den Anledning naturligvis, Højtideligheder, etcetera, etcetera — Og hvem der maatte staa for Talerne, begriber Du vel, Grunth; min Bror er jo stum som en Fisk. Jeg maatte tilslut til Kahytsorglet.«

»Elegant udstyret ... kostbart Foretagende,« anbragte Bedstefar.

»Det er Assuranceforeningerne, som faar Rynkerne i Panden og de graa Haar i Hodet, saavidt jeg har opfattet min Bror, — aldrig vi, som vover,« — Wingaard gjorde et Vip med Foden, som skjød han sligt forretningsmæssigt fra sig og udbrød:

»Jeg tog Vogn og kjørte lige hidop — en Idé, sér I. — Jeg rejser med Dampskibet imorgen op til Hovedstaden for at overvære den sidste Musikforeningskonsert for iaar, — har aldrig hørt denne polske Violinvirtuosen, som skal spille solo der. — Og, hvad siger De, Fru Grunth, kunde De ha Lyst til at være med? Indbydelse af Undertegnede. Dampskibet gaar Klokken tre imorgen Eftermiddag. Iovermorgen Konserten og paa Fredag i betimelig Tid herhjemme igjen?«

Der fløj op noget pludselig hedt i Korpslægens Ansigt, medens han slentrede hen og satte den tømte Kaffekop fra sig.

»De er nok ikke inde i Forholdene, Wingaard,« — slog Fruen det resigneret hen. — »Parat til Rejser, det kan De være« . . .

»Naa da! — hvad er ivejen, Fru Grunth? I holder da ikke paa at lave Barnetøj her i Huset,« — raillerede han.

Hun smilte lidt opsluppent.

. . . »Gudbevare mig, hvor Fruentimmer forstaar at gjøre sig tungvindte,« — vedblev han, — »Tøj, som skal betænkes og overvejes, Kufferter, som skal pakkes —«

»Var det bare at betænke og overveje,« — læspede hun.

»Jeg er enig med Wingaard i det,« — tog Korpslægen lidt hæst i, — »Pokker til Smaavanskeligheder, naar man først *vil* Hovedsagen, Stefanie! — Du mangler Vaarkaabe, siger Du. Kjøb Dig en i Kristiania, — saa faar Du ogsaa noget andet end, hvad Du kan opdrive her. Bevars, Frue, naar Du kan opnaa en saadan Nydelse —«

»Uf, at De skal komme og bryde ind i Huset med Deres Indfald, Wingaard! — Nu havde jeg begyndt at glæde mig til vor fredsommelige Tur ud til Sollid imorgen, — grave og plante derude, — fyre paa Peisen, drikke Muskateller og ha det hyggeligt i huslig Beskedenhed.«

»Ja for den Idyl bøjer jeg mig,« — erklærede Wingaard. Han sad med det haarfyldige Hode tilbage i Gardinet og skyggede for Lysskjæret.

»Nej, det faar være, — det passer ikke« . . afgjorde Fruen pludselig, som om hun rystede det hele af sig. — »Lad os nu drikke Kaffe og være hyggelige og ikke mere tænke paa det. — Ikke sandt, Bedstefar, en Kone bør smukt være hjemme?«

»Himlen fri og bevare mig,« — sprat Korpslægen op, — »jeg kom til at faa den store Polak af en Violinist eller Violinist af en Polak, som ikke blev hørt, gaaende igjen som et Gjenfærd og Spøgelse her i Huset, — den Læk, det Hul i din Udvikling! . . . Endnu værre, eftersom jeg jo er saa umusikalsk, at jeg ikke engang kan bedømme, hvor stor Skaden er. — Jeg siger kort og godt: Polakken maa være sét og hørt!«

»Hør paa ham — hør paa ham —. Som jeg nogengang vilde nævne det med et eneste Ord, — selv om det nu ogsaa virkelig var et Tab,« — sa hun og saa lidt stille ned mod Bordet.

»Jeg vil sige Dig, Stefanie, det vilde bedrøve mig, om Du blev hjemme af pure Smaahensyn og Huspuslerier!« — afgjorde Korpslægen braat. — »Og jeg indestaar for, at Fruen møder paa Dampskibsbryggen imorgen Klokken tre, Win-

gaard. Det gjælder bare, at nytte Tiden og gjøre sig istand. Men, skal der prøves en Adagio først, saa blir det rigtignok tvilsomt« . . .

Wingaard brød pludselig op, som under Erkjendelsen af Rigtigheden:

»Altsaa — altsaa, — imorgen ét kvart før tre har jeg den Ære at hente Fruen til Dampskibet.«

Da Wingaards Vogn var rullet afsted, gik hun hen og lagde Hænderne om hans Skulder:

»Du har tvunget mig til det, Gunnar, og det er ikke min Skyld, om Du bagefter synes, jeg fyger og farer af Huset.«

»Ja ja ja, — at Du morer Dig, er min Glæde, véd Du jo,« — kom det galant, idet han gjorde sig løs og rejste sig. Han smaasparkede et Par Gange med Støvlespidsen som til noget Støv paa Gulvtæppet.

»Ja, jeg gaar ud i Praksis. Stel, pak og arranger Dig. Jeg forsvinder i Klubben iaften, saa forstyrrer jeg ikke.«

* * *

Doktoren havde været optaget af et Sygebesøg langt ude paa Stranden, og kom først

hjem en god Stund, efter at hans Hustru i Hast og Travlhed var kommet sig i Vognen for at naa Dampskibet, der laa og ringede og peb ved Bryggen.

Han gik med et vist omskuende Blik ind gjennem de tomme Værelser og fandt Bedstefar endnu siddende ved Aviserne og den tømte Kaffekop i det solvarme Hjørneværelse.

»Naa, Fruen er kommet afsted,« — henkastede Korpslægen ligegyldig.

Bedstefar la betænkt Brillerne ned paa Avisen og kremtede:

»Du Du Du, — saadanne Rejser . . . kan de ikke gi Anledning til Folkesnak. I gamle Dage« —

»Folkesnak?« . . . Korpslægen brød ud i en kort Latter, — »Fruen er musikalsk, Manden er det ikke. *Hun* kan ikke opgi sine Interesser og Nydelser der. Og Manden, — skulde han saa være forpligtet til at overvære og gjennemlide al den Ørenslyst, han elsker saa højt som Brækvand. — Aa nej — aa nej, man faar respektere almindelige Menneskerettigheder!«

Han begyndte at gaa rastløs op og ned . . .

»Nej — nej« — brast det ud. — »Mellem Mand og Hustru faar det staa *va la banque!* —

skal der overhodet kunne leves sammen ... Og dermed er begges ubetingede Frihedsret givet. Den ene lægger blindt trygt Hodet i den andens Fang. — Svig *der* er Mord — mere end Mord — Sjælemord ... og — og« — han løftede Haanden bleg og uhyggelig aandsfraværende, — »da har man et Liv, — et Liv at hævne!«

Han saa pludselig paa Faderen, som han følte, han kunde ha udtalt sig for langt.

»Ja, jeg mener, man bør ikke spøge med Ilden,« — henslængte han og gik ud paa Kontoret.

— — Bedstefar sad mørk selvforglemmende med halvaaben Mund og gav sig af og til Luft i et dybt, tungt Aandedrag.

Han saa jo, hvad der bævede i de Øjne ...

Sandelig en spændt Bue — — brast den!? ...

Sandelig, dette Hus hvilte paa en farlig Grund.

Den mindste Rift i denne højt stemte eller højt skruede Tillid — og Ulykken var der ...

Han blev siddende ved Vinduet fortænkt over Aviserne, — stirrede hensunken ned, hvor en af dem var gledet hen mod Sofabenet, der løb ud i en udskaaret Dyrefod. Den levende-

gjorde sig til en Tigerklo, som rev og sled hans arme Søn .....

Kirstine begyndte at hamre paa Skalaer derhenne — hun skulde jo ha gjort denne Halvtimen fra sig.

Der gled pludselig et kjendt Ansigt forbi paa Fortoget under Vinduet, og der løftedes paa en brun Hat til Bedstefar.

Nogle raske Skridt op ad Trappen . . . noget som en Ordveksel derude, inden der ringedes paa . . . og Terna kom hjem fra sit Kursus i Skræddersøm; Korpslægen havde forlangt, at hun skulde lære at sy sine egne Klæder. Hun havde til Følgeslager Paal Høeg, der havde indhentet hende paa Fortoget.

Han var netop blet Byens Barn igjen, sa han, for Sommeren efter sin lange Tur og havde alle Hænder fulde. — »Forsøger mig fortiden paa en Personalhistorie for denne By, — saa at sige, en Bykrønnike. Gruelig kuriøst meget, jeg har fundet, kan De tro. Jeg har siddet i Røg og Damp nu disse Dage oppe i Amtsarkivet og ædt og slugt Støv. — Der er en fire fem Fyre, jeg jager efter der under alle Hyssingerne. Jeg kommer i den Anledning ogsaa til at bry' Toldinspektøren med nogle

Spørgsmaal fra den Tid . . . Det er Terna, som har opmuntret mig til det.«

»Naa, saa kan jeg straks høre, hvad Slags Personalhistorie og Krønnike det er, Du farer med, — for har jeg hørt et Ord om dette før nu, saa!« —

Paal blinkede stygt til hende og hyttede.

»Sig mig, Hr. Toldinspektør,« — begyndte han, — »De er jo født her?«

»Jo da, min Ven, og konfirmeret med. Men saa er det nu over femti Aar, siden jeg forlod Stedet.«

»Tør jeg spørge, De skulde vel ikke huske nogen af disse underlige Skruer af Originaler . . . For Eksempel den sidste, som gik med Haarpisk?«

Terna stirrede paa ham med noget som Forbløffelse over hans frække Opfindsomhed. For, at han skulde ha klænget sig paa hende derude for dette, det —

»Preuthun med Pisken!« udbrød Bedstefar. — »Jo—o, jo —. Ja nu har jeg ikke tænkt paa det Menneske, siden jeg var syv, otte Aars Gut og gik med Bluse. Men ganske rigtig, her vandred en slig, — han var nok Kæmner eller Byfoged eller —. Ja, nejmæn, om jeg

kan hjælpe Dem videre der. — Jeg husker en lang Frakkeryg med opstaaende stiv Krave og et skinnende hvidt Haar med en krumflettet Tamp i Nakken — Aa jo, — og høje Støvler ... og at hele Manden var rank som en Lysestage.«

»Se se, hvad overkommer man ikke der, hvor man mindst tænker paa det,« — undslap det Paal fornøjet.

»Da synes jeg, Du sa, at Du *netop* havde tænkt paa det, og at det var derfor, Du indfandt Dig her,« — fik han af Terna.

»Slig Klungerbusk, Du er blet da, — baade stikker og river,« — gjengjældte han.

»Jeg har nu faret om i flere Byer og søgt efter Portræter i Familjerne,« — forklarede han Bedstefar ... »Men svært, saa det tyndes med Originaler og snurrige Folk, jo længere man kommer op til vor egen Tid. — Ja bevars, man kan jo træffe en eller anden endnu traskende om i Gaderne,« — bemærkede han og blinkede forargeligt til Terna, saa det tydelig blev selve Bedstefar, han mente.

»Undskyld, Hr. Toldinspektør,« udbrød han saa pludselig, — »De er af dem, som bruger

X-formede Briller, De ogsaa, — slige, som ligger lige over Næsen« ...

»Jo—o, jo, min Ven, kan det interessere« —

»I høj Grad, Hr. Toldinspektør, — jeg holder næsten paa at gjøre det til et Skjelnemærke i mine Personligheders Karakteristik — bare jeg faar prøvet den Sag lidt nøjere ... Jo, sér De, min Far for Eksempel, gaar med Briller, som blot har den ene Bøjning, fordi Blikket rettes nedad, — og derfor faar blandt andet jeg ikke Lov til at følge min Lyst til at studere. Man fordyber det helst ned i Apothekerplastre og Krukker og denne Verdens Nyttighed ... Men har De til Gjengjæld sét Digteren Wergelands Portræt, hvorledes Blikket ligesom spejder og gløtter opover ud af Brilleglassene ... Det er den medfødte Tilbøjelighed til at lede tilvejrs frit og uhindret efter noget opimod Himmerige, som heder Aand. — To Slags Naturer, har jeg faat ud: — jordbunden eller opadsøgende, — hensynsfængslet eller souverain. — Jeg har været an i et Par Optikusser med det; men de er dumme, gir mig opigjen og opigjen noget om, at Glasset maa ligge centralt til Øjets Akse, — mens jeg spør, hvorfor?« —

»Saa minsæl ikke dumt,« — humrede Bedstefar, — »bare De saa ikke ødelægger Dem paa den Distinktion, for den duer neppe synderlig i Realiteten.«

»Da er den kanske svært duelig for disse Hanekyllinger, som gaar og sér tilvejrs over sine Forældre. Du behøver vist ikke engang X-Briller, Du Paal?«

Paal saa forbauset paa hende og bukkede dybt:

»Jeg tror, jeg nu maa gi Frøkenen Kvittering for de fem hundrede . . Den niende September, naar Du blir atten Aar, skal den komme paa en Sølvtallerken.«

»Nej, om jeg synes, Du er rigtig voksen enda jeg, alt det, Du puster Dig op.«

»Aa det er sandt — jeg bér at undskylde, — jeg glemmer stadig, at Frøkenen er blet en hel overlegen Dame nu, hun har været saa voldsomt i Vinden ivinter . . . Denne vældige Løve, Fenger, . . . altid *saadan* med Monoclen — gjennemskuende« . . . Han stirrede med skjev Figur og foroverbøjet indtrængende paa hende gjennem Løkken paa sin Gadedørsnøgle.

»Proppet med Vigtighed, det er ikke bare ham det!« lo hun ham ud.

Paal Høeg gik pludselig hen til hende ved Sybordet og hviskede:

»Det er ret, Terna! — ta Du ogsaa Parti med dem hjemme og alle tre Tanterne — snadder med Byen — og bli Gaas med de andre« ...

Han tog sin Hat, og med en venligst mulig Hilsen til Bedstefar røg han afsted.

Det var om Eftermiddagen mellem fem og seks, at Fru Stefanie kunde ventes tilbage med Dampskibet, og der var en ganske anden Rassel i Tingene idag, fandt Bedstefar. Igaaraftes havde Sønnen gledet ind og ud saa nedtrykt og tung, at der blev lummer Luft over hele Huset.

Korpslægen havde været rastløs helt fra Morgenen af, gjort Sygebesøg og kommet hjem ...

Han mindede Terna og Kirstine gjentagende om, at de maatte holde sig parat til at være med ham og modtage Mor paa Bryggen, og ved Kaffen spurgte han ogsaa Bedstefar, om

han vilde slaa Følge. Der var saa livligt nu om Vaarkvældene og mange Mennesker nede for at se paa Dampskibene.

Det var ikke frit for, at denne Iver for ligesom at gjøre Højtidelighed ud af det, lod sine Reflektioner røre sig hos Bedstefar ... Var det kanske det mulige Folkesnak, Sønnen havde i Tanke, — Meningen at møde og ta Braadden af det ved en saadan fyldig Familjeopvisning paa Bryggen ...

... Han var ikke saa let at udrede, optaget, som han ogsaa var, af at faa Børnene til at pynte Værelserne med Vaargrønt og faa Sørine til at skaffe smaa Lækkrerier til Aftensbordet. —

— Korpslægen havde begivet sig ned til Bryggen allerede ved Femtiden og gik og vandrede og saa ud efter Dampskibet og snakkede med én og anden ...

»Venter min Kone, som har været inde til Musikforeningens Konsert ... Hun fik akurat Anledning til at høre denne sidste igaaraftes, — og saa nedover igjen« ...

Dampskibet peb og viste sig endelig mellem Holmerne. Som det nærmede sig, fik Korpslægen Øje paa sin Hustru og hilsede og svingede

med Militærhuen, medens lille Kirstine brugte alle sine Kræfter til at vifte.

Bedstefar havde lidet tilovers for Trængsel og søgte forsigtig en mindre yderlig Plads.

»Der staar saamæn Anders Wingaard ogsaa og figurerer ved Rælingen ... og Fru Grunth — harmonerende og sympathiserende ... Det er s'gu Uskyldigheden i Smaastaden,« — hørte Bedstefar Bankkasserer Eides Stemme ironisere bag sig.

Han banede sig pludselig braat Vej hen til Terna og Kirstine, der stod alene, medens Korpslægen var henne ved Landgangsbryggen og modtog dem.

»Fornøjet med Turen?« — raabte han, idet han vekslede Velkomsthilsener med Wingaard og bød sin Hustru Armen.

»Der — der kjører min Vogn frem til Bryggen,« betydede Wingaard — »ta den, jeg gaar« —

Der drog et Øjeblik op som noget kjedt i Stefanies Ansigt, noget som — nu var hun igjen der, hvor hun skulde gaa tilfods!

»Hvad siger Du, Stefanie,« — sa Korpslægen og slap pludselig hendes Arm — »vil Du heller kjøre?«

»Jeg er saa træt, Du« ... antydede hun og saa taknemmelig over til Wingaard.

»Naa saa opi, saa opi, — og Du ogsaa, Terna, — og Kirstine med ... Saa gaar Bedstefar og jeg. Jeg skal desuden op til Gregersen, der er Kighoste.« — Han lod Bybudet lange Kufferten op paa Bukken.

Idet de kjørte, slog Fru Stefanie op en ny elegant rød Parasol — noget unødig for Solen, og Bedstefar opsnappede endnu et sidste Nik under den hen til Wingaard ...

— Hjemme ved Aftensbordet smaasmagte og stak Stefanie kun med Gaffelen paa de forskjellige gode Sager, Sørine havde opdrevet. Hun havde ombord maattet kurere sig med Champagne og Selters for Søsygen, — var træt og ør efter Rejsen og Luften og alt det, hun havde oplevet og hørt paa denne korte Tid.

... »Nej Vaarkaaben, Mor, for et dejligt Silkefoder!« — raabte Kirstine, hun var henne og snudde og vendte paa den og kjælede Silken imod Kinden.

»Ja, den er vakker ... Og jeg overkom den saa mærkværdig billig, Du Gunnar! Den hang som Model i et Udsalg, — neppe halv Pris ... Aa, spring ud efter Parasollen, Kirstine,

— den maatte jeg jo ta imod af Wingaard, den skulde saa nødvendig passe til Vaarkaaben. Se det udskaarne Elfenbens Haandtag« . . .

Korpslægen skjød den mildt fra sig: — »Jaja, Fanie min; men alt andet interesserer saamæn fortiden ikke saameget som en Lillefinger af Fruen selv, som er kommet hjem« —

— »Efter at ha turet, saa jeg sejler og gynger endnu,« sa hun og strakte sig tilbage . . . »Storartet Tur — flot, rundt, — betjent paa alle Hænder, — bare at trække i Klokkestrengen —. Og saa gaa derinde i Hovedstaden, — slig Forandring! — Det første, jeg saa paa Bryggen, Gunnar, var din altmodiske gamle Vaarfrak, Du maa saamæn spendere Dig en ny nu« —

»Og sér Du, Mor, hvor vi har pyntet med Grønt fra Sollid til Dig!« raabte Kirstine.

»Ja—a, Bjerkeris« . . . kom det søvntræt og knækkende et Gisp.

VI.

Bedstefar havde levet som et Amphibium nu i en hel Uge, spøgte han, dels blet stegt i Byen og dels frosset paa Landet, indtil man nu endelig lige under St. Hans var ordentlig og helt udflyttet til Sollid.

Saa var man i Gjænge igjen, — spadserende som ifjor sin Morgentur, én Dag i den gamle Allé hen til Ekeland og den anden ned til Dampskibsbryggen paa Borger forhørende sig om Fisk etcetera hos Lodsfolket der; eller Stien op til det gamle Kværnhus i Skogen, prate med Folket og gi Børnene, som han kjendte fra ifjor, Sukkertøj. — Være afvejen og komme rigtig til Maaltiderne. Lidt trangt og hedt kunde det jo bli paa hans lille Kvistkammer under Skraa-taget. Men saa fik man ikke være saa nøje paa Bekvemmeligheden, glemme, at man var

gammel, ellers blev én Olding, før én vidste af det ..

Det lettede ham, sandt at sige, at de var kommet ud af Byen denne Gang. Disse evige Kaffevisiter med Musik til, nu kom *det* ogsaa i en anden Gjænge, — Gunnar fik Fred —

Der kom han saamæn op fra Bryggen i Panamahatten og — hvad var det? — fire Mand efter ham med Pianoet fra Dampskibet. Det skulde bringes ud den første sikkre Godvejrsdag.

Og nu kom de løbende fra alle Kanter, Ingvald ramlende i Trapperne ovenfra sit Værelse, Kirstine fra Hundehuset ved Laden, hvor hun indrettede sig Dukkehus, Terna fra Trappen og Sørine og Kokkepigen fra Kjøkkensiden ud igjennem Gangen for at overvære Begivenheden, naar Instrumentet installeredes i Stuen.

Stefanie viste sig i sin blaa Morgenkjole, ufærdig med Toilettet efter at ha tat sit Bad paa Staburet.

»Kjære, Du har vel lagt Filt om Hjørnerne nede i Kassen, Gunnar!« — lød det bekymret imod ham, idet hun gik nogle Skridt nedover i Solen med Parasollen opslaat for det vaade Haar.

Kassens Laag brødes op i Overvær af de talrig interesserede, og hu——i—ui — løftedes

Pianoet ind i den rummelige Bjelkestue, hvor det højst heldigt udfyldte et øde Hjørne.

»Naa, Frue«, formente Doktoren, efterat Folkene var betalte og kommet afsted, — »naar jeg saa imorgen kommer med en grandios Blomstertrappe til det andet Hjørne, saa den malede Klinkedør til dit Sovekammer faar en Entré af Bladplanter og Blomsterne fra Byen, saa nægter Du vel ikke, at Stuen undergaar en alvorlig Forbedring.«

Hun stod og saa sig om: —

»Ja, ordne det, som Du vil, Gunnar, med alt det grønne ... Han er en Mester der, Bedstefar.«

»Jeg vil se til at faa alt istand til Dig i disse Dagene nu, Stefanie, inden jeg rejser til Eksersitsen, saa Du kan føre et tilstrækkelig dovent vegeterende Landliv, — Solskin og Siesta,« — forklarede Korpslægen, medens han gik der og stellede i Skjorteærmerne. — »I Kassen har jeg Puderne til Sofaen, saa den kan bli magelig som en Løjbænk — med Dyreskindet foran. Der kan Du ligge og læse og, blot Du behager at rejse Dig lidt, kan Du kige med Bedstefars lange Kikkert gjennem det aabne

Vindu udover Fjorden og kontrollere alt det Liv, som rører sig derude.«

»Brillant Kikkert, — berømt Londonnerfirma,« oplyste Bedstefar. »En kan skjelne Folk ved Skipperhusene langt ude i Skjærene med den og se hver Mand ombord paa Dampskibene, som stryger ind og ud.«

»Den kan være morsom at ha herude,« — mente Stefanie pludselig interesseret; hun drejede og trak paa den og søgte at se igjennem den ... »Du maa lære mig at stille den, Bedstefar,« — bad hun, som Gunnar lagde den op paa dens Plads paa Væggen, og Bedstefar holdt sin Revision, om den laa solid paa Knaggerne.

»Og, efterat vi har faat Hynder i disse hvidmalede Pindestolene, og Gyngestolene og Havestolene, begynder her jo helt at smage af Komfort, Fanie.«

»Aa ja, her blir ialfald anderledes beboeligt end ifjor ... Uf, jeg som ikke er klædt endnu,« — udbrød hun. — »Se paa mig, se rigtig paa mig, Gunnar,« — hun samlede med begge Hænder Haaret i Nakken og saa ham ind i Ansigtet, — »kan Du ikke opdage, at din Kone begynder at faa Rynker — her ved Øjnene ... og lidt ved Munden ... Vær nu Doktor og

ikke bare blind Ægtemand. Har Du noget skikkeligt Middel mod Huden, jeg kunde bruge som Kur isommer, andet end dette velsignede kolde Vand, — noget ordentligt noget. Jeg er snart firti Aar nu, maa Du betænke,« — smilte hun og stod og vuggede foran ham.

»Og jeg fem og firti. Skulde Du ræsonnere saa om alle de fæle Groper i mit Ansigt, saa« —

»Jeg tænkte nejmæn ikke, Du var saa ligegyldig for mit Udseende,« — henkastede hun mokant. — »Jeg er gammel, mener Du, og saa kan det være det samme!«

»Naa rent ud sagt,« — tog han i, — »saa foretrækker jeg tusen Gange en ærlig kraftig Rynke, som nu engang Livet sætter, for slig kunstig plejet, mat opdunstet Hud — blødt Fløjelsdun, som minder om overmodent.«

Hun trak paa Mundvigerne:

»Man skal være som et Skilt for alt det behagelige, Livet har budt én, vil Du. — Ja, én kom til at tage sig ud, naar Ansigtet skulde være rigtig sandfærdigt!« — tilføjede hun stille ironiskt.

»Stod Du ikke saa frisk som nyslagent Hø paa Staburstrappen, da jeg kom, Fanie! —

Rynker — gammel — Du! ..... Ja—a, Cold-crême og sligt, véd Du jo,« — fulgte det forsonende, — »dampe sig med varmt Vand, ligge med Maske og saa videre. — Men jeg kan skrive Dig op noget godt med Chinin, som styrker Huden.«

»Der skal altid en vidtløftig Geschichte til, inden én faar Gunnar til at gjøre sig en liden Tjeneste, Bedstefar; — men, naar han bare har faat sagt nej længe nok, saa« — lo hun i Sovekammerdøren — —

Bedstefar satte sig med sin Pibe udenfor i Svalgangen og nød Udsigten over Fjorden og smaapratede med Sønnen, som gik ind og ud og pakkede op af en Kuffert med diverse, der endnu stod uaabnet i Gangen. Han rumsterede med Hylder og Skuffer inde i Stuen, leverede af og til en Bunke Tøj og Linned ind til Stefanie, og hans Skridt knagede i Trappen, naar han bragte noget ovenpaa til sit eget Værelse.

»Nej, hvad er det?« — Korpslægen trak op et sort Silkekorset, der stak ud af en med Baand omviklet langagtig Papæske, som var trykket itu i Bunden. Det var besat med Kniplinger og kantet med gult ... »Skulde man sét paa Kvindens Forfængelighed! ... Men, kjære,

hvor har Du kjøbt det, Stefanie?« — Han holdt det op og viste det i Sovekammerdøren ind til hende —. »Naar har Du faat det? Jeg har aldrig sét det før.«

»Kjøbte det inde i Kristiania, Du, paa samme Sted som Vaarkaaben, — samme Røverpris — Havde jeg bare havt Raad der saa —« —

»Og det har Du aldrig vist mig!«

»Du har saa liden Sans for sligt, Gunnar.«

»Hu—um . . . m — nydeligt er det ialfald« . . . Han leverede det noget hastigt ind og lukkede Døren — —

Bedstefar syntes, Sønnen var blet lidt fortænkt, medens han vedblev at gaa derinde og pakke op . . . . .

. . . Disse Damer, som ekstravagerer i at være saa lukseriøst underklædte . . . hm, — kneb Bedstefar Læberne sammen — de var just ikke de korrekteste i hans Tid, nej . . . Gunnar syntes at være kommet ud af Stemning; han kunde kanske som praktiserende Læge ha sine Erfaringer og Tanker, han ogsaa i den Retning . . .

Stefanie kom ind klædt og med Haaret opsat, bærende Korsettet og noget af det modtagne hvide Tøj over Armen:

»Saa Du for en Gangs Skyld værdiges at dvæle ved min Dragt, Gunnar,« — spøgte hun, idet hun ordnede det ned i den store gammeldags Dragkiste med Messingforsiringerne, der var placeret paa Langvæggen, — »og saagar beundre — Du kommer Dig virkelig —. Nej, nej, hjælp mig med denne Skuffe, den vil ikke ud« . . .

Hun lagde Armen om hans Skulder, medens han trak paa den.

. . . »Skal vi saa faa fat i Terna og Kirstine og gaa ned i Haven. Saa maaler Du og trækker op Linierne til de ny Bedene, Du snakkede om igaar, Vennen min« — —

Bedstefar blev siddende og tyggede og bed i Pibemundstykket og spyttede ligesom Fliser af det, indtil han med et Suk rejste sig, tog Stokken bag Gangdøren og begav sig sin Tur opefter Skogvejen.

Det var en gul sandet Sti tildels mellem Krat og Buske med bar Stengrund midt i, hvori der vel ogsaa om Høsten randt noget som en Bæk.

Han gik og gik pint og tynget af alt dette hjemme . . . skridtede i Sten og Sten, saa bare ned . . .

... Der var lidet Haab i dette for Sønnen. Han dreves sin mørke Vej, stakkars Mand! —

Bedstefar standsede omsider og saa sig om.

Hvordan han var kommet hid?

Han huskede blot, at han havde lukket Grinden i Hjemmejordet efter sig.

Det var en anden Skogvej end den vanlige, han var slumpet ind paa. Udsigt indover Haugene og Skogene ned til Rørvigen.

Rørvigen, smilte han.

Han var saamæn blet træt.

Han satte sig ned paa en Tue ved Stien med Lommetørklædet under sig —

Saa træt, — han sad og pustede ...

Der laa en sprukken rødlig Siljufløjte nedtraadt i Vejen, som en eller anden Ungdom havde bortkastet.

For sent paa Vaaren nu til det, ja — ...

Han sad og saa hen paa den. Den Siljufløjten interesserede ham.

Ja ja ja ja, — vi var ude alt i Issmeltningen, — bankede paa Siljuen med Knivskaftet og drog Hyllet af — store digre Fløjter ...

Snurrigt, at man engang har gaat dernede i Rørvigskogen og været saa rasende ivrig paa

den Ting og pebet og tudet og moduleret saa liflig for sine Øren, — vadet der i Elven under Isløsningen og ikke været bange for at bli kold paa Fødderne — —

Erindringen tog ham ind i sin Verden klart og levende som i et Stereoskop . . .

Derinde i Skogen havde han og hans Kammerater i Ferierne tumlet sig og levet og legt og stormet. Mellem Smaaskjærene og Aalegræsset nede i Bugten havde han ti, tolv Aar gammel havt sin lille Skibshavn med et Fyr, han havde inventeret. Han saa Briggen, han havde armeret, igjen for sig indtil de mindste Smaating og Detailler, — hvordan Dækket var kittet og Tougværket beget —

Det var saa underlig løjerligt . . . Alt dette, han havde legt og løjet og lavet op og indbildt sig, — det var siden vokset op til Livsinteresser og Mandsgjerning, — til hans Opposition i Marinen og hans Arbejde og Strid om Fyrene. Hans Natur havde været noksaa voldsom, et ustyrligt Gaa paa, — og siden — ja hm, — mere defensiv . . .

Underlig, hvor magisk blankt alt maatte ha spejlet sig i én dengang!

Og nu var det Terna og Ingvald og Kirstine, som færdedes i Skogen og legte og lavede sig op og indbildte sig paa samme Vis, og syntes, Verden var noget, som hang med oljeblanke ny Siljukviste, de kunde spille paa. Terna gik og ventede paa sin Prins, som skulde komme sejlende . . .

Og nu sad *han* her, som en gammel graa Mand og saa paa — bare saa paa — —. Han havde ingen Sammenhæng med den Fløjten der —

Det gik i ham som ud af en gammel Sang nogetstedsfra:

»Før Du kan Vaarens Navn nævne
alt, som Du kunde før . . .«

Nej, han kunde ikke nævne den længere — som Terna eller Ingvald eller Kirstine —

Hm . . . begyndte derborte i den ene Vigen ved Siden af Byen og skal vel ende her i den anden, — én skulde ikke tro, der kunde være saa lang og mangfoldig Vej mellem de to.

— Ja nu laa den Slægt, som da handlede, og hvis Hjerter bankede og sørgede, under Gravkorsene — med samt alle sine Historier —

Naar Sol gaar ned, ja . . .

Han vak op og saa paa Uret, — maatte ha siddet der og smaasovet i Skogstilheden... Klokken var straks tre... over Middag.

Tjah—tjah, — man kommer uhjælpelig for sent, — faar saamæn gjøre sine bedste Undskyldninger...

Paa Hjemvejen blev det igjen Gunnars Livslod, som tog hans Tanker...

Hans Siljufløjte var sprukken, stakkar...

— Bedstefar havde havt den stille Tanke først at se indom paa Kjøkkensiden hos Kokkepigen for i al Lunhed og uden at foranledige Opstyr eller Bryderi at erholde noget, som kunde gjælde for Middag, ude i Spisekammeret.

Men, som han kom gjennem Grinden, saa han dem alle ude paa Tunet, og Terna raabte: »Der er Bedstefar!« og fór imod ham.

Doktoren var optaget af at give Instrukser til et Par Arbejdsfolk, som skulde udføre nogle Reparationer ved den gamle røde Laave og Staburet, der stod igjen som Levninger af den lille Bondegaard, han havde lagt sig til som Sommerbolig.

Og der gned Paal Høeg sin lille bløde Hat af det frodige mørke Hode og hilste besynderlig fromt. Han var kommet ud sammen med

Ingvald for yderligere at pumpe Gamlen, havde han forklaret.

»Bedstefar maa dog faa Ro til at spise først,« — bemærkede Fruen noget tilbagevisende, da Paal syntes øjeblikkelig at ville gaa løs. — »Jeg tænker, Du dækker lidt til ham her i Lysthuset, Terna.«

»Du skal ha et Glas Konjak straks at styrke Dig paa, Far,« — forordnede Korpslægen, — »skaf den, Du Ingvald!«

»Bedstefar har været ude paa Togt idag,« spaste Ingvald, da han kom med Karaffen.

»Ja, gaat i flere Timer,« — bekræftede Bedstefar, — »elendig stenet Skogsvej. Ne—j, man er ikke ganske morsken i Knæerne enda, min kjære Ingvald! — — Vi gaar og vi gaar, De Høeg,« — klappede han ham paa Skulderen, — »og det kommer igrunden saa lidt an paa, *hvad* Slags Vej, vi trasker; — ganske anderledes paa, hvad vi indbilder os, tror paa, min kjære Ven . . . Nøgternt fladt sét, fra Auren og ind i Auren igjen, som Ormen over orden . . . Men Naturen er slu, sér De. Den véd godt,« — sa han og saa ind i Glasset, — »at ingen i Verden vilde opta en Livsgjerning, om han var ganske nøgtern og blot saa ind i det Faktum,

at vi ingen, — ingenting véd tilbunds om nogenting. Saa helder den det for enhver passende Kvantum Livsberusning eller Illusion paa Flasken, forat man kan traske ivej med fornøjet Sind ... Ungdommen blaaser paa Siljufløjte, véd De. — Men, naar én blir gammel, maa én vogte sig for at miste Fluidumet« ...

Bedstefar lagde sin gamle blaa Hue af sig og tørrede og kjølede den svedige Pande, medens Terna dugede det lille Træbord i Lysthuset.

»Jo længere én roder i slig en afsides Bys »gode gamle Dage«,« — lagde Paal ud, »des flere underlige Ting finder én, Hr. Toldinspektør. Saa meget fælt, der har gaat for sig og krøbet bag de pene Familjeskiltene! — gjemt trefold dybt af Frygt for Skandale. Manden har holdt Paraplyen eller Konen Skjørtet for« —

»Naar man altid venter, at der skal være noget galt bagom, saa« ... indvendte Fruen mildt humant.

»Det har været som en Kjedel med Laaget fast skruet over, Frue,« — ivrede Paal. »For Eksempel en Kone blir baaret ud med højeste Byens Bomp og Stads og Ligtaler. Og saa er det Manden, en brutal Blaaskjæg og Drukkenbolt, som i al Stilhed sammen med en anden

Madam bogstavelig har martret og pint hende ihjel. Hun maatte holde ud for Børnenes Skyld . . . Og nu kan De tro, Toldinspektør, er jeg paa Spor efter et Kvindfolk, — et raffineret intrigant Satans Menneske, — som ryddede sig sin stille Vej til sin rige Galan ved at faa Manden erklæret sindssyg og indespærret for Livet.«

»Det var vel aldrig i Generalkonsul Evers's Familje?« udbrød Fru Stefanie nysgjerrig, — »jeg har hørt noget der. — Men det er nu lykkeligvis fra gammel Tid,« — føjede hun til med et lidet Suk.

»Aa ja; — men saa véd vi jo, her foregaar mange Ting nu ogsaa!«

Fruen gav ham et lynsnart Blik —

»Der er Fru Danielsen, som er saa munter og anførende, og som — De kjender hende jo, — hendes Mand, ret som det er, maa passe paa at faa skaaret ned, fordi hun vil liste sig til at hænge sig. Og der ligger gamle Jomfru Lind tilsengs fra hun var tyve Aar af Kjærlighedssorg. Søsteren manøvrerede Kjæresten fra hende.«

»Nej, at De kan interessere Dem for saadant Snak og Sladder, da Høeg,« — henkastede Fruen, — »tro alt, hvad De saadan hører« —

»Py—ih . . . der gaar saa mange Ting for sig, som én aldrig skulde tro, — netop gjemt bag det, at Folk umulig *kan* tro det — —. Sér De, Hr. Toldinspektør,« — henvendte han til Bedstefar, — »under min Søgen efter Originaler, er jeg blet klog paa, at det nærmest er blandt Fruentimmerne, man nufortiden skal finde det, man kalder »Figurer«. Mandfolkene er blet for sammensatte; men Fruentimmerne, *de* er helstøbte endnu. Af ti er ialfald én slig, at hun kan gjøre Ed paa sig selv paa Bibelen fra Top til Taa. Hun tror eller tror ikke, er for eller imod, tør sés tvertigjennem. — Og der gives iligemaade dem, som er paa sit Vis ikke mindre hele, — stille Djævle uden Hensyn, som intet Middel forsmaar for at opnaa sit Maal. Honnør, Samvittighedspine og slige Bagateller, — ikke til for dem! — *Der* eksisterer da endelig endnu det, som heder sort og hvidt.«

»De udfolder jo en hel Verdenserfaring, Paal Høeg,« — kom det spydig og med et lidet Gisp, idet Fruen rejste sig og forlod Lysthuset.

»Du kan tænke op de underligste Ting, Paal; men Forstand paa virkelige Mennesker har Du ikke,« — sa Terna.

»Og saa godt, som jeg husker *din* Figur, Terna,« — ærtede han. — »Slig« ... han ridsede op nogle Streger med Stokken i Sandet — »i korte Skjørter med to Dukkeben og begge de lange Arme og Fletten paa Ryggen. Du stod saa troskyldig og saa til, medens jeg rev Zinkhvidt og Fedt og indbildte jer Smaapigerne, at det var Pomade til at faa krøllet Haar af, naar I bare gned den rigtig ind. Og saa gik I hjem hver til sit og gned,« — frydede han sig.

»Ja, men nu er det ialfald meget længe, siden jeg trode et Ord af, hvad Du sa, Paal!« forlød det fra Terna, — »Men skulde Du ikke hellere nytte Tiden til at faa forelagt Bedstefar nogen af disse Spørgsmaalene dine,« — lød det, som hun tog af Bordet for at bære ind.

»Nej gaa da ikke, gaa da ikke« . . . raabte han.

»Jeg maa da faa lukke Haveporten op for Dig, — alt det, Du bærer paa,« — fór han efter hende.

»Paa Landet hjælper alle til,« — paastod han og tog fra hende et Par Tallerkener —

»Skal her hentes Vand til Opvasken?« — spurgte han saa ivrig tjenstfærdig i Kjøkkenet.

»Aa nej, tak! — Du maa endelig ikke forsømme Bedstefar og alle Spørgsmaalene dine, skal der bli noget af det før Dampskibstid.«

Han saa ud af Døren og syntes alt andet end enig: —

»Jamæn kan man gjøre noget andet, naar man er ude paa Landet ... Kunde vi ikke faa din Bedstefar med os en Tur hen paa Udsigten« —

VII.

Bedstefar sad ude paa Trappen og solede sig, og Stefanie kom op fra Lysthuset med nogle Aviser, hun havde læst. Hun havde vel studeret sine Rubriker for Sanatorier og Badesteder, og hvilke notable der var kommet og rejst i den ny Sæson, opgjorde Bedstefar sig.

»Huf,« — pustede hun kjed — »i Eftermiddag skal vi ha Paal Høeg igjen, har han meldt gjennem Ingvald. Det er jo egentlig Dig, Bedstefar, hans Besøg gjælder, og jeg er næsten glad over, at jeg har Hodepine idag og kan slippe at vise mig. Jeg taaler ikke den Herre med samt hans Aandrigheder, og denne taktløse og upassende Oprippen af gamle, længst overgrode Familjeskandaler« . . .

Bedstefar sad og smaasmilede efter hende. Han var nu af en anden Mening — —

— Ja ja, — ja ja —. Han stundede i sit Hjerte til, at Sønnen i næste Uge skulde komme hjem igjen fra Moen. Det havde jo paa et Vis været lettende at slippe at se ham gaa der pint i stadige skjulte Sindslidelser. Men Huset her uden Mand —

Heldigvis var de da ikke blet hjemsøgt af Hr. Konsul Wingaard i denne Tid mere end en eneste Gang, — med Musiceren og Promenade op ad Skogvejen. Ikke behageligt nej, at skulle være Trediemand og tilstede som samstemmende . . .

Det blev ialfald ganske bra, ganske velgjørende, at Gunnar nu kom, — et Hus uden Manden blir let ligesom for løst i Fugerne . . . Og der gaar disse to voksne fortrykte Børnene, som Væggen er ude for dem med sine ulykkelige Anelser, dem de hverken tør tænke eller ymte om til hinanden.

Det peb henne ved Dampskibsbryggen, og lidt efter kom Paal og Ingvald opad Vejen i fuld Disput.

. . . Nej om Ingvald agtede at bli i dette Landet, — fortsattes der ivrig, efterat de havde hilst paa Bedstefar. »Ta Teknicum fortest mulig, og saa afsted — væk som en Svedske.«

»Væk som en Svedske?« — gjentog Paal. »Det vil sige, Du blir den samme Svedsken, Ingvald, enten Du kommer hen i Amerika eller Australien, eller Du er her. Det blir bare et andet Land det.«

»Anden Jord at vokse i, ja. Jeg mener det s'gu, — har morpuget nu i Ferien paa egen Haand helt, siden Far rejste. Og til Vinteren drager jeg ind til den tekniske Skole.«

»Ja—a, Du kan puge Bøgerne overalt,« indvendte Paal. »Men Landet, Du kommer til, det maa Du puge fra nyt af. Det er det, Du har gjort herhjemme, sér Du, drukket det ind med Morsmelken og ædt Dig ind i det med Maden, — saa dette Landet *kan* Du slig, som Du aldrig kommer til at faa ind i Blodet noget fremmed. Her kan Du plante din Svedske, Gutten min, bedre end noget andetsteds bare med Femteparten af det Hode, Du maa bruge derude.«

»Nej tvi!« . . . Ingvald spyttede iltert udfor Trappen. »Om jeg saa skal stræve ti Gange saa meget, ud skal jeg!« —

»Jeg kommer med nok en Appel til Hr. Toldinspektørens tidlige Hukommelse,« — afbrød Paal, medens Blikket gik undersøgende nedover

Haven og opad Vinduerne. — »Den Sødermannske Formue, som nu er delt . . . Aha! Liden Terna sidder i Jomfrubur og sømmer,« — raabte han og var i en Fart henne paa Staburet og tiggede om at faa hende med. — »Bedstefar blir saa gemytlig, naar det er Dig ogsaa, som hører paa, faar ganske anderledes let for at huske. Det er Stemningen, det kommer an paa. — Hvad siger Du, vi faar ham med paa en Tur, og saa gaar Pumpen. — — Den Sønnen? Naar jeg nu siger Dig, det kniber for mig, om at faa noget ud af ham. Den Sødermannske Familje, hvordan den kom til sin Formue fra først af. Ophavsmanden, som svor falsk, sidder, vil jeg haabe, i Helvede og tæller Skilling for Skilling varmt mellem Fingrene . . . Du vil ikke? — Der kommer en hel Kjærlighedshistorie,« — fristede han.

»Uh, nej nej, — sligt er saa sørgelig bestandig. Lad os bare snakke om noget andet.« Hun lagde sammen Sytøjet og fulgte.

»Jeg vil faa bemærke en eneste Ting,« — sa han, følgende hende med Øjnene, som de gik henover Tunet.

»Naa?« — standsede hun.

»Jeg har aldrig sét nogen gaa saa, saa — mærkelig — ubegribeligt . . . Du gaar ikke, Du springer ikke, Du . . Du« . .

»Men jeg kommer aligevel afsted, mener Du,« — lo hun.

»Paal maa ha Publikum, Bedstefar!« — ærtede hun og tog Hatten paa . . . »Saa gaar vi en Tur da. Det er den Sødermannske Sag, vi skal tilbunds i.«

»Den Sødermannske Formue ja, som nu er delt,« — pustede Paal med opraadde Øjne.

De tog Skogvejen op imod Kværnhuset.

»Her har Du et Bringebær, Terna. — Og her — der — her,« — ivrede Paal og gav sig til at plukke. »En ren Bærbakke dette her« —

»Men det var jo den Sødermannske Sag, hvor blir der af den?« trængte Terna paa.

»Her har jeg en Haandfuld store modne til Dig. Ingenting som Bringebær!«

»Spis selv, — jeg samler til Bedstefar, saa kan han nyde dem, medens Du foredrager den Sødermannske.«

»Her blir flere og flere Bringebærbusker opover paa Solsiden,« — holdt Paal paa, — »mageløse modne Bær. — Enten Du vil eller ej, skal Du smage disse tre her, Terna! —

Bevars, jeg siger ikke fra min — men fra Skogens, Naturens Haand.«

»Jo, de var virkelig udmærkede,« — erkjendte hun.

»Og her er fler' — fler'« — raabte han. »Skal vi prøve omkap, hvem der først faar tyve? ... Og det blir mig, Du,« — fulgte det lige efter, idet han strakte Haanden ud.

»Maa jeg faa tælle,« betvilte hun, — »for jeg har bare ni. — Fusk!«

»Saa om igjen!«

»Tak nej, Du faar mig ikke paa din Limstang.«

»Man har ikke Ryg til at plukke Bær, nej,« — sa Bedstefar og støttede sig paa Stokken. »Sandelig en smuk Udsigt, — værdt at betragte.«

»Mærkelig Udsigt,« — bedyrede Paal, — »Fjorden, Skjærene —. Lidt højere dukker vel Toppen af Fyret op« ...

»Jo—o, — jo—o,« — bekræftede Bedstefar.

»Vi kan jo sætte os her under Træet,« mente Terna, — »saa kommer Paal med sin Sødermannske Sag.«

»Her, midt i Bringebærbakken? — naar én ikke er istand til at tænke paa andet end det ene Bæret, som er bedre end det andet! Hvad

siger Du om denne lille Tejebærgrenen til at ha paa Hatten din, Terna?«

Hun fæstede Grenen saa ligegyldigt som glemt lige efter, og Paal stod og grublede og saa bort til hendes Hat, som dukkede og rejste sig mellem Buskene.

... »Sandelig en mærkelig Udsigt« — gjentog Bedstefar. Ansigtet havde en stille humoristisk Pliren, medens han føjelig nød Bærene som Terna bragte ham.

»En Skogstjerne!« ... udbrød Paal — »den — den vil jeg, Du skal ha, Terna. Og véd Du, hvorfor? — Fordi den er unique, — den eneste Blomst af sin Art, — af syvende Orden, — der findes i Europa.«

»Det er svært, saa Du kan din Botanik, hører jeg.«

»Jeg siger, fordi den er unique og Prinsessen for alle Skogens Blomster,« — kom det varmt.

»Der er ingenting, som er det eneste i Verden!« — udbrast Terna ganske bleg. — »Du skal ikke sige det, Paal! — Det er de, som tror sligt, der blir saa — — saa ulykkelige« ...

Paals Øjne fulgte hende forbauset, medens hun som en sky Fugl tyde til Bedstefars Side og langsomt gik opover med ham.

. . . »Ja, hvordan var det saa med den Södermannske Historie?« yttrede hun siden med et mat Forsøg paa at faa Stemningen op igjen.

»Ja, det er jo sandt« — han rystede sturen paa Hodet ... »Jaha — ja, — jeg faar gi op den, som Tante Lulla siger. — Der maa være noget underligt, som støder, ved mig ogsaa,« — ræsonnerede han nedslagen. — »Jeg har jo tre Eksemplarer af Tanter,« — slog han saa over i Spas. »Jeg tror, det er dem, som har git mig ind Ormen for kuriøse Figurer.«

»Lulla Høeg ja, hvem blev hun gift med?« optog Bedstefar det, rodende i sin Hukommelses-kiste.

»Med Konsul og Stadthauptmand Brunnow her af Staden. Hun og Tante Rina og Tante Lillen faar nu alle Plads for alt sit i den store gamle Apothekergaarden vor. Og jeg, Apothekets Søn, er ruget ud og forkjælet af dem samtlige tilhobe.«

»De mistede jo tidlig Deres Mor?« — spurgte Bedstefar.

»Ja, jeg har aldrig sét nogen Mor, — bare, bare Tanter. Min Mor døde ved min Fødsel, og da rykkede Fars ældste ugifte Søster, Tante Rina, op fra sin Bopæl paa en hel anden Kant af Landet for at ta mig i sine paalidelige Høegske Arme, — og i dem vuggedes jeg, til Tante Lulla blev Enke og togede ind i begge Værelserne ovenpaa mod Haven der, hvor Skjæreredet hænger under Tagskjægget; de er hendes tamme Fugle de. Da var jeg alt saa stor, at jeg kunde ærgre dem grønne af Jalusi i Anledning af min Person. Og saa kom endelig Fars yngste Søster, Lillen. Hun er nu over de femti; men har beholdt Kjælenavnet fra hun var fire. De andre spør hinanden om Morgenen: Har Du hørt, hvordan Lillen har sovet?«

»Saa hun blev ikke gift?« — spurgte Bedstefar interesseret og satte sig magelig ned i Skyggen.

»Hun var forlovet trofast gjennem langsommelige Tider. Men vedkommende skejede ud og drak, blev stadig hjulpet af Familjen for lige saa stadig at dumpe, indtil Forholdet endelig maatte brydes ... Saa kom Lillen ogsaa under Fars Tag. Der har de alle tre sine Krige og sine Fredsslutninger. Og i den store gamle

Apothekerhave regjerer deres trende Individualiteter i højst forskjellig Aand. En vil ha Roser, og en vil dyrke Liljer. En bare Urter, Erter og Bønner. En Kløver og Vekselbrug med Vikker og Thimothei ... Vekselbrug gaar nemlig an i Haven; men hos Menneskene der maa et Apothek bare føde Apothekere« —

»De har alle tre saadanne store gamle Ansigter,« — sa Terna. »Jeg syntes de saa saa stive og strenge ud, da jeg var liden; men de kan le saa græsselig, naar de saadan sidder sammen.«

Paal sad og trak i Lyngen ...

»Ja,« — sa han som beklemt, — »saalunde er man, saa at sige, gro't op i sin Faders underlige Hauge. — Og saalunde er man vel selv ogsaa blet et Stykke af en Raring, som altid kommer udenfor, og som man helst vil ta lidt Afstand fra — netop der, hvor — —«

Han rev af Lyngblomsten og sprang op:

»Nej, jeg maa jo afsted! — har tøvet mig bort her i Bærbakken istedetfor at faa Oplysninger af Toldinspektøren ... Jeg har jo bare at be for mig om Undskyldning. — Og lad mig ikke ha det paa Samvittigheden, at jeg hindrer Dig længere i Sømmen, Terna. — Jeg

sér Røgen af et af Smaadampskibene og faar saa løbe« —

»Du kommer nu vel snart igjen, Paal, — og faar Oplysninger af Bedstefar?« ... bad Terna noget forknyt og uvis i Tonen.

»Tak, saa gjør jeg det da,« — raabte han tilbage og hilste med Hatten.

Der var stor Travlhed ude paa Sollid. Haven skulde være pudset og fint istand, til Korpslægen iovermorgen kom hjem fra Ekser-sitsen. Kokkepigen og Sørine var sat i Arbejde, og Terna havde været oppe og faat Ingvald med til at hjælpe dem at skyfle Gangene. Kirstine sad flittig som en Myre og lugede Blomster-kvarterene, og Terna renskede Ertersenge for Riset og rykkede op og bar Ertestengene i store Fanger ihob udenfor Havegjerdet.

Oppe i Huset havde Vaskebøtten vandret rundt nedenunder og opad de gamle ujevne Trapper til Gulve og Døre ovenpaa. Imorgen skulde Vinduerne tages for at være friske og blanke til Ankomsten, og Løvet sættes om Kakkelovnen.

Fru Stefanie vilde ha Huset og Haven helt over pudset, pyntet og istand til Gunnar.

Ingvald havde brugt Skyflen med sand rasende Ihærdighed. Men nu var han ogsaa færdig, erklærede han. — »Se her, se her for Vabler i Hænderne!« — Og nu vilde han gaa sig en Tur udover til Laviken. Han havde læst siden Klokken seks imorges og, var han først afbrudt, saa vilde han ta sig en Friefter-middag.

Fruen ligesom svælgede i Halsen ...

»Det er et nok saa underligt Indfald af Dig, Ingvald, at ville gaa fra Huset netop idag, vi kan ha Brug for din Hjælp til baade det ene og det andet.«

»Saa? — maa jeg spørge, til hvad?«

»Jeg véd bestemt, det var noget« — lød det ærgerligt og, som hun ledte i Hodet. — »Aa ja, nu véd jeg det, — to Flasker god Konjak maa vi ha til Far kommer hjem, saa han og Bedstefar kan lave sig varm Toddy nu, det er kjølige Aftener. Du maa rejse ind med Dampskibet Klokken tre, saa kommer Du hjem med det sidste. Imorgen kan det absolut ikke gjøres, da har jeg Brug for Dig her.«

Kaffen bragtes i den Anledning ind lidt tidligere, og Fruen mindede ham gjentagende om ikke at komme for sent til Bryggen.

Hun stod i Vinduet og saa efter ham, og som han blev borte nede i Vejsvingen, gik hun med ét hastig hen og greb Kikkerten fra Væggen.

Der var noget uroligt over hende, som gjorde Bedstefar opmærksom, baade, hvorledes hun trak ud Kikkerten og den skyndsomme Maade, hvorpaa hun slog op Vinduet.

Hun sad stille og saa og saa og ligesom ledte med Kikkerten —

Det maatte være Ingvald, som optog hende, om han var kommet ombord, for derude strøg nu Dampskibet.

Nej, den laa udenfor det Sigte, søgte ligesom ude over eller henimod Brækkeskjærene . . .

Med ét halvt kastede hun Kikkerten i Sofaen og strøg ud.

Lidt efter saa Bedstefar Stefanie i sin bløde smukke Spadseredragt og med den røde Parasol i Haanden gaa nedover den nyplantede Allé og ta Vejen sydover paa sin Eftermiddags-Spadseretur, som hun holdt af og jevnlig foretog. Gunnar havde raadet hende til og bedt hende om at

røre sig og ta lange Spadsereture. Og ofte, naar det var godt Vejr, kom hun først hjem henimod Aftenstid.

Der fór noget underligt noget i Bedstefar. Han saa hen paa Kikkerten, saa hen mod Vinduet, — greb den og satte den paa sit eget Mærke med en Mine, hvori laa fortættet hele den gamle, bistert gløgge Toldinspektør. Et Øjeblik efter hvilte den, støttet til Vinduets Mellemsprosse, i hans vante Haand med Sigte hen mod Brækkeskjærene.

Han førte den sagte nøjagtig udover og indover og i Bue til begge Sider . . .

Der lod ikke til at være noget —

Han blev staaende urørlig . . .

Der gik som et Ryk i ham, og Kikkerten skalv i hans Haand.

Akurat nu gled en tomastet Sejlbaad fra Bagsiden af det sidste Skjær ind i Laviksbugten —

Han slog Kikkerten voldsomt sammen, glemte at lægge den op paa Hagerne, — — havde den endnu i Haanden, da han, efterat have faret op Trapperne, satte sig pustende paa Sengen oppe i sit lille Kammer.

Han tog ikke fejl, — det var Wingaards Sejlbaad, som altsaa nu laa blaffende med Fok og Klyver inde ved Laviksbryggen . . .

Saa—saa, — det var Spadsereturene — —

Stakkars Dig Gut, stakkars Dig, Gunnar — —

VIII.

De ny Høstruter indvarsledes med store Bogstaver i Aviserne, i Dampskibsekspeditioner, ved Brygger, og nu, Landstederne efterhaanden tømtes for Beboere, var Spørgsmaalet, om Dampskibene fremdeles anløb der eller der.

Det blev saaledes senere paa Dagen end ventet, at Korpslægen kom ind af Stuedøren hjemme paa Sollid.

Han saa lidt anspændt ud og stod et Øjeblik med Kappen paa Armen, medens Blikket nervøst ligesom fangede og udspurgte Værelsets Indhold.

»God Dag, Kirsten min. God Dag, Terna, — hvor har I Mor?« — lød det, medens hans Øjne rettedes henover dem mod Pianoet, hvor der laa henryddet Bøger, Aviser og Musiken uvedkommende Sager.

»Mor, Mor, — Far er her!« — raabte de indover. Men Korpslægen forekom dem og mødte sin Hustru, idet hun lukkede op Sovekammerdøren.

Han greb heftig begge hendes Hænder, holdt hende ud for sig og betragtede og mønstrede hende. Hun smilte og unddrog sig og kastede sig om hans Hals.

»Naar Du vidste, hvad for Uro jeg har gaat i her, siden Du ikke kom i Formiddag, Gunnar!«

»Dampskibets Skyld, Stefanie. — — Saa Du har ventet« ... der kom noget lyst i hans Øjne. — »Og saa godt, som Du sér ud, Fanie, blet ordentlig tyk og fed og brun med. Har Du gaat bra Turer?«

»Gjort alt, hvad Du har sagt mig, Gunnar, — jeg har jo ikke havt andet at ta mig for her i Ensomheden, mens Du har været ude og turet med alle Officererne,« — lød det lidt klagende.

»Saa Du beskylder mig for at ha turet og moret mig!« — Minen blev mere og mere lys. »Det er det sidste, jeg har gjort, Du,« — sa han hedt og hev Kappen hen paa Stolen. — »Der Barn, hæng den væk. — Saa jeg har

moret mig,« — gjentog han med inderlig Fornøjelse. »Men nu, Stefanie, morer jeg mig,« — han gik pludselig hen og kyssede hende. — »Saa Du tilgiver din forsvirede og forturede Mand« —

Nu kom ogsaa Bedstefar ind.

»Fruen beskylder mig for at ha været ude og turet og sviret med Officererne,« — meddelte Korpslægen ham lunt. — — —

— — »Ja Du kan tro, liden Kirstin min, det er godt at være kommet hjem,« — lød det, idet han satte hende paa sit Knæ, — »Du blir jo ordentlig stor og tung, Unge! — — Og Du da, Ingvald, som finder paa at sende mig et højtideligt Brev om, at det er din faste Mening at gi Dig ind paa den tekniske Skole til Vinteren. Som jeg skulde nægte Dig Lov til det! — Og at Du læser her i Ferierne fra Morgen til Kvæld. Gud véd, hvor Gutten har faat den Drift til Studierne fra, Far. Jeg har ialfald aldrig aarket at læse mere end højst nødvendig —

Og Du, Terna ... nu er Du vel snart fuldlært Skrædderske. Jaja, Barn, saa har Du noget at repliere paa, som de siger paa Moen ... Tiderne er slige — —

Man har altsaa kjedet sig, Stefanie,« — tog han det saa igjen op, — »enda man har havt Musiken at adsprede sig med,« — han saa eget dvælende hen mod Pianoet.

»Jeg har saamæn omtrent ikke aabnet det den hele Tid, siden Du rejste, Gunnar, — undtagen den ene lille Eftermiddagstime, Wingaard saa her indom, og vi spillede lidt Chopin, før han maatte afsted igjen og drog Bedstefar og mig med sig ud —«

Bedstefar røg pludselig op; men samlede sig igjen stilfærdig.

»Pianoet er rent ud blet til et Bord her for alting,« — vedblev hun, »det mangler bare at sætte Melkeringer paa det!«

»Naar Du vidste, hvor frisk og sund, Du sér ud, og hvor ganske anderledes, Du kommer til at spille bagefter. Jeg har ikke sét Dig saa struttende af Kraft siden, jeg véd ikke naar,« — erklærede han oprømt.

»Du skulde ikke la Børnene høre, Du smigrer mig, Gunnar,« lo hun og strøg ud for at rekvirere Aftensmad til sin Mand.

— Det var blevet høstkjøligt og mørkt om Aftenerne og, efterat de havde spist, gjordes

der i Anledning af Hjemkomsten op stort Baal paa Pejsen.

Korpslægen og Bedstefar regaleredes med hver sit Glas varm Toddy. Stefanie lavede selv til for Gunnar; hun vidste, hvormeget baade sødt og stærkt, han vilde ha —

Hun nippede med ham af Glasset og placerede sig ved hans Side lænende sig til ham.

De sad der om Ilden og hørte Korpslægen fortælle om, hvordan de havde havt det paa Moen og Historier derfra, medens det spragede og knittrede af og til som Skud af Granveden.

Korpslægens Glas stod i Skorstenen ved Ilden saa, at han kunde række til det, og Skjæret lyste paa hans faste Ansigt med de levende dybe Øjne og af og til hen paa Stefanies Arm og Fang, medens hun ellers ligesom holdt sig ind i Skyggen for Heden eller Blændingen.

Væguret slog ni, og det slog halv ti —

Ilden begyndte at tage af og blaffe svagere over Kullene; det blev mere og mere mørkt indover Stuen, og Stefanies Hoved hvilte mere hyppig paa Korpslægens Skulder.

Der lød pludselig et dybt, tungt Suk inde i Mørket bag dem.

»Bedstefar blir søvnig,« — sa Stefanie og rejste sig.

Saa rykkedes der op.

»Nej, hvor doven Du er, Stefanie,« — hørte Bedstefar Sønnens muntre Stemme ind af Stuedøren, — »hvor velsignet lad!« hun laa paa »Løjbænken« med Morgenavisen i Haanden. »Kunde Du ikke finde paa at umage Dig saa langt som ned i Haven med Far og mig og se paa Frugttræerne, jeg har sat. Hvad? — naar Du betænker, at de engang vil række Glasæbler og Moreller til Fruen paa Sollid. Kom nu, her er Kaaben din og Hatten . . . Ja her skal bli bra herude, Far, bare det faar to, tre Aar paa sig. — Saa, saa, kom nu« —

Korpslægen havde været hjemme i fire, fem Dage og var travlt optaget af Stellet og de allehaande Anlæg og Plantninger for næste Aar.

»Jeg véd ikke nogen Aarstid som Høsten, — klar, ren Luft, — Mad i hvert Aandedrag,« — vedblev han.

»Ja men kjøligt Morgen og Aften,« — indvendte Stefanie, hun stod paa Trappen og trampede og traakkede med Fødderne som for at varme sig. »En begynder virkelig at længes efter at faa det lunt igjen inde i Byen, Du.«

»Jeg trænger bare en fjorten Dags Tid til herude,« — underrettede Doktoren hende, — »for at faa alt iorden. Jeg har jo, saa at sige, ikke været her synderligt endnu.«

»For mig har Sommeren været lang og ensformig nok,« — lød det modvilligt. »Og nu kunde jeg vel ønske at lukke lidt paa Pianoet igjen. Herude er Musiken umulig — som den svinder ud i Luften« . . .

»Ja, stakkar, jeg forstaar det jo; men nu er det da bare disse fjorten Dage, Du« —

Stefanie lagde Armen fortrolig paa hans Skulder:

»Og naar jeg saa enda var sikker paa at ha Dig hjemme her; men Du maa jo rejse naarsomhelst, Du blir hentet, og kanske ovenikjøbet bli borte om Natten . . . Og saa jeg alene i ensomme Høstmørket, — jeg som er saa ræd« —

»Ja kjære; men Du har jo Bedstefar og Ingvald —. Om vi nu siger en otte, ti Dage,

Du. Jeg maa jo ha Tingene her nogenlunde fra Haanden først.«

»Du kunde jo ogsaa, naar Du vilde, Gunnar, rejse herud paa Godvejrsdagene og plante og gjøre istand, — og jeg slippe at bli siddende herude alene i Regn, og hvad Vejr der kan falde. Saa skulde Du se, det var nok saa lunt at komme ind til Byen igjen og ha alting iorden. — — Det kunde jo ogsaa snart være paatide at tænke lidt paa mig,« — lød det furtent, hun fulgte stum, taus nedover.

Bedstefar smaamumlede og tog mere og mere Afstand fra dem. Han kjendte baade de tilslørede Øjne og Viljejepet ved Underansigtet —

»Høh — høh« — udstødte han, da han hørte Sønnen pludselig afgjøre: —

»Naa ja, Vennen min! — saa begynder vi at pakke imorgen, og saa bestiller jeg Flyttebaaden til paa Lørdag« — —

Der lød Snak og Skøj, da Bedstefar kom op mod Gaardspladsen . . .

Det var Paal Høeg, som holdt Leben med Kirstine. Han havde været ude i Skjærene paa Alkejagt fra fire imorges, forklarede han Bedstefar, og var roet indom her for at forevise Dok-

toren et uhyre sjeldent Eksemplar af en Fugl, som han havde skudt.

Bedstefar betragtede den:

»Jeg vilde nærmest sige, det er en Lom,« — formente han lidt kort. Hans Ansigt bar Præg af et noget blandet Humør.

»Og hvordan staar til med Toldinspektøren?« forhørte Paal forsigtig, han frygtede han var kommet malapropos.

»Staar til — staar til — med en afmægtig, affældig Gubbe?« udbrød han. »Har De læst om sjelve Løven, naar den blir gammel, De... Engang var han Kar og hug Labben bare i Bøfler og Elefanter og alt det, som stoltest var. Men, da saa Gigten begyndte i Lænderne, blev det mest bare Kvæg og Zebraer og sligt noget, som det ikke var noget Basketag med. Han fik være tilfreds med det ogsaa. Men saa begyndte Tænderne at løsne. Og da blev det smaat med Jagten, saa det kanske mangen Nat peb i Tarmene paa ham, og han var glad, han kunde faa hugget sig til et Faar eller et lidet brægende Spædlam, naar han listede omkring Negerkraalen. Og enda mere nedover gik det. Han kunde ikke engang i al Ydmygelighed ta

Rotter og Mus længere. Tilslut havde han ingen anden Udvej end at lægge sig som død i Skogen, indtil Dyrene troede, han var et Aadsel, saa de turde nærme sig, og da hug han til — —

Jajaja, det var nu Løven dette, Far . . . Tak Gud, om det ikke passer paa nogen hver. *De* er nu endnu i den Alder, da man slaar Bøfler og Elefanter.«

»Ja, De kan tro, Toldinspektør, jeg har en artig Bøffel at nedlægge. Det er ikke længere en Kuriositetskrønnike, det blir en hel ordentlig Personalhistorie. — — Og hvem der har trukket i Traadene?« —

»Ugreje og Urenslighed i Familjerne, De« . . . brast Bedstefar ud af sit Humør. »Det som maa kaldes det højere Snavs . . . Det hjælper ikke, om Huset er vasket fra Tag til Kjælder« . . .

Kirstine havde ropt Terna ud for at se den underlige Fuglen —

»Saa Paal,« sa hun, — »skal den Lommen være saa mærkelig?« — lo hun.

»Zoologisk, — forstaar Du, den er en Afart,« grejede Paal det.

»Lommen er en Fugl, som skriger uhyggelig fælt, og som Sjøfolk tror, varsler ondt!« udbrød Bedstefar og gik pludselig.

Terna saa som forvirret efter ham.

»Forstod Du, hvad der gik af ham, Terna?« spurgte Paal; — »han var hele Tiden saa underlig og ude af Humør. — Varsler? — onde Varsler? — Der skulde Pokker kommet med det stygge Dyret. Jeg trængte heller til en Kanarifugl, som kunde synge vakkert for mig —.«

»Du Paal,« — forekom hun ham befippet hastig, — »véd Du, hvad jeg nu for Alvor har bestemt mig til at bli? — Gartner, Gartnerske. For jeg vil hele mit Liv være alene og for mig selv, sér Du.« —

»Saa—e —. Saa—e . . .« Paal snappede efter Vejret . . . »Pokker til Fugl!« Han slængte den fra sig.

»Terna! — vi skal pakke ind imorgen og flytte til Byen paa Lørdag, siger de nu dernede,« — kom Kirstine løbende.

»Det var enda noget,« mumlede Paal hen for sig —

Fra Haven hørtes nu Doktorens og Fruens Stemmer.

»Ja, jeg tar min Ulyksfugl og drager jeg,« opgjorde Paal. — »Men ikke skal den slippe ind til Byen og gjøre Ugagn der.«

Hans Blik hvilede grundende paa Terna, medens hun undveg det . . .

»Her er . . . her er etwas i Luften idag —. Besynderligt . . . som her spøger noget . . .

Ja, saa sés vi inde paa Brostenene,« brød han hastig af og gik.

Ud paa Lørdagen laa Sollid saa at sige færdigrigget for Vinteren. Kjælderlugerne var tilstoppede med Halm og tilspigrede. Kopper og Kar var indsatte i Kjøkkenskabene, og Sengklæder, som ikke skulde føres hjem til Byen, nedpakket i Kister, diverse Dækketøj og Lagener indlaaset i Fruens Linnedskab.

Man havde spist en letvindt Middag med kold Høstmakrel serveret uden videre Opdækning, og man gik nu der rejseklædt for aabne Døre mellem allehaande Pakker og Emballager, som skulde kjøres ned til Flyttebaaden, før de

selv en Timestid efter tog ind til Byen med Dampskibet.

Stuen vilde Doktoren ha staaende i fuld Orden med Hynder og Puder i Sofaer og Stole, og Sørine blev tilsat at bringe ind en Beholdning af tør Ved baade i Kjøkkenet og Stuen, saa han kunde gjøre op Ild paa Pejsen og ha det lunt, naar han kom herud igjen for at fuldføre det, som stod igjen af Plantningen, og kanske ogsaa tog en og anden Tur didud i vakkert Vintervejr.

Fru Stefanie havde været ivrig paa at faa syltet Bær og vri'd Saft derude, hvad der nu paraderede i en lang Række af tilbundne Krukker foran en Kasse med Hø, hvor hun selv paasaa, at de forsigtigen nedsattes.

En Krukke med de heleste, bedste Bringebær — hun var en Kjender paa det Gebet, — vilde hun lade staa igjen i Flueskabet paa Spiskammerhylden, — meldte hun, som hun kom ud med den i Kjøkkenet, hvor Bedstefar sad og varmede sig ved Resterne af Ilden. — »Og saa laaser Du det til for mig, Gunnar, og hænger Nøglen paa Spigeren her bagom, Du véd . . . Jeg kunde jo komme hidud ialfald nogengang til Vaaren, saa havde man lidt godt at ta til.«

Nu var Flyttelæsset endelig vel afsted. Korpslægen og Ingvald satte Rammerne ind for de smaarudede Vinduer og laasede Dørene til Værelser og Kamre ovenpaa og nedenunder.

Det sidste Smæld af Gangdøren rungede, og Korpslægen tog med en vis Højtidelighed Nøglen som vanlig i sit eget Forvar. —

— Ombord paa Dampskibet gik han frem og tilbage i sin Militærkappe, af og til henvendende en Yttring til Stefanie, som sad paa Dækket og lunede sig i sin varme, skindkantede Rejsekaabe, som det syntes, i yderste Velvære.

Korpslægens Vendinger blev mere og mere korte, og Bedstefar fik Indtrykket af, at Sønnens lette fornøjede Humør ligesom veg efterhaanden, som de nærmede sig Byen. Han saa fortænkt og tung ud —

Nu dukkede de forskjellige Villaer og Landsteder frem ét for ét, enkelte med Lysglimt ud af Vinduerne; men de fleste allerede mørke og fraflyttede. Der kom Kiønigs »Friedheim« og Thorsens »Sorgenfri« fuldt oplyst, — der var vist Gjæster — Selskab. Og der steg Wingaard & Comp.s store, gamle Landsted med Træerne frem . . .

Det var, som Lysene, der nu begyndte at skimtes tæt i tæt inde fra Byen, satte et eget Skjær over Fruens lukkede Ansigt.

»Du Stefanie,« sa Korpslægen, han standsede pludselig foran hende, — »det kommer saa over mig ikvæld, — hvor mange ulykkelige Hjem der findes ved de Lysene derinde. Og hvorfor, Du? — Det er egentlig saa ubegribeligt, — naar de har fuld Frihed og Skilsmisse hver paa sin Side« —

Bedstefar saa, hvorledes hun skvat til.

»Fy for fæle triste Tanker, Du gaar i, Gunnar,« — læspede hun bebrejdende, — »og nu, vi netop skal ind til vort lune, hyggelige Hjem!«

»Ja det er just i saadanne, at den mindste virkelige Rift er det dødelige Saar,« udbrød han haardt.

»Nej, nu faar Du virkelig ikke gaa der og filosofere,« — smilte hun op til ham med de halvt lukkede Øjne. »Kom og sæt Dig her . . . Huf, Du fryser jo paa Haanden, — læg den her i Kaaben« . . .

IX.

Staden laa i stille graa Høsttaage. Den væltede ind fra Havet og slørede Gaspælene tidlig om Aftenerne, medens Solen nærmest saas som en rød Kugle over Tagene i de faa Timer, der skulde forestille Dag.

Korpslægen havde for tredie og sidste Gang været ude og stelt og ordnet paa Sollid, som nu var endelig stængt af; og Huset i Byen var kommet i de vanlige Folder efter Sommerens Oprykning og Uro.

De havde alt tændt Lampen i Stuen, og Doktoren var nylig kommet hjem, da det ringede i Entréen, og Wingaard traadte ind, strygende den fugtige Taage af Haaret, idet han hilste —

»Naa, velkommen tilbys igjen. — Jeg vidste ikke før i Søndags, at I var hjemme og alt har kamperet her en fjorten Dages Tid — kanske?«

— henvendte han spørgende til Gunnar. — »Ja iaar skal jeg ikke plage Dem, Fru Grunth, med nogen Konserteren i Foreningen, — det vil jeg berolige Dem med. Jeg gik saamæn saa træt af alt det utaknemmelige Mas ifjor . . . Man er saa galant at be mig om at faa noget istand og smigrer mig med, at uden Konsul Wingaard blir her ingenting af her i Staden. Men jeg betakker mig, — vil frelse mine Nerver. — Man faar lade sig nøje med de diverse Ungdomsballer i Foreningen. Og saa, hvad der ellers kan falde for Præstationer af nogen rejsende Skuespillertrup. — De forskjellige Bazarer ufortalt, Fru Grunth!« — spøgte han.

»Ja Tak, Wingaard, det skal ikke være mig imod, at jeg slipper at skjælve for nogen Optræden,« — lød det fra Fruen, som havde placeret sin Lænestol i Skyggen af Lampeskjærmen.

Bedstefar sad og iagttag og studerede hende, — det Behag og den oplivede Stemning, hun søgte at skjule. Hans Politiøjne vaagede og spejdede. — Disse hendes længere Fravær om Eftermiddagene . . . »Spillet firhændig med Fru Brandt.« — »Gaat igjennem ny Musik oppe hos

Ellerhusens« —. Hvad stak der under? — Hvad skulde nu komme for Vinteren? — —

— »Jeg tænkte egentlig paa at be Dig gi' mig et Raad for disse Fillenerverne mine, Grunth; de duer ikke,« — klagede Wingaard.

»Aa, véd ikke det! — Jeg synes, de holder ud adskilligt, jeg. Al denne Selskabelighed, hvor man er Løve etcetera« . . .

»Tak, Moraliseringer . . . Her i Staden har man da sine Interesser, sin daarlige Forfængelighed kanske, om Du vil. Men det optager én ialfald, — man ærgrer sig, man kjeder sig, man faar et og andet Indfald, man blir sint og raser« — —

— »Lever og trives som Karudsen i sin egen kjendte Dam,« — udbrød Doktoren med en egen Lystighed — »en Staden bevægende Gejst,« — føjede han til.

»Akurat, hvad jeg saadan i al Beskedenhed siger mig selv. — Du har ikke nogen af de sidste Dages hypnotisk-magnetiske Nervebehandlinger at anbefale mig da, lidt Viljeindgivelse eller sligt noget. — Man faar vel engang tænke paa en Badekur . . . Før eller senere kommer man jo til den Station —

Nej jeg gik jo bare indom for at hilse, da jeg saa, her var lyst og tænkte, I var hjemme. Og saa blir jeg siddende og regalere Jer med mine Svagheder og Elendigheder« ... Han tog op sit Ur ... »Jeg skal spise til Aftens hos min Bror, — maa skynde mig, ser jeg. —

Huf, — mørkt ude!« — lød det i Gangdøren til Gunnar.

Bedstefar og Terna var ude paa en Spadseretur. De vilde hen og bese Tronsens store Gartnerhave og Drivhus.

Bedstefar havde undervejs været indom hos Optikus Krogh og bestilt sig et Par Reservebriller; — man maatte ialfald være tryg for ikke at staa Bêt for det, man behøvede til at se med. Bagefter var de i en Sidegade med to Barberknive, som han vilde have opsatte. Og nu standsede de foran en Uldvarebutik, hvor han stod og spekulerede paa at købe sig et Sæt Underklæder, da Paal Høeg skraaede over Gaden til dem.

»Velkommen ind fra Sollid igjen,« — hilsede han. »Jeg har gaat forbi og set Rullegardinerne komme op og Blomsterne efterhaanden rykke frem i Vinduerne igjen hos Doktorens; men har ikke vovet mig ind, — været bange for at forstyrre.«

»Naa, min Ven, tænker De saa paa at tilbringe Vinteren hjemme?« — spurgte Bedstefar.

»Jeg gaar her egentlig bare og venter paa en Bestemmelse — en Livsbestemmelse,« — han saa hastig hen paa Terna. — »Er som et Fartøj, der naarsomhelst maa lette Ankeret og staa tilhavs.«

Terna stod og saa ind af Butikvinduet.

»Har Du hørt, Terna, hvorledes jeg er kommet i Rigets Akt her i Staden?« — drejede han af med et Forsøg paa at drage hende ind i Samtalen.

»Hvorfor? — hvad?« — rykkede hun til . . . »Naa ja, for Krønnikerne dine.«

»Her er som et Hvepsebol. Det surrer op med Snak for hvert Navn, det rygtes ud, at jeg rører ved . . . De gamle Familjer er hellige, Toldinspektør, — ikke engang deres Olde- og Tipoldefædre tør man pege paa.«

»Man skal aldrig rode forlangt tilbage i Slægten, siger Skotten, for det ender gjerne i en eller anden Grændserøver,« bemærkede Bedstefar.

»Og her ender det i Kapergaster, som har slaat sig op i Krigens Tid og i underlige Eds- og Arvehistorier, før Familjerne ordnede sig til at bli honorable Firmaer, som sig velstaaende Slægter sømmer . . . Men indiskret og udelikat og ondskabsfuldt og gravplyndrende er det af mig at sætte Lupen over disse Ting.«

»Og saa tænker De paa at rejse og lade Snakket surre?« — forhørte Bedstefar.

»For den Sags Skyld? — Nej saamæn . . . det skulde saavist bare kryddret mig Arbejdet, — om — om« — kom det usikkert, idet han stod og saa ned i Brostenene . . . »Men saa hyggeligt er det nu hellerikke derhjemme at høre et opgit: »Haah — haah — haah!« fra Fars Lænestol og et »ja, — ja« — som Ekko fra Sofaen, — et Støn der og et tungt Pust her. — Jeg styrer mere og mere bort fra min Bestemmelse, — sukker de, stille og ulykkelige. Det er jo fornuftige Mennesker, naar én undtager den fikse Ide, at jeg absolut skal vorde Apotheker, — og ikke er de almindelige heller

. . . Saaledes kan én jo nok komme til at kjende sig lidt alene og forladt« —

Terna rørte Bedstefar ved Armen:

»Bare det ikke blir sent og mørkt for os. Vi skal ud i Gartner Tronsens Have,« — forklarede hun, — »og se paa Drivhuset, og hvad de tar ind der til Vinteren.«

»Aa haa, — aa haa!« han saa indigneret paa hende, — »dette med Gartneriet gav Du mig sidst ogsaa. Det er nok en Nykke, Du ynder at forbuske Dig i det . . . Du vil da ikke indbilde mig, at Du agter for Alvor at bli saadan en grøntskjærende, grøntsælgende —«

»Sig Du ham det, Bedstefar,« — sa hun noget stejlt og koldt, — »at jeg har faat Lov af Far til at komme i Gartnerlære til næste Aar.«

»Jo—o, — jo—o, hun har virkelig —«

»Og at jeg skal bo hos Dig og begynde i din Have, naar Du engang kjøber Hus,« — vedblev hun.

Bedstefar var jo ikke fremmed for den Idé; han havde hørt den adskillige Gange før og gaat ind paa den ogsaa. Men det føjelig overbærende Smil, hvormed han vedkjendte sig den

for Paal, havde jo sit lidt troløse, som pludselig fangedes af Paal.

»Svært god Idé igrunden,« — fandt han nu og stod og stirrede i den. — »Svært god Idé. — Vor Apothekerhave — —«

»Jeg vil aldrig ha andet end det, jeg kan raade med aldeles alene,« — afskar Terna hans Idéstrøm. — »Men maa vi nu ikke afsted, Bedstefar,« — paaskyndede hun.

»Nej nej, lad mig ikke opholde Gartnersken,« hilste Paal.

— — »Hm — hm, ja — ja —.« Bedstefar udstødte en og anden Interjektion, medens han skridtede afsted og ikke saa paa hende — —

»Han havde Ret i det, Paal, Du,« — kom det endelig, — »at Du bærer Dig ad mod ham, som Du var fuld af Nykker. Han kommer altid saa tillidsfuld og meddelsom. — Men Du, — bom — bom — saa stiv og stursk. Du skulde vænne Dig til en Smule mere Smidighed i Forhold til — til —. Det er jo ikke bare Bedstefædre heller i Verden. Og nu begynder Du jo at bli saavidt voksen —«

— »at jeg ikke vil ind i det, som altid fører til Ulykke,« — sa hun presset grædefærdig.

»Naa, naa, Du maa tro, det er langtfra ens overalt i det Kapitel,« antydede Bedstefar forsigtig. — »Hm, — sér Du det vakkre Hodet hans, naar han hilser. Det er af disse høje Isser, som véd, hvad de vil. Og sligt Liv, som der spiller ud af de Øjnene.«

Terna svarede ikke. Hun var nedslagen og fortænkt, medens de travede i Taushed udover Forstaden.

— Hele denne Ungens Idé om Gartneriet — gik Bedstefars Tanker, — var jo noget, som hun lod til at forskandse sig bag. — Følgen — Følgen . . . af et ormædt Hjem . . . Ja, — de unge fik betale for Forældrenes Skyld, som skrevet staar! Sammenhæng — en Nexus i alt — —. Selv gik han egentlig nu her og stirrede udover den Side af Livet, som Folk helst vendte Hodet fra, — Livet, som holdt paa at komme under Hyssingen, som Paal sa —

— Bedstefar havde paa Turen forsænket sig i sine egne Betragtninger, og, da de kom hjem i Skumringen, gik han lige ovenpaa og begyndte at tage frem og ordne sine Brevskaber og gamle Papirer.

Lampen stod ved Siden af ham paa Chiffonierens Udfaldsklaf og lyste paa gulnede om-

bundne Papirer, fra de mange Skuffer og Rum. De løstes op og revideredes og lagdes ind igjen efter et mere eller mindre hastigt Gjennemsyn.

I den Pakke der med den blegede gamle Silkesnor om laa Dokumenter og Verifikationer for hele hans Karriere, — fra Daabs- og Vaccinationsattester, udstedte af længst afdøde Pastor Hans Daa her ved Stiftskirken og Statsfysikus Wriedt, — hvilke beviste, at han var kommet til Verden og hed Kristen Tønder Grunth, — indtil den kongelige naadige Bevilgning af hans Afsked som Toldinspektør med vanlig Pension.

De laa der i al Tørhed, den ene ovenpaa den anden, som visnede Blomster. — Naar han tænkte paa al den Illusion, der i sin Tid havde omduftet dem, — alt det Arbejde, alt det, han havde vovet og sat ind paa hver enkelt af disse, medens de endnu laa og skimrede for hans Fantasi som Fremtid, Forfremmelse og Anledning til Anvendelse af sin Handletrang og Handlekraft inden det ny videre Omraade, saa at Navnet Kristen Grunth skulde høres og spørges baade i Marinen og Landet. — Naar han tænkte paa dette og lagde Dokument for Dokument sammen igjen i deres halvbrustne

gamle Brætter, medens Togter og Stræv og de allehaande sangvinske Planer og Haab, han havde gjort sig op, gled forbi hans indre Øje, — var det med et vist resigneret Vemod, han stuvede bort og lagde hen ligesom afdøde Dele af sig selv, — Ham efter Ham, som han havde skudt af sig — — helt til Toldinspektøren ogsaa gik. — —

Vilde han tat det anderledes, om han skulde begynde igjen? — Var han blet klogere af det hele? . . . Havde Livet slaat ham koldt Vand over Hovedet og sagt ham, at han begyndte som en Galning? — Fandt ikke det heller — —. Ens Natur . . .

Her holdt han Beviset i Haanden for, at Aspiranten Kristen Grunth, efterat have bestaaet Eksamen med bedste Karakter og med efterfølgende Prøvetogt vist sig egnet for Søen, var optaget i Søkadetakademiet.

Naar han tænkte paa, med hvilken Følelse han som tretten Aars Gut havde staat med dette Papir i Haanden, — han huskede det gjennem Aarene den Dag idag! . . . Han smilte, — han havde lidt som en Hund og slaat fra sig som en Kar i de første Aar, da han havde saa mange flere over end under sig der paa

Akademiet. Og idetheletaget, — han havde aldrig kunnet med Overordnede. Det var siden gaat som en Traad gjennem hele hans Liv, saa det altid blev Opposition . . . Kunde være noget i det, at det havde været et Slags medfødt Disposition . . .

Tja, tja, — han vuggede en stor Pakke med sammenrullede Avisartikler i Haanden, — lagde den bort i et Rum igjen . . . Der ligger nu Striden med Marinekommandoen og alle dens Penne, hvori Kaptejnløjtnant Grunth gav dem det glatte Lag, saa de tilslut desarmerede ham og gjorde ham til Toldinspektør. — — Her er man Løjtnant og her Premierløjtnant og Dampskibschef ja —

Ja, ja, — det var en Tid, — en daarlig Tid — hm — —

Udnævnt til Medlem af Kommissionen for Kystfyrene. — Ja, da var man endnu i Gunst og Naade, den meget ansete Kapacitet, som siden skulde bli saa sørgeligen reduceret —

. . . Vielsesattesten, — han aabnede den langsomt, — med Jomfru Terna Kirstine Taarvig —

Han blev siddende og se paa den. Der steg for hans Syn en spæd rank Pige med dybe

blaa Øjne — hvidt ligetil Skoene og Brudesløret slaat tilside, da hun traadte ind i Kirken. — Haandtrykket, da Ordene lød: — »Saa erklærer jeg Eder herved for rette Ægtefolk at være,« — hele Højtiden . . .

Tankerne lagde Bro, og han kom til at dvæle ved Afskedsøjeblikket for dette Liv, — et Udraab, en Udtalelse, han aldrig havde faat rigtig Grund i, — ofte tænkt paa —

»Jeg tilgir Dig. Husk at jeg tilgir Dig alt, — alt Kristen!«

Han lagde pludselig Vielsesattesten sammen, trak ud en af Skufferne under og fandt frem sin Hustrus efterladte Breve. De laa der i to af ham selv forseglede og ombundne Pakker.

Han besaa og overvejede før han brød Seglet paa den største af Pakkerne. Det var hans egne mange Breve til hende fra mange Steder og mange Lande, som hun havde forvaret i et gammelt Barndoms Syskrin af Valnøddetræ inderst i Komodeskuffen, — fra de første med gjemte Blomster og Firkløver indeni . . .

Han læste, ét for ét, op igjen de fra Forlovelsestiden —

Der stod som en Aande af Andagt ud fra dem, slig, helligt, som hun havde bevaret dem,

og han sad overvældet, dybt og varmt løftet tilbage i sin Ungdoms rige Tid.

Under den fortsatte Gjennemgaaen standsede han ved et Brev, hvori Udtrykkene blev ham noget svulmende poetiske. Han grén af sig selv med en Blanding af mild Overbærenhed og af at være ilde berørt, — og tog fat paa et nyt. — Det var fra London, da hun gik paa faldende Fod med deres ældste lille Jon, som de mistede.

Ja, det var den Tid, — og her fra Barcellona . . .

Han begyndte løseligere at gjennemse dem og lægge dem tilside. — Og La Valette under Togtet som Trediekommanderende paa Ørnen — og —

»Jeg skulde be Dig komme ned og spise tilaftens, Bedstefar,« sa Kirstine i Døren.

Bedstefar blev siddende og snu og vende og stirre paa den tildels ubeskrevne Bagside af en af sine Epistler.

Det lod til at være Udkast til noget, som et Brev, hans Hustru havde paabegyndt til ham — nok, medens han var ude og fór til koffardis, — et Koncept, hun havde forladt og glemt . . . Datoen? — han snude og vendte det igjen, — ingen Dato —

»Kjære Kristen!« — læste han, — og saa fulgte flere Overstrygninger eller udslettede Forsøg.

»Da vi tog Farvel med hinanden, mærkede Du vel« — begyndte det to Gange og igjen overstrøget —

»Kunde jeg sige Dig, hvorledes jeg har ligget og ruget om Nætterne og talt og talt med Dig«. — Ogsaa den Begyndelse var kasseret med en vagt henstrøgen Linje af Blæk.

Noget som: — »Om Du vilde svare mig, Kristen, som vi stod for —« var udslettet med tætte Tverstreger.

Saa fulgte uudstrøget henglemt:

»Uden at vi er aabne mod hinanden — helt tilbunds, — føler jeg, at jeg ikke udholder Livet.«

Det maatte være noget, hun havde taget sig meget nær af. Det lignede hende slet ikke dette — den Slags Udgydelser, — noget, som havde krænket hende — dybt —

Han forstod slet ikke . . . rejste sig, satte Lampen bort og gik ned, medens han famlede og ledte i sin Hukommelse —

Dernede sad de ved Aftensbordet og ventede paa ham. Terna forsynede ham med The, og

Korpslægen gjorde lunt opmærksom paa noget opskaaret koldt, som Bedstefar distræt holdt paa at lade passere forbi sig.

Stefanie havde i Eftermiddag prøvet et nyt Piano, som var kommet til Anthonisens Musikhandel, berettede hun, og bagefter været oppe hos Søstrene Jensen i Anledning af sin Kjole, som det nu endelig var lykkedes at faa et Slags Snit paa, — saa det var blet rent sent og mørkt for hende, før hun naade hjem —

»Her staar lidt Kalvekjød med Gelée igjen paa Asjetten, tag det, Gunnar,« bød hun og sendte det op til ham ... »Du sér træt ud, — har Du været langt idag?«

»Nej saamæn, — bare min vanlige Eftermiddagsrunde.«

»Siddet inde hos din Veninde, Fru Jordan, og pratet?« spøgte hun. »Eller været over Broen paa den anden Side, hos dine Patienter?« — der skjød et undersøgende Blik hen paa ham.

»Nej hør,« lo han, — »blir nu Du ogsaa en saadan Doktorfrue, som skal ha Rapporter! — Jeg har saamæn trasket oppe i Smaagaderne ved Skandsebakken, — og det er godt at komme hjem, om jeg bare faar Aftenen i Fred.«

Fruen begyndte pludselig i Ro og Mag at forsyne sit Smørrebrød med et godt Kjødbelæg.

Bedstefar havde opgjort sit; han fulgte ikke med længere. Kirstines Prat om, at Fru Direktør Brunnick havde været der i Visit og ikke truffet nogen hjemme og Ingvalds Opregning af de Bøger, han maatte kjøbe, naar han kom paa den tekniske Skole, gled alt kun halvt opfanget forbi hans Øre.

Han sad aandsfraværende rykket tilbage i Fortiden, medens Tanken opjaget ledte og søgte uden Resultat. De skrevne Stumper kom og vekslede for ham . . . »Uden at vi er aabne mod hinanden« — »Om Du vilde svare mig, som Du stod for« — —

Da de rejste sig fra Aftensbordet, begav han sig straks ovenpaa overhørende Doktorens forundrede Spørgsmaal efter ham i Døren:

»Men Far, vil Du ikke bli og ta din vanlige Aftenpibe?«

Som han tog Lampen fra Bordet for at sætte den hen paa Chiffonierklaffen igjen, skimtede han et sammenlagt Papir nede paa Gulvet. Han tog det op og holdt det frem i Lysskjæret.

Det var Udkastet, som det syntes, til et paatænkt helt Brev fra hende — rettet og overstreget og slutteligen opgivet:

Kjære Kristen!

Jeg formaar ikke at tænke paa eller skrive om noget andet, før Du har svaret mig, — bare forklaret mig det, jeg har saa tungt, tungt paa Hjerte. Det er saa mørkt for mig. Jeg vil ikke, Du skal »berolige mig« — men sige mig, som det er, Kristen, saa vi har det rent og klart mellem os for Gud og Mennesker som Ægtefolk og alle, som elsker hinanden, maa ha det, skal det ikke være som at stirre ned i en Grav og ønske sig død og borte. Svar mig, hører Du, sandfærdig, hvad jeg skal tro, Du elskede Ven, som jeg taler til langt borte.

Aa, jeg har tænkt og grublet. Ofte skjønner jeg selv, at det vokser op for stort for mig. Helt fra i Sommer, da jeg var hjemme, Du véd, og saa til Far, som var saa syg, — og jeg fik Brevet fra Dig fra Lissabon, — Tak for det — har jeg ikke sovet en rolig Nat, — ligget og tænkt og tænkt paa dette stygge Menneske og saa sét Dig i Ansigtet og udtalt: »Malla Sannem« for at se, om Du blev bleg og uvis eller, om Du, Gudvelsigne Dig, bare

jepede saa stygt vakkert, som kun Du, Du kan, og haanende lo mig ud. Og saa længe holder jeg paa om Nætterne og siger det, sér paa Dig og faar Angst og ber for Dig, til Jepet kommer, jeg faar ikke sove før.

Dette Menneske kom en Dag forjasket og slusket; men havde vist være vakker, ind i Fars Kjøkken og vilde tale med Fru Grunth — i Enerum. — Og saa kom det da, at hun var gift og i stor Nød og Fattigdom nu, Manden havde forladt hende, og hun vidste ingen anden end mig at ty til, siden hun havde hørt, at jeg var Kaptejn Grunths Frue. For med ham havde hun faret som Dampskibspige en hel Sommer, — og, havde han nu været der, vilde hun blet vel hjulpen, det kunde hun sige mig saa sikkert, »som hun stod paa denne Pletten«. Det var Udtrykket, — og jeg husker, hvor raat hun stødte Foden i Gulvet. Men, da hun saa forstod, at jeg mente kun kort at afvise hende, blinkede hun mig dristig i Øjnene og sa saa underlig spodsk og, som hun mente at true: — »For han var nu et Mandfolk, han ogsaa, Frue.« De Ord glemmer jeg aldrig, Kristen! Jeg gav hende skyndsomt, hvad jeg

kunde, to Tyvekroner, og haaber aldrig at se hende mere.

Men siden — siden —. Jeg tør ikke se ind i det« — —

Her var Skrivelsen ladet ufuldendt.

Nedenfor stod, som en Bemærkning for hende selv:

»Har der været noget der, saa, hvorfor skulde det ikke ha været saa meget andet? —

Det blir til en hel Lavine for mig. Jeg vover — nej, jeg vover aldrig at spørge ham —«

Han sad med Papiret glemt i Haanden —

— Saa, dette havde hun gaat og baaret paa gjennem Aarene — de mange —. *Det* var det, som voldte dette sky, ubeherskelige, pludselige, naar hun saadan med ét stødte ham fra sig, ofte i Hjemkomstens Stund netop, som de kunde være hinanden varmest og inderligst nær . . . Her — her var Forklaringen . . .

Malla Sannem — ja, hun hed det, — vel en tredive Aar siden nu . . .

Han havde saavist selv sørget for at glemme baade Navnet og den fordømt uheldige Affære —

Fuld efter et Drikkelag nord ved Bejan. — — Det havde været hans Princip, at en, der vilde frem, maatte ha ren Vest for pletfrit

Familieliv. Han fik hende da ogsaa straks besørget vel fraborde — og ud af Erindringen med som andet Smuds, én spulte af sit Dæk.

Han stirrede og saa tilbage ind i sit Ægteskabs vekslende Begivenheder og Gang gjennem Aarene: — Bristen i deres Forhold, — Revnen, som var gaat igjennem det, — alle de Tvil, hun med sin dybe Natur havde slæbt sin Kjærlighed frem over, — den gjemte bævende Uro og Angst, naar han kom stormglad hjem fra Togt eller Rejse, — de lønlige Spørgsmaal i hendes Øjne —

Som han sad hensunket, blev det ham, som Fuglen kredsede nær ham med Saaret i Brystet og det klagende Skrig —

»Husk at jeg tilgir Dig alt — alt« — mumlede han med bævrende Læber og brast i Graad —

Han, — den gamle Mand, — havde ikke før nu vidst, hvad et saadant Forhold, — hvad Kjærlighed var!

X.

Midt i Høstmørket og Graataagen under Jul var Nysneen pludselig faldt over By og Land, — Luften saa blank mellem drivende Skyer, Aaser og Hustagene saa blændende nyhvide.

Korpslægen var taget ind til Hovedstaden for en Uges Tid som Medlem af en nedsat Kommission i det militære Sanitetsvæsen. Samtidig agtede han at gjøre forskjellige Indkjøb i Anledning af Ingvalds nær forestaaende Rejse til det tekniske Institut . . .

— Bedstefar kom hjem fra sin Formiddagstur. Han gik gjerne alene og vandrede i den sidste Tid. — — Huh, — bare han saa Messingknappen i Gadedøren, det var som at gaa ind i Hulen igjen!

Han blev staaende ude paa Trappen og nød Vintersolen, der næsten varmede mod Husvæggen. Sneen begyndte nu saa langt ud paa Formiddagen at smelte af igjen i Gaden, saa det vaade sorte stak op —

Det, som er gjemt i Sne ja, dukker op i Tø! . . . Han trak Pusten betynget. — Her kommer vel en Dommens Dag til dette Hus ogsaa . . . Hun besørger isandhed sin Ægteherre med mange Løgne, — har indrettet sig lunt . . . Ude om Eftermiddagene og saare sød mod ham, naar hun kommer hjem — helt distræt og optaget, nu han er borte . . .

Adam og Eva de var to og ikke ti —. Ja, Gud véd, det er ikke værd at fordybe sig der . . . *Det* er ialfald grejt, at de ikke snød hinanden, saalænge der ingen flere var. — Men saa sad der tilslut en Wingaard oppe i Træet der ogsaa . . .

Bedstefar stod betænkt og strøg Sne af Gelænderet med Stokken:

At én og én er to, det skulde være den simplest mulige Sætning, — og, at det ikke bare er et dødt Straa lagt til et andet Straa, men to levende Frøkorn med Fremtidsmulig-

heder, der kan velsignes saa rigt, som der er Stjerner paa Himlen . . .

Men saa lidt begriber man sin Natur og sin Interesse —

Ja, — den, som kunde begyndt dette Liv forfra igjen med det Vét, man har, naar man slutter det og endelig begriber, at det maa tages helt indvendig fra — fra Kjernen, om man ikke tilslut skal staa igjen med Tallerkenen fuld af bare Skaller — —

Som Bedstefar lukkede sig ind i Entréen, kom Terna pludselig fra Stuedøren. Hun var forgrædt og maatte have ventet paa ham.

»Bedstefar,« hviskede hun, — »jeg vil fortælle Dig noget. Paal er rejst!«

Hun fulgte ham undertrykkende sin Graad opad Trappen; men der ovenpaa kastede hun sig i Sofaen og brast i en fortvilet Hulken.

»Stakkar, ja — saa han er rejst?« — lød det fra Bedstefar.

»Ja — nu imorges,« — hun vred Hænderne krampagtigt.

»Og uden at ha — ha sagt Dig nogenting?« prøvede han.

Terna hulkede ustandselig, og Bedstefar gik frem og tilbage. Det var med en vis

Bebrejdelse, at han saa pludselig standsede og sagde:

»Men kunde Du nu egentlig ventet Dig andet, Terna, — saadan, som Du stadig har stødt ham tilbage og afvist ham alle hans sandelig ikke dulgte Tilnærmelser.«

»Men Bedstefar, han *har* jo skrevet til mig — det — der,« — hun rakte op Brevet.

»Saa det der« . . .

»Og jeg har svaret ham, at jeg ikke ku—unde« — forsvandt Stemmen ned i Sofaen. — — »Jeg turde aldrig« — brød hun ud — »aldrig« —

»Naa saa« . . . Bedstefar læste Brevet:

»Kjære Terna!

Hvor Du har faat det Fuglenavnet fra, véd ikke jeg; men det véd jeg, at, fra Du var Skolepige af, saa har jeg altid sét og undret mig over Dig, — og drømt om, at naar jeg først blev noget, saa skulde jeg ha en Kone, som hed Terna, og som var saa sandfærdig og dyb i Øjnene og saa fin og hel som Du. — Men det faldt mig rigtignok ikke ind, at hun skulde faa en saa nydelig slank, spæd Vækst og Gang eller, at hun skulde bli, for mig ial-

fald, enda vakkrere end det, som vor gamle Pige altid sa var det vakkreste i Verden, nemlig Rosen i Zaron —

Kjære Terna, jeg kunde ikke ta nogen i Verden uden Dig, og svarer Du mig ja, — at Fuglen er min, saa slaar jeg ned i Stuen hos Jer, gjennem Vindu eller Dør lige fedt, — for aldrig at slippe Dig mere. Men siger Du nej, saa gaar jeg imorgentidlig ombord paa Dampskibet Hertha, som skal til Messina, og blir borte, — til jeg synes, det kan være lidt Moro at drive paa med noget igjen — eller, til Du kanske kommer til at tænke, at der var en Ven i Verden, som elskede Dig og som Du lod drive afsted for Vejr og Vind, — og som enda har det Vanvid at gaa og vente paa Dig.

Paal Høeg.«

»Og Du svarede nej, Terna,« — sa Bedstefar grublende hen i sine Tanker. — »Ja, — hm, — jeg siger ikke, at der ikke skulde være noget at overveje. — Jeg siger det slet ikke — slet ikke. Der er mange brændte Fingre i de Forhold . . . mange Gange de bedste Mennesker ellers, som ikke vilde tilføjet hinanden ondt for aldrig det! Man slipper Lykken ud af Huset

saa let som Skortensrøg, — der er som en Blindrude ud til den Kant« . . .

Han drev lidt paa Gulvet og standsede igjen foran hende:

»Men Verden maa jo gifte sig, begriber Du. Gaar ikke an bare at springe sky bort og sige nej. Du kan tro, Terna, der er ogsaa bra Folk, som ikke svigter — særlig, hvis man itide gav dem lidt Forstaaelse af — hm—m—«

»Nej, nej, Bedstefar, — paa Paal aarkede jeg aldrig at tabe Troen! — »Han er rejst« — brød hun igjen ud i voldsom Graad — »og med bare de kolde Ord . . . Det er saa sørgeligt, saa sørgeligt« . . .

* * *

Det snede igjen den Nat og det næste Døgn, medens Luften var et hængende, dryssende Snemørke. Først den tredie Dag klarnede det op over en By og et Landskab, som laa fod-dybt i hvidt. Der var pludselig kommet frisk Kulde, — en nyskabt Verden om én saa ren og uberørt, som i Paradis . . .

Sneen skuffedes af Tage og Fortoge, Gange og Stier maagedes fri og den brede Færdsels-

bane opkjørtes i Kongevejen med Sneplog. Al Trafik var med et Slag forandret, — faldt ned fra at slæbe i Smuds og dyb Høstsøle og senere at dure og larme paa Hjul over den knudrede Barfrost til at glide fint og let og muntert paa lave Slædemejer.

Der var Vinterhumør i Luften —

Slæder med Vedlæs, Slagt og Føringer til Torvet begyndte alt Morgenen efter at fare ind til Byen for ved Aftenstide at slingre tomme, bjeldeklingrende hjemover igjen paa de alt opkjørte Landeveje. Inde i Byen føg Snebolderne og lavedes Mænd og Fæstninger i Haver og paa Pladse. Allehaande Kjøreredskaber for Vinteren droges frem fra Skjulene. Og gennem Gaderne fór mere eller mindre lukseriøst udstyrede Slæder, — man vidste, hvis de var, — klingrende i de forskjellige Retninger for at prøve Føret, medens det endnu laa, thi før Jul var det i Regelen usikkert . . .

Man maatte i Visiter til hinanden i de med dobbelte Vinduer stængte, lune Hjem, — udtale sig om den pludselige overraskende Vinter og med det samme faa forevist en ny Boa, en Ilderskinds Muffe med Besætning eller en kostbar Foerværks Kaabe — — —

— Stefanie var engageret her og der nu, medens Doktoren var borte, — baade optaget og opstemt, fandt Bedstefar.

Iaften kom hun først hjem, medens de sad ved Spisebordet, ophedet og rød i Huden af Luften.

Hun løsnede Pelskaaben for den lumrende Varme i Stuen, — vilde ikke ha Mad, — gaa lige tilsengs. Det havde været en lang Eftermiddag derude hos Enkefru Wiborg paa Stranden, og hun var træt.

Ja, en dryg Kaffesladder det . . . gik det i Bedstefar. Han saa, hvorledes Ingvald sad og svælgede og svælgede og undgik at se paa hende, og Terna satte Øjnene stivt ned i Tallerkenen.

Det blev trykkende stille, da hun var gaat, og de rejste sig snart fra Bordet.

»For et Helvede!« — hviskede Ingvald, idet han strøg forbi Terna. — »Det skal bli godt at komme fra Huset.« —

Han fór ud og op paa sit Værelse.

Det var med en vis Selvfølelse, at Korpslægen kom tilbage fra sit Ophold i Hovedstaden; *hans* Anskuelser havde sejret — faat alle Meninger for sig i Kommissionen. — Al Udsigt til at blive Brigadelæge ved næste Vakance!

Han havde havt travelt; men sét og taget Indtryk af adskilligt, truffet Ungdomsvenner o. s. v., hvorom alt han fortalte og underholdt Stefanie.

Han havde en lang, prægtig Boa med til hende; og hun maatte følge ham, med den paa, under hans første Hjemkomstvisit i Praksis til deres gamle Venner, Direktør Bodoms. Der slap han hende, — havde ikke Tid til at drikke Chokolade, — maatte ud og se, hvorledes Vikaren havde stelt med hans Patienter —

Hans spænstige Skikkelse forsvandt henad Fortoget, lunt hilsende en og anden Bekjendt. —

— Det blev stille Juledage iaar hos Korpslægens, da Ingvald skulde rejse lige efter Nytaar, og Terna undslog sig for at deltage i Ungdomsballet i Foreningen. Det saa ellers ud, som Byens Selskabelighed først skulde komme senere iaar.

Helligdage gjaldt ikke for Korpslægen; ret som det var, gled han for dinglende Dombjelder ogsaa i Bakkerne ude paa Landsbygden.

Iaften, da han kom hjem fra et Sygebesøg hos gamle Venner paa Rejstad, var han træt og bleg og begav sig straks ind paa Kontoret uden at se indom Stuen.

Han sad der uden at have tændt Lampen, da Kirstine for anden Gang mindede ham om Aftensmaden.

Ved Bordet var han taus distræt og svarede kun med Enstavelsesord paa Ingvalds Snak og forskjellige Spørgsmaal om sin Rejse, der nu var fastsat til tredie Januar.

»Er Barnet ude paa Rejstad meget sygt?« forhørte Stefanie deltagende.

»Intet af Betydning,« lød det kort. Bedstefar syntes at se et hastigt indbrændt Blik hen paa hende opskydende som fra hans Uros Dyb —

»Og ikke mere Hensyn til Dig end, at de umager Dig saa langt ud nu i Juledagene« — klagede hun indsmigrende.

— »Et vakkert Hjem der, Stefanie,« — sa han med Øjnene aandsfraværende i Luften. — »Som en Fest derinde... Som en Fest derinde...«

»Jaha, det er ikke mere end disse fem Dage, til Du skal rejse, Ingvald!« — vak han pludselig op som greben af en Tanke — — »Jeg tænker nærmest paa Kuffert. Du maa ha en solid og rummelig, saa du kan faa Plads til Bøgerne og ikke behøve at kjøbe nogen saasnart igjen. — Ja ha, ja ha,« — han kneb sammen Øjnene, som han stirrede helt optaget ind i noget. — »Du skal, saa at sige, ta Farvel med denne By nu, — begynde et nyt Afsnit af dit Liv, synes Du vel? — —

Jo, — Barnet var bedre, Stefanie,« — sa han med ét blødt og mildt og nikkede op til hende. — — — — — — — — — — — —

— — — — — — — — — — — — — —

— Bedstefar havde fejret de senere Dage i Julehelgen med et Par hyggelige og livligere Kortaftener nede i Klubben. De tyde did, ligesom han, adskillige af Stadens paa ensom Fod levende ældre Herrer for ikke at tale om yngre, mere friskfyragtige Størrelser, der nu ikke hørte til hans Kategori.

Ikvæld var han træt, havde gaat tidlig op paa sit Værelse og indrettet sig paa at faa gjort op sit lille Aarsbudget, som han altid plejede før Nytaar. Det var jo nu blot Smaa-

beløb, noterede i Ører ofte, nøjagtig Aaret rundt. Han havde det Haab at kunne afslutte Regnskabet til sin Tilfredshed, det vilde sige, at Resultatet viste, at han var kommet ud af det med sin Pension uden at behøve at ty til Renterne af to, tre Gasaktier eller de nogle tusen Kroner, han ejede i Banken.

Han sad nu — efter Afslutningen — og dampede ved Piben og ræsonnerede over de ikke netop ganske som forhaabet ballancerende Tal; — det var gaat adskillig ind paa Renterne. Han havde bevaret sin gamle flotte rundhaandede Tilbøjelighed, — hvad der ikke netop var saa heldigt for en Pensionist. Men, Summa Summarum, det gled jo, — og lidt Bedstefar fik man da være . . .

Saadan Dagen eller et Par Dage før Nytaar havde han altid siddet med Aarsregnskaberne, — og saa ind til sin Hustru i de forskjellige Humører . . .

Her var ingen mere at buldre for nu. —

Tanken gik tilbage henover de mange forskjellige Aar. — —

Ja—a, — da var det altid han, som stod med Regnskabet og Opgjøret for hende, — *der* var brugt formeget, — der det og der det. Og

nu, — nu — — er det hun, som kommer med det store Hovedopgjør for alle Nytaarene tilhobe!

Du har skrevet kvit under det, Terna — sagt, lovet mig kvit. — Kunde jeg saavist ogsaa kvitte mig det selv. Du holdt den store Lykke for mine blinde Øjne, og jeg laa for lavt, for verdsligt til, — forstod ikke vort Samlivs fulde Højtid — —

Det bankede paa. Bedstefar tog hastig den nedfaldne Pibe op, og Korpslægen kom ind:

»Du har ikke lagt Dig endnu, Far — jeg vilde gjerne talt med Dig lidt, — om jeg ikke forstyrrer.«

»Naa? —« rettede Bedstefar sig pludselig i Stolen stærkt spændt.

»Sér Du,« — Sønnen satte sig hen i Sofahjørnet. »Det er om Ingvald.«

»Om Ingvald?« — Bedstefar gløttede hen paa ham.

»Ja, Far, — Du, som gaar saadan ind og ud til alle Tider, kunde jo altid se et og andet. Du skulde vel ikke ha mærket noget til, om han har gjort nogetslags Forberedelser, som kunde tyde paa en Tur ud til Sollid? — været inde i Kontorskabet og forsynet sig med Nøglen

for Eksempel — eller mærket noget Indkjøb til at holde Kalas med?« —

Bedstefar rystede benægtende med Hodet.

»Jeg vilde gjerne komme efter den Ting, — vide, hvor jeg har Gutten. Jeg skal sige Dig, jeg havde tat med mig Nøglen og bestemt mig til at lægge Turen indom Løkken idag, naar jeg kjørte tilbage fra Rejstad. Jeg saa straks i Vejen, at der havde været Folk; der var overføgne Spor af Kjørsel. Og inde i Stuen var ikke alt længere i den gamle Orden; — Puderne i Sofaen var omlagte, og paa Skorstenen havde der været gjort op Ild, siden sidst, jeg var der. Men det, der gav mig Vished, var Stykkerne af en Champagneflaske, som var slængt hen paa Affaldsbingen og stak op af Sneen« . . .

Bedstefar greb pludselig om Stolearmene: — »Hum — hum —. Ja, det kan jo være, Du — at Ingvald« —

»Har Du git ham nogen Penge i den sidste Tid, Far? — Han er jo en saa ordentlig og bra Gut. Men han kunde jo ha fundet paa at holde et Afskedskalas sammen med Kammeraterne — og tét sig spendabel« —

»Jo—o, jovist, jeg har jo furneret ham med lidt af og til nu i Anledning af Rejsen ... Havde jo ikke netop tænkt til Champagne« ...

»Saa saa,« — udbrød Korpslægen livligt, — »jeg skal saamæn ikke dømme ham, om han har fundet paa at gjøre et knasende Afskedslag. — Saa saa, — det er ikke uden Sandsynlighed for sig — kan godt være ... Et nok saa fornuftigt valgt Sted til at indrette sig ubemærket« —

Han funderede og snakkede ned i Gulvet —

... »Jeg vilde aldrig spørge ham, — ikke lægge nogen Pine paa Gutten eller lade ham ane, at jeg har opdaget det« — —

Han sad med Bedstefars Pen og saa og stregede paa Papirunderlaget.

»Men sig mig, Far,« — udbrast han pludselig som grebet af en Angst, — »dengang vi flyttede fra Sollid, — var ikke Du i Kjøkkenet, da vi satte ind en af Syltekrukkerne i Flueskabet? Kan Du erindre, om Ingvald var tilstede da?« — hans Øjne faldt skarpt paa Faderen, som om han vilde drive det frem af hans Hukommelse.

»Ja, det erindrer jeg bestemt,« — udtalte Bedstefar. »Jeg sad ved Ilden og varmede mig og saa gjennem Vinduet, at Ingvald

strævede med at snøre en Regnkappe over Kjørelæsset, medens I satte Krukken ind.«

Doktoren stregede ikke mere. Haanden blev liggende paa Underlaget. Der lød et halvt Støn, — hans Hode ligesom sank for et Knæk i Nakken, og han sad der graableg.

»Og *om* han nu ogsaa havde forgrebet sig paa det!« — mente Bedstefar undskyldende; han ledte i Tanken efter, hvad der saa pludselig var gaat op for Sønnen og satte ham i saadant Oprør.

»Jah, — slig en Gut *kunde* . . . kunde jo nok ha rumsteret og fundet det . . . Snoren om Krukken *var* tat op, og der *var* spist af det. — Han *kunde* jo nok, — det er ikke umuligt. — Ja—a, — ja—a —

— Ja, jeg vil sige Dig Godnat jeg, Far,« — brød han pludselig op. »Undskyld, at jeg har forstyrret Dig med en — en — Bagatel igrunden« —

— Nej det var ingen »Bagatel«, nej, — svarede Bedstefar paa sin egen Tanke, da han var blet alene. Læberne trak sig tæt til, og han tog sig skarpt sammen. Han var vant til at eftergaa en Sag . . .

— Stefanie selvfølgelig og Wingaard, som har tat sig deres Promenade derud — — Den Aften, hun kom saa echaufferet hjem i sin Pelskaabe naturligvis — fra Enkefru Wiborg?

Og Gunnar har lagt sammen det ene til det andet; — men ræddes for at se det i Øjnene og leder nu frem alle andre Muligheder og Umuligheder —

Han faldt tilbage til at tage op igjen Sønnens forskjellige forsigtige, forblommede Spørgsmaal, — hele hans Manøvreren om Sagen, og blev siddende med egen en Mine af Selvbebrejdelse —

Han *kunde* jo bøjet Sagen hen til noget mindre afgjørende, — ikke netop svaret saa bestemt paa Spørgsmaalet, om Ingvald havde været i Kjøkkenet, da Syltetøjet blev indsat . . . Han følte, at en Djævel havde stukket ham, — lidt af hans ophobede Hevntørst mod Stefanie — en bitter Lyst saadan i Øjeblikket . . .

Ja, Mennesket er uudgrundeligt, — — hugger sig selv som Skorpionen med Halen . . . Burde været varsom, sét, hvor man rammede.

Han hørte Sønnen gaa ind af Kontordøren, — vidste, at han nu sad dernede hvileløs og rugede.

»Ulyksaligt — Ulyksaligt« . . .

XI.

Korpslægen var optaget med Kommissionsarbejde, tog sin Aftenpibe inde paa Kontoret og saas kun i Stuen den korte Tid ved Maaltiderne; han havde da faat istand et Slags harcellistisk lystig Jargon med Stefanie, som hun lod til at goutere. Der var kommet en vis nervøs Fart og Uro i hans Væsen, han satte sig hastig, rejste sig hastig.

Ikvæld, efterat Ingvald var rejst, kom han ovenpaa til Bedstefar med sin Pibe og laa og dampede paa Sofaen . . .

»Det er et Spørgsmaal det,« ræsonnerede han, »om en Familiefader egentlig har Ret til at ta Hensyn til sig selv, — om han ikke i og med det at være gift har overtat en Forpligtelse til at staa som en Støttestolpe for Familien, om han saa selv indvendig kreperer. Overhodet,

hele Omfanget af, hvad det vil si at gifte sig — Opgir man sig selv for at sluges af Afkommet? — Saa gjør jo Dyrene — Bierne — Døgnfluerne — —

Man skulde kunne snydes og bedrages, — fodres med Løgne som en Idiot! — og, jo flere Børn, der kom i Reden, desto fastere sad han i Snaren . . . Noksaa højkomisk,« — udbrast han, medens han laa der urolig og heftig som en Staalfjær, færdig til at springe op.

— »Saadan en from Sjæl med et Gevir som et stadig voksende Træ skyggende over sit Hode. — Han er vel rejst i denne Verden! . . .

— Me—n, det kunde jo ogsaa falde Dyret ind, at det Gevir havde han faat af Verdensstyrelsen for at stange med, — for at straffe og ta Hevn og faa sat Tingen, indvendig ialfald, iorden. Det er kun Forurettelsens Lov det, at den vokser og vokser, til den eksploderer i Hevn og gir Ballance —

Tænker mig en saadan troende Fyr, som pludselig skjønner, at han har faat alt, hvad han ejer af Følelsesliv, forsmudset og misbrugt og forhaanet og bespyttet, saa Hjertet hans ligger som en udkastet blodig Kjødklat paa Affaldsdyngen —«

»Var jeg Dig, Gunnar,« — afbrød Bedstefar ham, »saa vogtede jeg mine Nerver lidt, — Du har alt for anstrengende Arbejde om Dagene.«

»Siger Du det, Far? — Ja ja, — kan nok være det — — naar man filosoferer for hart, mener Du. Skal prøve at ta lidt Chloral til Natten, — én faar visselig sørge for at faa Søvn.«

— — Bedstefar sov urolig den Nat, — drømte, at han holdt paa at rette og rette paa nogle gale Ure, som aldrig vilde komme iorden . . .

* * *

Terna stak hastig befippet Hodet ind af Døren til Bedstefar:

»Wingaard er nede i Nytaarsvisit,« meldte hun og forsvandt igjen.

Bedstefar rejste sig og byttede Frak. — Vel Ungens Mening, at man burde komme ned, — saadant et lidet fordækt Nødraab . . . Opbyggeligt —

Først nu Nytaarsvisiten, — og netop idag, Gunnar er kjørt ud i Distriktet. Det stemmer i alle Maader —. Altid kun korte Besøg paa det sidste, — saa at sige, kun en Ordveksel

paa Faldrebet, — spør efter Gunnar. Højst klogt og forsigtigt. Som gammel Husven tør man ikke gi sig til at forsvinde af Horizonten heller —

Bedstefar steg besindig ned ad Trappen.

Inde i Stuen sad Wingaard med Tulupen kastet af paa Stolen ved Siden af sig, færdig til at fare afsted igjen, — hans Slæde ventede udenfor.

»Altsaa ingen Doktor hjemme idag heller,« hilste han Bedstefar og glippede nervøst med Øjnene, — »man skulde jo aflægge sin Nytaarsvisit. Ellers en stor Uting; man opponerer da ogsaa imod den, klarer det med Nytaarskort . . .

Naa altsaa,« — gjenoptog han sin afbrudte Samtale med Stefanie . . . »Jeg har anskaffet mig et nyt Sæt Dombjelder, — bruger dem for første Gang idag, — og saa er de for tunge og raa i Klangen, — ustemte og disharmoniske, skikket til at gjøre én gal, — larmer langt ind i Sjælen, øresønderrivende, som én skulde ha dem selv paa Nakken — Og saa Solskjæret paa Sneen!«

»Jeg kan høre, De er i slet Humør,« — sa Stefanie grættent, — »vi andre faar saamæn

sidde herhjemme uden Dombjelder og fornøje os med at se paa Føret ud af Ruderne.«

Der drog sig et Par Trækninger i Wingaards Ansigt, som tilbageholdt han et irriteret Svar. »Jeg bekjender,« — sa han, — »jeg mente virkelig at laane lidt Humør hos gamle Venner. Men — det synes ikke —«

Hm . . . man er alt kommet saavidt som til huslig Trætte — opgjorde Bedstefar sig. Han satte sig ved Vinduet og keg ud af Ruden, hvergang der lød Dombjelder, urolig for, at det kunde være Gunnar, som kom hjem.

»Et lidet Glas Vin tør jeg vel byde Dem sammen med Bedstefar,« sa Stefanie, — »det turde omstemme Dombjelderne.«

»Nej Tak — nej Tak, — det bare forværrer, — gaar mig lige i Blodet om Formiddagen . . . Fruen har faat et prægtigt Gaupeskind, sér jeg, foran Deres Lænestol, — Julepresent fra Ægteherren?« — henkastede han med et Skjær af Spot.

»Huf ja,« — hun stødte lidt til det udstoppede Gaupehode med Fodspidsen, — »de Glasøjnene gjør mig rent bange, hvergang jeg sætter mig ned.«

»Kattens Fjed og Kvindens Veje!« . . . knurrede Wingaard. — Og Bedstefar maatte give ham Ret. Det var hendes mindste Kunst at spille paa to Strenge, — lige mystisk i Øjnene og lige øm, enten hun haandterede den ene eller den anden . . .

»Man har nu engang den Ulykke at eje en højere Trang til Luksus og Komfort,« klagede hun . . . »Ingen Forstaaelse af mig — her« —

Larmen og Trafiken i Gaden lod Bedstefar af og til overhøre Samtalen, der undertiden faldt ned til at blive smaasnakkende og dæmpet.

» — — Kjøretur — — Fru Wiborg« . . . opfangede han af en indtrængende Hvisken fra Stefanie.

»Vi har Maaneskin i næste Uge,« bemærkede Wingaard højt gelassent. — — — »Nej min Hest staar jo derude og fryser.« Han sprang op og hev Tulupen paa . . .

— — — — — — — — — — — — — —

— — — — — — — — — — — — — —

— Korpslægen kom først sent hjem. De var udbudne for Aftenen og Stefanie alt gaat; men han gjorde ingen Mine til at ville klæde sig og følge efter.

Han satte sig distræt med en Avis; men kastede den igjen, — saa bleg og oprevet ud . . .

»Hekseprocesserne var ikke saa dumme enda!« — udbrød han pludselig og begyndte heftigt at gaa op og ned paa Gulvet af og til standsende halvt, som han snakkede halvt ud til Væggen, halvt til Bedstefar . . .

»Naar de kom itvil, om de havde at gjøre med en Heks eller et Menneske, saa anstillede de Prøver, — og saa, enten var hun Heks eller ikke. Var hun en Heks, saa kreperede hun. — De kaldte det Guds Dom, — og det var ikke taabeligt tænkt af Menneskene det. De manglede bare Midlerne, saa de slog ihjel fejl. Men sæt, at de havde havt et ufejlbarligt Remedium, saa det stod grejt som Mathematik: — *er* Du et Trold, som rider til Bloksbjerg paa Kosteskaft, naar din Mand sover, — *er* Du en Menneskelivets Forræder, saa kommer Du ved dette Middel visselig til at dø —.

Det er et Spørgsmaal det, som jeg lader aabent, *om* der ikke gives saadanne Umennesker nu ogsaa, — Naturer, som har Afinitet til alle Sider, — forfulgte Huldrer, som drager og fanger Mænd, — forraader og hærjer . . .

Og sæt, at der nu gaves slige, og, at en Mand gik tungt itvil, — kunde han da gjøre noget rigtigere, — for sig og sin Familie forstandigere end at ty til slig en ufejlbar Guds Dom, — holde Hekseprøven, — hvad?«

Han rettede sig som en Fjeder og fortsatte voldsomt:

»Nej, nej, — forudsat, at der virkelig gives sligt ufysligt Tøj i Menneskeham, — jeg véd, jeg skulde holde Dommen med hel Sindsro. — Dræbte den, jeg skulde være saa lettet, — det skulde ikke koste mig mere end at udrydde en Rotte. Dræbte den ikke, — jeg skulde være saa glad som efter at ha faat Vished igjennem selve min Herre og Skaber!«

»Gunnar, Gunnar,« — advarede Bedstefar hovedrystende, — »spiller Du Dig ikke op for stærkt nu?«

»Aa, jeg har tat mig en underlig Lysttur ud til Sollid idag, — faat frisk Luft og styrket Nerverne,« — sa han koldt skjærende.

Korpslægen havde været som snarest inde i Stuen efter Middagen med Aviser og Post og

givet den Besked, at man ikke maatte vente ham hjem til Aftens. Han var overhovedet meget borte i denne Tid, saa at sige, helt optaget af sine Gjøremaal.

»Bedstefar,« — begyndte Terna uvis, da de sad igjen alene i Stuen . . . »Synes Du ikke, der er noget underligt ved Far om Dagen? — Aa Gud, — aa Gud, jeg er saa angst. — Naar han slaar sig slig halvlystig, staar det saa koldt af ham, — er han saa haard i Øjnene« —

»Hu—um . . . Jeg tør ikke benægte, at han ogsaa forekommer mig en Smule nervøs paa det sidste. Men vi faar haabe, Terna mi', at det retter sig igjen. Han er visselig overanstrengt.«

«Det er noget med Mor« — vovede Terna, — »noget, som er galt!« — udbrast hun fortvilet.

»Hør nu, Terna, Ungen min, — nu er Du voksen — har selv havt Sorg . . . Vi bør ta det fornuftigt, — hvad det nu er, — jeg ønsker ikke at trænge dybere ind i det, — og Du skal heller ikke grunde mere over det, end Du visseligen allerede har gjort. — Det er en Sag kun mellem de to, som ingen jordisk Magt kan gribe ind i eller hjælpe. Du maa forstaa, Terna, at

vi er aldeles raadløse, — det briste nu eller bære.«

»Det er saa skrækkeligt — saa skrækkeligt« -- brød det igjen ud . . .

»Hør nu, Barn! — Jeg anser det for heldigt, at Ingvald ikke længere er hjemme. Gutten gik her og blev bitter og oprevet. — Og kanske ikke saa godt for din Far heller, som sér, at der lides . . . Jo færre kjærlige Øjne paa det kanske des bedre . . . Vor Tanke om at kjøbe Huset paa Stranden, og Du styre og stelle derude . . . Burde kanske været gjort for længe siden. — Men, naar man er gammel, Du, saa blir det længere og længere fra at tænke til at handle; man har bedrøvelig ondt for at beslutte sig . . Der blir vistnok Overtalelser og kanske nej og nej fra din Far; men jeg skal staa halstarrig. Ingen Grunde — ingen Grunde, skjønner Du, uden at Bedstefar er halstarrig, — den formaledidede Bedstefar . . .

Sæt bare Staal i mig, Terna. Gamle Folk, ser Du, blusser op og falder ned igjen, — faar Tvil og hører paa Grunde, hvor de ikke skal, og er stokdøve for dem der, hvor de skal!« — — —

— Barnet gaar her og blir fortvilet — opgjorde han sig bekymringsfuldt, — taaler det endnu mindre end Ingvald. Hun maa ha Luft og Udvej i noget. —

Korpslægen kom hjem før ventet, allerede i Skumringen om Eftermiddagen.

Han havde faat Tulupen af og stod og varmede sig ved Ovnen.

. . . »Forunderlig Far, saa det brillante Føre holder sig . . . Prægtig Tur . . . Dejlig Tur, — glidende Føre,« lød det oprømt. »Man gaar her i Møllen og faar Nerverne opspilte. Naar det enda ikke var det, at Dømmekraften sad i dem — —

— Vakkert derude ved Sollid idag, — laa der altsammen saa uberørt og nedsnét — —

Ja ja Far, vi kan faa en god Sommer der igjen vi!« — passiarede og snakkede han, medens han lunede sig ved Kakkelovnen . . .

»Nej, er vi der!« — modtog han Stefanie, som hun kom ind. »Jeg synes formelig, jeg ikke har sét Dig paa længe for al denne Travlheden min!« — Han tog hende ved begge Hænderne. — »Der er ikke Nerver der.«

»Men man kunde jo faa dem, Gunnar,« — læspede hun, »naar man har en saadan Mand, som jeg. Idag skulde han ikke komme hjem til Aftens heller, Bedstefar! — og her staar han,« — sa hun ømt og lagde Armen om hans Skulder. »Ellers lar han mig gaa her alene, — Sygebesøg og Sygebesøg, Kommissioner — sørge for Familien . . Naar Du ikke var saa altfor omhyggelig og betænksom for os, Gunnar, saa tror jeg, jeg skulde bli meget gladere —

— Og nu,« — afbrød hun, — »skal vi ogsaa ha den ferske Torsken til Aftens! — Den skulde været til imorgen Middag. Men, naar Du kommer hjem og overrasker mig saa —«

Hun forsvandt ud i Kjøkkenet for at gi Besked.

Korpslægen gik hen til Vinduet og blev staaende der betænkt og se ud i Vinterluften . . .

»Er alt iorden til Vaaren, saa kan jeg bli en lykkelig Mand, jeg« . . . undslap det ham, som ud af hans inderste Tanke.

Doktoren skruede og rettede paa Lampen, som Sørine havde sat nytændt ind. Han havde et Par Gange keget ind i Stuen, om Stefanie skulde være kommet hjem fra Enkefru Wiborg ude paa Stranden.

»Maanen skal endnu være halvtredie Time oppe, — og Flodtid Klokken elleve« . . . bemærkede Bedstefar, han stod ved Vinduet paa Kontoret og saa op mod de drivende Skyer, før han firede Rullegardinet ned; han havde sine interesserede Beregninger efter Almanakken.

— »Hun blir altid saa længe der hos denne Fru Wiborg,« — gav Doktoren lidt utaalmodig af sig. »Naa, det er jo lang Vej« —

Han vandrede lidt om paa Gulvet og satte sig saa i Gyngestolen . . . »Hun maa komme nu. — Hun maa jo være her nu,« — gjentog han og saa op i Lampen. — — — »Der er det igjen! . . . Hører Du ikke den uhyggelige Lyd, Far, — som om nogen uler langt, helt til han strypes? Det har plaget mig nu hele Mørkningen.«

»En Kran eller en Pakhusdør nede paa Bryggen, som skriger paa Hængslerne,« — mente Bedstefar.

»Naar man først er blet ømfindtlig, er man saa let tilgjængelig for fiktive Fornemmelser,« — mumlede Doktoren. — »Hør, nu hviner og stry—per det igjen, — rent, som En i yderste Nød ... Puh, — et saadant Omslag til Levejr gjør én nervøs.«

Bedstefar gik ud i Gangdøren —

»Det er Hunden derover i Schumachers Gaard, som sidder og uler mod Maanen,« — oplyste han, da han igjen kom ind . . . »Rent mild Luft ude iaften« — —

De sad der tause og ventede og lyttede — —

Pludselig lød der Dombjelder i Gaden, som fra en Slæde, der nærmede sig i voldsom Fart . . .

Den standsede med ét foran Trappen —

Doktoren havde alt tat Lampen og lukket op, før der blev Tid til at ringe paa.

Det var Wingaard, som ligbleg fulgte ham ind paa Kontoret.

»Ta paa Dig, Grunth! — Det gjælder din Kone. Hun er syg. — Ta paa Dig —

Jeg mødte hende her udenfor tidlig i Eftermiddag,« berettede han dirrende med glippende underlig vagtsomme Øjne. — »Hun skulde ud

til Wiborgs, og jeg bød hende op i min Slæde for at ta en Kjøretur —

»Over til Sollid i det milde Vejr,« — foreslog hun og gik ind og hentede Nøglen —

Ta paa Dig — ta paa Dig —

Ikke før kommet ind i Stuen der, overfaldtes hun pludselig af noget Slags Smerter — nogle forfærdelige Smerter — rædsomme Smerter.« — Han gyste og snappede efter Vejret —

»Ta paa Dig, — ta paa Dig, — vi maa være derude som Lynet.« —

Han dirrede og skalv. —

»Aa, — naar det er saa heftigt, saa er det vel snart over,« — lød det isnende roligt fra Korpslægen . . .

»Sig mig, Far,« sa han med Vægt og saa paa ham, — »mener Du, at Du taaler at gjøre denne Turen med mig. — Jeg vilde det gjerne, forstaar Du« —

»Ja, — ja, Gutten min.« — Bedstefar fór op.

»Du tar min Tulup og mine Rejsestøvler« . . . Doktoren var ude efter dem i Gangen og trak paa ham.

Selv kastede han Militærkappen over sig.

Man hørte ham ude i Kjøkkendøren gi Besked, klart og højt:

»Sig Terna, at vi alle har tat en Tur i Maaneskinnet ud til Sollid sammen med Wingaard. Hun skal lægge sig, — ikke vente os før sent.

Behag saa at kjøre,« — henvendte han til Wingaard uden at se paa ham, idet han gik ned af Trappen med Medicinskrinet i Haanden.

Wingaard satte sig bag paa Hundsvotten, Pisken snerted den prægtige Hest, og for hans kjørevante Haand fór Bredslæden om Gadehjørnet og nok et Hjørne langs Havnen og udover Stranden.

Master og Ræer tegnede sig imod den drivende Luft, som dunkle Skygger i Maaneskjæret, medens de allehaande mørke Skibsskrog snart forsvandt bag dem. Smaa hvasse Snert af Pidsken vedligeholdt stadig den yderste Fart.

Blinkfyret ude i Skjærene dukkede op som et levende glødende Øje og blev borte igjen.

Der veksledes ikke et Ord undervejs. De tog op til Sollid og svingede ind gjennem Gaardsgrinden i de samme Spor, som Hest og Slæde havde efterladt før paa Dagen.

Som Slæden standsede op foran Trappen, kastede Wingaard Tømmen og fulgte Doktoren og Bedstefar ind af Døren.

Der var dunkelt i Stuen, et enkelt efterladt Lys stod og brændte paa Bordet, og endnu ulmede udgaaende Emner paa Kaminen —

Paa Dyreskindet foran Sofaen skimtedes noget ubestemt mørkt.

Bedstefar fulgte Sønnen ængstelig med Øjnene, som han greb Stagen og stilede hen mod det; han bemærkede idetsamme, at Wingaard hastig og forsigtig skjød med Foden til noget, der rullede indunder Blomsterbordet.

Korpslægen stod et Øjeblik foran Løjbænken, før han bøjede sig og holdt Lyset ned —

Der laa Stefanie krampagtig bøjet tilbage, med kolde, stive, fordrejede Træk, Kjolen opknappet og det sorte Silkes Korset med gule Kanter løsnet og forrevet —

Han blev liggende paa Knæ og se og stirre paa hende. Det skjalv og dirrede i Ansigtet, — — kom et Udtryk af Haan. Minen blev haardere og haardere og ligesom lukkede sig.

Han undersøgte koldblodig hendes Puls og Hjerteslag og rejste sig braat —

»Hun er død, — antagelig af Hjerteslag,« — udtalte han med isnende Ro.

»En allersidste Tjeneste, Hr. Wingaard,« — sa han skarpt tørt. — »Vil De hurtigst mulig besørge et Par Vaagekoner herud fra Byen.

. . . Og jeg tænker, vi er enige om den lille Forandring i Bulletinen,« — tilføjede han formelt, han saa ham ind i Øjnene, — »at *vi* tilstedeværende var herude, og hun pludselig rammedes af Hjerteslag og døde.«

Wingaard gjorde uvilkaarlig en Hilsen med den vante Haandbevægelse op mod Haaret, der havde skudt klamme svedige Totter frem i det gustenblege Ansigt. Og lidt efter lød Dombjelder fjernende sig henad Vejen.

Korpslægen stod stiv ubevægelig foran Vinduet, til den sidste Lyd var hendøet —

»Det er en død Ting — det, som ligger der, Far! — jeg har ikke mistet *noget*,« udtalte han som en Besværgelse ved Liget. — »En Vampyr selvfalden under Dommen« — lød det koldt ekstatisk. — —

»Det er nødvendigt, at ét og andet arrangeres, til her kommer nogen,« sagde han saa forretningsmæssigt . . . »Vi maa ha Lys her, noget at se med.«

Medens han var ude i Kjøkkenet og fandt frem en Lampe, gled Bedstefars Skygge hen over Gulvet. Han lagde et Dække over Liget.

Den lille Lampe, Korpslægen havde faat tændt, stod henne paa Bordet, og Bedstefar sad i Tulup og Yderstøvler og fulgte stum Sønnen med Øjnene, medens han med Lyset i Haanden søgte og ledte og granskede og undersøgte omkring i den skumre Stue.

Det blussede pludselig op paa Kaminen. Det var en liden Laagekurv, der i Hasten var kilet ind bag Vedrummet, som Korpslægen havde kastet paa Gløderne.

Levningerne af nogle nedfaldne Delikatesser laa paa en Stol fra en væltet Assiette. Han samlede det omhyggelig op og slængte det hen paa Ilden, som det nu var lykkedes Bedstefar at faa opfrisket, og hvorfra Luerne alt begyndte at slikke og kaste et underligt Skjær ud i Værelset.

Doktoren var igjen henne og lyste og undersøgte, — fandt et Champagneglas og nok ét knækket henslægt mellem nogle afvisnede Planter paa Blomsterbordet. Med dette og en tømt Champagneflaske, som Bedstefar havde søgt frem inderst fra Krogen, begav han sig

udenfor, knuste det og spredte Stykkerne paa Affaldsdyngen.

Bedstefar iagttog og bemærkede, hvor koldt og klogt og nøjagtigt Sønnen udslettede og tilintetgjorde ethvert Spor af det her passerede.

Han saa ham, da han kom ind, staa og lyse paa det halvaabne Flueskab i Spisekammeret. Der laa i Øjeblikket noget spændt uroligt over ham, og han undersøgte overalt derude i Kjøkkenet.

Saa tog han igjen med en egen langsom Grundighed en Runde omkring i Stuen, saa og besaa alle Gjenstande.

Han blev staaende, som han et Øjeblik betænkte sig paa at nærme sig det mørke foran Sofaen . . .

Agtpaagivende og opmærksomt førte han saa Lyset henover Løjbænken og Puderne, da Skjæret faldt paa noget blankt nede mellem dem. Det var en Ske. Hastig tog han den op og gav sig til at lyse omkring i Hjørnet bag Sofaen. —

Pludselig strakte han sig og greb en Krukke, som var skudt hen paa Gulvet dernede.

Han fik et Drag ved Læberne, — næsten som Begyndelsen til en Haanlatter, medens han

stod med den i Haanden og ligesom overskuede Omgivelserne . . .

Besindig gik han saa hen og tømte Indholdet, lidt efter lidt, ud i Ilden. Der laa det og sved og suste, indtil Gløderne var tørre, og han heldte en ny Portion ud.

Da han havde forvisset sig om, at alt var forbrændt, satte han Krukken omvendt ind mellem Kullene og knækkede og knuste den.

Bedstefar sad og stirrede som størknet i en ond Drøm, — det var gaat op for ham, at her havde Sønnen selv holdt Dom, — vovet Prøven, — lagt Døden i hendes Yndlingsslikkeri —

Han følte, at, om hans Haar kunde blive hvidere, saa blev det det i denne Nat . . .

Doktoren gik nu om i det halvskumre Værelse, ordnede ét og andet, lukkede op Linnedskabet og fandt frem Ting, som der efter Omstændighederne var Brug for . . .

Omsider hørtes Slæden at kjøre op —

Han tog imod de to Vaagekoner ude i Gangen og gav dem lavmælt nogle korte Forklaringer om det pludselige Tilfælde, før de traadte ind i Stuen. Den Afdøde skulde lægges paa Sengen i Soveværelset, indtil hun herfra

kunde bringes til Gravkapellet. Tidlig næste Morgen vilde alt nødvendigt blive besørget derud . . .

— De kjendte jo Doktoren, baade Gurine og Olea Nervig, fra mange Aars Vaagen ved Sygelejerne; men aldrig havde de sét ham slig. Han holdt sig ligesom borte, rørte ikke, saa ikke engang paa den Døde, da de havde bragt hende paa Sengen. — Han maatte være rent slagen af Sorgen . . .

— Sénnattes kjørte Bedstefar og Korpslægen i Slud og Mørke tilbage i den samme Slæde, som havde bragt Vaagekonerne.

Da Kjøregutten var betalt, og de gik op af Trappen hjemme, brød Doktoren Tausheden: —

»Jeg vil be Dig, Far, gi din Søn endnu en Hjælp, — underrette Terna og Kirstine om det forefaldne og melde det i Brev til Ingvald.«

XII.

Byen havde nok at tale om denne Vinter — Først var nu Fru Grunth gaat bort. Dette pludselige sørgelige Dødsfald, — som om Lynet var slaat ned midt i Familieglæden, — under en Slædetur, som Doktorens havde foretaget sammen med Konsul Wingaard ud til deres Landsted.

Der gik nu Børnene uden Mor og Korpslægen alene igjen. Det var ikke underligt, om han var som knust af det, sky'de at være sammen med Folk og knapt endnu aarkede at tilse Patienterne, saa pludselig og uforberedt, som Slaget havde ramt ham! —

Og saa havde Konsul Anders Wingaard gjort Alvor af sin længst paatænkte Udenlandsrejse. Og dermed var den offentlige Selskabe-

lighed i Byen for iaar at betragte som nul og nichts . . .

* * *

— Bedstefar var blevet strengere i Ansigtet og ligesom mere direkte myndig i alt. Han tiltalte ikke mere Folk eller løb paa dem under et Indfald for at faa sig en Passiar, og noterede udtrykkelig alt, hvad han havde at udrette paa sine Ture, for at *det*, og intet andet end det skulde blive gjort.

Han havde faat en voksende ængstelig Følelse af, at Ansvaret for Familien nu igjen holdt paa at falde tilbage paa hans gamle Skuldre; — han havde jo haabet, at han skulde havt Fred paa sin Alderdom; — men, det tegnede ikke til det. Solnedgangen saa noksaa skyfuld ud, — gik det tungt i ham . . .

Det var forresten underligt med de Dele, Menneskets Elasticitet eller, hvad det nu var. En Nat som hin i Rædsel, havde han ikke taalt eller udholdt, medens han endnu var ung eller yngre Mand, — ikke uden en Knæk. Og nu — aligevel, — det maatte ha sin Grund i noget iboende Instinkt om en Fortsættelse, —

at alt ikke var færdigt og endt her, — alt ikke tabt ved en Sammenstyrten i dette endelige — —

— Han hørte Sønnen ved vanlig Tid komme hjem fra Brigadekontoret og hænge Kappen fra sig i Entréen . . .

— »Din Fødselsdag idag, Kirstine min!« gratulerede han og klappede hende, da han kom ind. »Terna skal faa Penge til at kjøbe Dig noget for.

Ah, — ah,« — han trak Aanden med et vist Behag, medens han gik omkring i Hjørneværelset, — »her er saa rent! — her er saa luftigt — Ah! . . . Og Du, Terna og Du, Kirstine saa nydelige og nette, ikke en Plet paa jers sorte Kjoler —

Kjære Børn, naar I vidste, hvor vakkre I staar for jers Far, og, hvor her er godt og trygt!« —

Han satte sig ned med Albuen mod Bordet . . . »Saa velsignet rent og blankt, hvor én sér,« — kom det igjen. »At Du er lidt blaa paa Fingrene af Sømmen, Terna, og Du blækket i Munden, — Du er rigtig en Gris, Kirstine, som slikker Pennen! — Men I er lige rene for det . . .«

Han faldt hen i Tanker, og Bedstefar læste og vendte Aviserne.

»Der er Bud fra Konsul Johnsen, om Doktoren vil komme did,« meldte den ny Stuepige.

»Saa, — saa,« — han stirrede hen for sig med en Mine af voksende Tvilraadighed, »Nej, nej, — jeg føler mig ikke vel, — ikke rigtig skikket idag. Sig, at jeg er forhindret, og, at man maa henvende sig til Doktor Bøckmann, som har paataget sig at vikariere for mig i denne Tid.«

Bedstefar saa hastig ængstelig over Avisen hen paa Sønnen . . . Det begyndte at bli noksaa hyppig nu, at han undslog sig.

»Du er ikke bra, Far,« — sa Terna og gik hen og lagde Haanden paa hans Arm, — »blir saa mager. Kan vi ikke faa skaffe Dig en Kop Bouillon om Formiddagene?«

»Det forekommer mig, som Du selv er mager og medtaget, Terna, det er et altfor udpræget og blegt Ansigt dette for en ung Pige paa nitten, tyve Aar . . .«

Han sad og strøg hendes Haand og betragtede hende —

»Du har ikke havt det godt, nej, — har havt en kold Opvækst — og andre Ting ogsaa kanske, som jeg ikke har ejet Tid og Opmærksomhed for. I skulde jo nu ha en Far at betro Jer til. Det er nyt som saameget andet. Men det kan komme, — kan komme — forhaabentlig!

Nej Tak, Barn, jeg skal ikke ha Bouillon. Men Du maa ud i Luften, — hen og kjøbe Presenter til Kirstine idag . . .«

Han fulgte Døttrene kjærlig med Øjnene, da de gik ud af Døren.

»Man er ikke vant til det . . . man er ikke vant til det . . . Det er som nyt blot at sætte sig paa en ærlig Stol i sit eget Hjem,« — mumlede han. »Og rent nyt virkelig at ha Døttre og Søn at leve for.

— Nu sælger jeg kanske Landstedet, Far,« — sa han pludselig. »Det er som en Klamp, jeg har om Benene. Jeg aarker saa lidet udrette noget, før jeg er kvit det, — faar leveret fra mig Nøglen og overantvordet det til Forglemmelsen. Jeg kjender saa godt, at det er det, som er ivejen og ligger og trykker.« — — —

. . . Nej, nej, — tænkte Bedstefar, da

Sønnen var gaat. Salget af Sollid var nok ikke det Plaster, som han haabede paa! . . .

Her kunde intet ydre hjælpe, — ingen Filosofi, — intet Forstandens Opgjør, endog for hans klare Hode. Han havde ræsonneret sig løs fra Love, som laa og sov dybt i Blodet, — og knugedes nu af dem ned i Tungsindets Mørke.

»Livsanskuelser« — — kommer med Hjernen og gaar med Hjernen, — er nu engang bare Menneskeværk, trøster ikke *min* Søn nu! — Alle disse moralfilosofiske Tankebygninger er gode nok, naar man bare vil slaa et Gjerde om dem og ikke kalde dem Religion! — *Dens* Ord om Tilgivelse og Barmhjertighed er fra en Verden, der ligger over vor Logik . . .

XIII.

Man var i Begyndelsen af Maj Maaned. Aasene havde alt lysegrønne Strøg af nyudsprunget Løv, Bækkene fossede og susede hvide nedover, og Løvetanden skinnede i Bakken. Det var Vaar, skarp Luft, blændende og blinkende Dag.

Vinteren laa bag én, som noget overstaaet, forgangent mørkt —

Terna var ude paa Sollid idag. Hun havde Stuepigen med for at besørge Indpakningen af alle de Sager, som skulde føres hjem nu, efterat Landstedet var solgt.

Hun havde sét sig om nede i Haven — paa Rabatterne og Blomsterbedene, hvor hun selv var vant til at plante og stelle.

Der piblede frem grønne Øjne paa Frugt-

træerne og Buskene, dem Faderen med saa megen Omhu og Glæde havde plantet.

Det var saa saart, saa saart. Det skulde nu over i fremmede Hænder . . .

Og aligevel, her var noget slukt og endt, — en Gru, som hun ikke for al Verdens Pris vilde tilbage til!

Bedst at faa pakket og arrangeret skyndsomst mulig. — —

— Henimod Middag var hun færdig og saa sig lettet om . . .

Nu var det da forbi alt her paa Sollid! — Pint og i Ængstelse havde hun gaat her, — værre og værre, eftersom hun voksede til —

Med ét Slag var alt forandret, — og nu vilde hun ligesom have det begravet for sin Tanke — — —

En sidste Gang maatte hun hen til Grinden, kaste et Øje paa alle de kjendte Steder . . .

Der gik den stenede Vej op til Skogen. Bækken suste nu nedover den fra det gamle Kværnhus deroppe . . .

— Bærbakken — Udsigten —

Minderne steg og greb og pressede, saa hun næsten halvhøjt i Ensomheden udstødte:

»Paal, kommer Du ikke!«

Hun blev forskrækket over sig selv, kjendte, hun maatte kvæle en opstigende Følelsesbølge, som holdt paa at rive hende med —

Hastig brød hun af og skyndte sig nedover mod Bryggen, hvor Pigen stod færdig og ventede. — —

— Saa vant, hun var til at fare med Dampskibet mellem Sollid og Byen, — idag paa Tilbagevejen var alting aligevel som saa nyt, — næsten som en første Gangs Færd!

Sjøen glittrede om Øerne og Holmerne, Maagerne kredsede og skreg, ligesom med Sol i Vingerne, medens Vandet krusedes af Brislingstimer . . .

Uro, Ufærder, ny Begyndelser overalt!

Hun var saa underlig tilmode, — som noget skulde blive til og sættes igang og springe ud, *hvor* hun saa!

Rent som Begivenheder havde det været for hende, at Tante Rina forleden havde vendt sig og sét efter hende paa Gaden. Og Apotheker Høeg igaar hilst saa eget venligt betydende paa hende fra Trappen . , .

Hun havde jo nu ivaar taget Vejen forbi Posthuset og sét, hvorledes Skjærerne iaar

igjen havde bygget under Brandstigen og over det ene Vindu hos Tante Lulla, og havde ogsaa fanget sine Glimt af, hvad de holdt paa med i Apothekerhaven —

Hun stod drømmende paa Dækket og saa udover i Fjernet, hvor der sejledes og roedes ind og ud —

»Konsul Røsts »Victoria« — fra Middelhavet med Appelsiner — — vel en af de sidste Frugtfarere iaar« — hørte Terna pludselig nogen yttre.

Hun vak op.

Det gik saa eget i hende. Blodet begyndte at banke ...

Røgen af et stort Dampskib spandt sig henover i Luften der langt ude bag Holmene.

Fra Middelhavet ...

Hun gik hen til Rælingen, — stod og saa og saa, medens Fartøjet af og til blev synligt mellem Udskjærene.

Fra Middelhavet ... suste det i hende.

Det var, som nogenslags mildere, lykkeligere Luftning blaffrede under Sejlene ...

Fra Middelhavet — —

Hun vidste ikke af, før de alt var lige inde paa Havnen.

Der stod Bedstefar paa Bryggen og ventede paa hende. De kastede Landtauget og lagde til.

Det var varmt og et skjærende Lys derinde mellem de hvide Pakboder.

»Stegende hedt,« pustede Bedstefar — »rent tropisk!«

Det var som det skulde ligge i Luften idag . . . . .

Maatte komme af, at det nu var saa længe siden hun havde tat sig nogen ordentlig Tur, — hun havde jo Huset hjemme at styre, — at hun kunde gaa saadan og drømme sig op blaat Middelhav med baade Solsteg og Appelsiner! — — —

— — — — — — — — — — — — — —

— — Det havde trukket ud med Middagen i Anledning af Ternas sene Hjemkomst.

Kaffen var drukket.

Bedstefar sad henne i Sofahjørnet. Vaarluften havde tat paa, han var træt, og Tankerne blev mere og mere svævende . . .

Han nikkede og smaablundede, medens Terna stak mekanisk i noget Sytøj.

Han hørte gjennem Halvdrømmen, at der ringedes i Entréen — og vaagnede ved, at nogen bankede først paa Spisestudøren, og saa

hos dem, én Gang og to Gange, hvorefter der forsigtig lukkedes paa Døren.

»Paal!« . . . skreg Terna og fór blindt vildt imod ham.

Han slog begge Arme om hende:

»Har jeg Dig. — Er det sandt?«

Der blev stumt og stille . . .

Pludselig skjød han hende fra sig — tvilende angst:

»Du kommer nu vel ikke med noget om Gartnersken igjen?« — udbrast han.

»Jeg kommer med ingen — ingenting, Paal! — uden, at hos Dig vil jeg være! . . . Du maa aldrig, aldrig spørge mig; men jeg har været saa vanvittig angst, — ikke tro't *Dig* engang!«

»Jeg har Dig altsaa nu, Terna! Jeg begriber det ikke endnu rigtig . . . De underlige Øjne der, — den unge Pige, som heder Terna Grunth — og gaar saa eget let — — Ja saa, min Sjæl tror jeg ikke tilslut, det er sandt. Hun er min, hun, Bedstefar!«

Bedstefar holdt paa at komme med noget passende humoristisk om, at Gartnersken havde gaat ind paa Paals Tilbud af Apothekerhaven. Men Følelsen overvældede ham —

»Terna! — Terna! . . .« kaldte han hvast, som han vilde gjort i sin Hustrus Tid ved en rigtig lykkelig Begivenhed.

»Hm—m, ja,« tog han sig, og der gik noget i ham. Han lagde begge Hænder paa Paals Skuldre og sa med bævende Læber:

»Hende der maa du ikke svigte, aldrig! — hun er af dem, som dør af det . . .«

Korpslægen var blevet dybt bevæget, da de kom og meldte ham Forlovelsen.

Han havde sét saa eget tungsindig paa Paal og Terna og yttret:

»Jeg tror, I begge er Børn af Aand, og det dejligste paa Jorden er, naar to finder hinanden. — Men Ægteskabet *er* ikke for lavere Naturer.«

Siden, da Terna maatte ind for at kaste sig op til ham paany igjen, fandt hun ham siddende med Haanden for Øjnene, som om han havde grædt . . .

»Det er saa længe, siden jeg har været glad, Barn,« — kom det undertrykt.

Og, brydende med sin Vane ikke at gaa ud, vilde han straks følge dem hen til sin gamle Ven Apothekeren. —

XIV.

Paal kom ind til Korpslægens om Formiddagen og kastede Hatten hen i Sofaen: —

»Idag har jeg danset Krigsdans for Tanterne, Bedstefar! — — det vil sige Oprør —

Jo—o, — de trode naturligvis, at nu havde de mig endelig fast og fangen hjemme i Apothekerkrukkerne, — sikkert som under Salomos Segl! — De kviddrede som Lærker og tjattede som Skjærer, for nu vilde jeg gifte mig . . . *De* Værelser og *den* Udsigt skulde jeg ha, — og det Udstyr af hende, og det Udstyr af hende. Det holdt rent paa at trække op til Krig om, hvad hver af dem skulde faa overta'. — Men, da jeg saa regalerede dem med, at jeg havde ganske andre Planer, — at jeg nok agtede at gifte mig; men —«

»Hvad siger Du, Paal? Har Du alt sagt dem det, — tat hele Dysten?« — raabte Terna, som nu kom ind.

»Jaha . . . men, at jeg dermed ogsaa forsvandt fra Scenen! — Da skulde Du set Næbbene, — nedover Hagen sturende alle tre. —

Joho, — utroligt, — utænkeligt, — umuligt! — at jeg skulde ville fortsætte med disse »Bykrønnikerne« mine nu ogsaa, — jeg tillader mig forresten at kalde det for Personalhistorie, — og ikke engang opgav *den* Grille, naar jeg skulde gifte mig.

Nu havde jeg dem der, hvor jeg vilde ha dem, — sukkende og ydmyge og føjelige som Lam!

Og, da jeg saa slap løs over dem min Plan, at bo mig frem, — Terna og jeg, — i forskjellige Byer de første fem, seks Aar for at studere Archiver, Slægtsforhold og saa videre; men, ta Bopæl herhjemme om Vintrene, — *saa* jublede de og græd og faldt de den velsignede Paal om Halsen. Det vil sige, de trykkedes lidt voldsomt om Pladsen, og Lillen fik bare grebet om Nakken, — et Garottag, Du, jeg kjender det endnu her i Struben; —

men det var lige velment for det . . . Bagefter tog de Nafta.

Og nu er det i fuld Triumf og Sejr, Du skal følge mig hjem, Terna, og vælge Værelser — Haveplads — og, hvad Du vil! De kappes bare om, hvad de skal faa aflevere« — —

— Korpslægen havde været oplivet baade i to Dage og tre Dage efter Ternas Forlovelse. Han interesserede sig og satte sig ind i Paals Idéer og Planer og snakkede og pratede med Terna. Det syntes alt velgjørende at adsprede hans Tanker.

Men Fjeren slappedes snart igjen. Han gik atter ordknap og fortænkt, enstirrende i sit, — undgik med et størknet Smil eller Nik at indlade sig med nogen, og gled helst ud af Stuen, naar der snakkedes om Ternas Giftermaal og allehaande Arrangements for Fremtiden.

Han syntes mere og mere at ville unddrage sig sin private Praksis og indskrænke sig til Embedsforretninger. Man blev derhjemme vant

til at henvise Patienterne til Vicarius uden at forhøre sig hver Gang. De saa, han led ved at forstyrres — — —

— Bedstefar stak af og til ind paa Kontoret med sin Pibe for at prøve en liden Passiar med Sønnen. Men det var rigtignok sjelden, det førte synderlig videre end til halvt distræte afklippende Svar.

». . . Havt en prægtig Tur idag,« — begyndte han, medens han strøg Fyrstikken, — »rent Sommervejr. — Mærkelig, hvor det opkvikker.«

Korpslægen svarede ikke, — han sad som vanlig med Papirer og Regnskabsopgjør foran sig.

»Der er kommet et stort Krigsskib paa Havnen. Du hørte, det skjød,« — blev Bedstefar ved —

»Ja, Far,« — afbrød Korpslægen ham pludselig og rettede sig, — »jeg har opgjort mig alt. Mit første Skridt blir naturligvis det reglementerede at søge et halvt Aars Permission af Helbredshensyn,« — fulgte det saa som Slutning paa hans egen Tankegang.

Bedstefar lod Piben synke —

»Jo, Far, — jeg har opgjort mig alt,« —

gjentog han med et dybt Suk og sad mørk og vuggede med Hodet . . .

»Jeg har været paa det dybe og er gaat under, — saa at sige været uheldig paa denne Jord . . . Jeg *kan* ikke begynde Livet forfra igjen, — *formaar* det ikke . . .

. . . Det er en Sygdom det ikke at aarke, sér Du, — at synke ned i Tungsindighed. Der mangler mig intet paa Forstanden, den er normal. Jeg er bare træt, — træt. Jeg maa søge hen nogetsteds for at hvile . . .

Det blir til en Anstalt for nervelidende,« — kom det kort fast, — »og jeg har ordnet mig paa det: —

Naar Terna blir gift, bør Kirstine sendes til en Pension i Schweitz for at opdrages og være der, til hun blir voksen. Af, hvad jeg faar for Sollid og ellers har tilgode, vil jeg kunne holde hende der og Ingvald paa den tekniske Skole i tre Aar, indtil han er færdig . . . Deres Sorger og Glæder faar jeg ikke dele — —

Men Skam eller formørkende Skygge paa Familien er dog undgaat.« — Der skjød noget som et voldsomt Glimt op i hans Øjne . . .

Han blev siddende og grunde og saa af og til uvis op paa Bedstefar —

»Saa faar vi se Tiden an da, Far,« — sa han endelig varsomt, — »om jeg skulde bli nødt til at søge Afsked med Pension. — — Noget som et Munkekloster var det, jeg trængte« — tilføjede han lavt.

Bedstefars Ansigt opretholdt sit trøstefulde Udtryk; men Øjnene overskuede i kold Smerte Stillingen, — den han i sit Hjerte længe havde anet . . . en Sygs Hvile i Ensformigheden.

XV.

Korpslægen havde villet se Terna gift, inden han tog hen til den paatænkte Kuranstalt for nervelidende.

Brudeparret befandt sig nu paa en Rejse op igjennem Landet, før de tog Ophold i den for Paals næste Bykrønnike udsete Stad. De var først henimod Jul at vente tilbage til deres egentlige Hjem og Lejlighed i Apothekergaarden.

Bedstefar havde lejet sig ind i to hyggelige Værelser ovenpaa hos Enkefru Søberg. Derfra havde han endelig igjen Udsigt til Søen og Havnen, som han nu engang omtrent gjennem hele Livet var vant til og længe havde savnet. Fra Hjørnevinduet hos Sønnen havde han kun sét den eneste øverste Top af en Kran, der stak op mellem to Hustage. Og til den anden

Side saa han nu over til det gammeldags Skraatag i Apothekergaarden og et Stykke af Haven, der endte i en Bakke med Grøntsenge og en liden Lund af Popler.

Af og til syslede og stellede nogen af Tanterne der i Kyser eller store Halmhatte, Tante Rina eller Lulla eller Lillen; hver holdt sig tydeligvis nøjagtig i sine Strøg. Det var jo en Adspredelse for ham i en og anden Stund at staa og følge dem — og saa at se Skjærerne vippe paa Brandstigen.

Han tog sig ogsaa jevnlig et lidet Trip indom der. Apothekeren var jo egentlig ikke noget for ham. Men disse tre Tanterne var morsomme og lune — og højst forskjelligartede — at prate med, naar de bare ikke vilde paadutte ham de Pokkers »Midlerne« sine for allehaande, — ja, undtagen en aromatisk Urtebitter, som sandelig maatte erkjendes at være sammensat af en Mangfoldighed af Naturens Kræfter. — — — — — — — — — — —

— Bedstefar var ude paa sin vanlige Spadseretur, — traskede i de patent Støvler med dobbelte Saaler henover Fortoget. Nakken var blevet en Kjende mere ludende, Ansigts-

udtrykket ligesom mildere, og hans Væsen havde mindre af det gamle braa urolige.

Han var kommet i godt Humør idag, — havde faat Brev fra Ingvald, som skrev, at han nu havde bestemt sig til at bli i Norge. Han udtalte sig med Begejstring om alt, hvad her var at gjøre, de utallige ubrugte Vandfald med Anledning til Kraftanvendelser, — og Plads for en Tekniker ved saagodtsom hvert evige ét!

Naturligvis . . . Gutten følte, at han havde faat en anden Grund under Fødderne, — pintes ikke længere af den gamle Hjemmets Uhygge, — opgjorde Bedstefar sine Betragtninger i den Anledning —

. . . Nede ved Børsen mødte han Mægler Knoff, som syntes at staa og holde Udkig efter nogen.

»Stadig lige rask og rørig, Hr. Toldinspektør!« hilste Mægleren — »klarer Dem med Stokken.«

»Bruger den som Følehorn, — bruger den som Følehorn,« — lød det jovialt . . . »Ja—a, man har Alderen at drages med, De, — er som et trækfuldt Skur, — sér mindre; men hører godt, — hører godt. — Hvad, — hvad sa De, Mægler?« . . .

»Jeg siger, at det er heldigt for Toldinspektøren. Det er ikke alle, som har det saa vel« —

— »Som sagt, et trækfuldt Skur. — Men saa sér man af og til Stjerner igjennem Sprækkerne« —

»Ja—a den, som kunde ha Tid til at kige Stjerner og sligt,« — Knoff pustede betænkt Cigarrøgen ud i en fin lang Kile, — »slippe alt Staaket, komme paa Pension og saa videre . . .«

»Og saa videre ja, — og saa videre,« — hug Bedstefar i. — »Ja, — vær saa snil at fortsætte, — hvad saa — saa videre? — — Det er et mørkt, sort Hul, — De« —

»Pu—uf . . .« Knoff dampede.

»Det bærer henimod en Flytning, ja. Og saa spør man sig, hvad man kan have at ta med sig af Livsværdier.«

Knoff drog et Par andægtige Røgpust.

»Bare en anden Myntsort, Mægler; man kan ikke bruge den gamle med Kongens Stempel længere. Det blir et andet Bogholderi, De« —

»Rønneberg! — Rønneberg!« vinkede Knoff pludselig travlt ud med Haanden.

»Naar Surren og Støjen ophører, og der blir stilt — —«

»Undskyld, jeg maa afsted, kjære Hr. Toldinspektor! — Haft — Forretninger med Ronneberg . . . God Eftermiddag — god Eftermiddag — —«

Bedstefar saa lunt plirende paa det travle Fodlag, medens Mægleren med sin verdsliggodslige Mine pilede hen til Rønneberg for at faa Underretning om Coursen eller én eller anden Notering paa Fisken. —

— Da han kom hjem, laa der Brev fra Terna paa Bordet.

Han besaa det, lagde det hen igjen, rullede det ene Gardin ned for Solen og gjorde sig det hyggeligt i Gyngestolen.

Han læste og mumlede:

»Ja, ja, — *de* begynder. — Og andre slutter« . . .

Og saa sidder man der graa mod Skumringen og den store Stilhed, medens éns Sol gaar ned, og sér tilbage paa, hvor *lidt* man har levet, — alle de mange travle Aar, som kun har git en Røg i Haanden —. Aandens Krise har man nærmest tat paa sin sene Alders Dag gjennem Barn og Barnebarn . . .

Han sad og snude og vendte paa Brevet.

»Forundrer mig ihjel over hende, fra vi staar op, til vi lægger os,« — opdagede han henslængt i Margen fra Paal.

. . . Sér ud, som de passer . . . Sér ud, som de kunde leve Livet sammen, disse to . . . Sér virkelig saa ud . . .

Terna har arvet sin Bedstemors dybe Trang til hel, uafkortet Kjærlighed, gik det i Bedstefars Tanker . . . I det længste havde han jo søgt at forklare det med, at saadant nærmest maatte anskues som en Særlighed for eget idealt anlagte Naturer. Men — men, — jo mere han saa i det, desto klarere gik det op for ham, at det, naar alt kom til alt, dog var *der,* — i Kjærligheden — og mærkelig nok ikke i hans Embedskarriere eller stolte Opposition, — at han havde levet sit egentlige inderste, dybeste Liv gjennem Sorg og Glæde . . .

Han, — den gamle Mand, — syntes, han paa det sidste havde gjort den ene Opdagelse, vundet det ene Syn efter det andet i dette — —

— — I Rullegardinet gulnede endnu et sluknende sidste Solskjær, og Bedstefars Øjenlaage holdt paa at glippe og falde til . . .

De skimrede frem disse dybe, kjærlige

Øjne, som saa ofte havde hvilt tungsindig paa ham med de forgjemte bævende Spørgsmaal; — de var nu trygge, rolige, fortrolige . . .

Der svævede som en Fugl nær over ham med Vingen —

PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY

PT
8911
N3
1895

Lie, Jonas Lauritrz Idemil
Naar Sol gaar ned

UTL AT DOWNSVIEW
D RANGE BAY SHLF POS ITEM C
39 13 05 04 01 008 3